

VÝZKUMNÝ ÚSTAV PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

veřejná výzkumná instituce

Palackého nám. 4, 128 01 Praha 2, tel. 224 922 381, 224 972 650, fax 224 972 873

V Praze dne 5. března 2008
č.j. 132/08

*Výroční zpráva o činnosti a hospodaření
Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v.v.i.
za rok 2007*

materiál pro jednání Vědecké rady VÚPSV, v.v.i. dne 3. dubna 2008

předkládá: doc. Ing. Ladislav P r ů š a , CSc.
ředitel VÚPSV, v.v.i.

Obsah

Charakteristika VÚPSV, v.v.i.	str. 4
1. Informace o složení orgánů VÚPSV, v.v.i. a o jejich činnosti	str. 4
2. Informace o změnách zřizovací listiny	str. 7
3. Hodnocení hlavní činnosti VÚPSV, v.v.i.	str. 7
3.1. Shrnutí hlavních poznatků získaných při řešení jednotlivých projektů	str. 8
3.1.1. Projekt „Aktuální otázky vývoje systému sociální ochrany obyvatelstva“	str. 8
3.1.2. Projekt „Vybrané aspekty reforem sociálního pojištění“	str. 11
3.1.3. Projekt „Postavení úplných nákladů práce v reprodukci ekonomických a sociálních vztahů v ČR“	str. 14
3.1.4. Projekt „Aktuální otázky rodinné politiky s ohledem na specifika různých fází rodinného cyklu“	str. 17
3.1.5. Projekt „Politika zaměstnanosti v novém tisíciletí“	str. 19
3.1.6. Projekt „Vybrané sociálně ekonomické aspekty transformace sociálních služeb“	str. 22
3.1.7. Projekt „Mezinárodní migrace osob v ČR a její sociální a ekonomické souvislosti“	str. 24
3.1.8. Projekt "Informační otevřenost VÚPSV, v.v.i."	str. 27
3.2. Zapojení do grantových programů	str. 30
3.3. Prezentace získaných poznatků na konferencích a seminářích	str. 33
3.4. Prezentace získaných poznatků v odborném tisku	str. 34
4. Informace o předpokládaném vývoji činnosti VÚPSV, v.v.i. v r. 2008	str. 34
5. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva o splnění opatření k odstranění nedostatků uložených v r. 2006	str. 39
6. Stanoviska Dozorčí rady	str. 40
7. Údaje z řádné účetní uzávěrky	str. 40
8. Výrok auditora k účetní uzávěrce	str. 40
 příloha č. 1:	
Nová zřizovací listina VÚPSV, v.v.i. platná od 1. ledna 2007	str. 41
příloha č. 2:	
Opatření o změně zřizovací listiny VÚPSV, v.v.i. ze dne 29. prosince 2006	str. 44
příloha č. 3	
Anotace publikací vydaných VÚPSV, v.v.i. v r. 2007	str. 46
příloha č. 4:	
Přehled publikační činnosti pracovníků VÚPSV, v.v.i. v r. 2007	str. 59

příloha č. 5: Přehled o účasti pracovníků VÚPSV, v.v.i. na seminářích a konferencích, kde v r. 2007 prezentovali svoje poznatky	str. 79
příloha č. 6: Statistické údaje dokumentující činnost ČICSO v r. 2007	str. 90
příloha č. 7: Rámcová kvantifikace nákladů na jednotlivé projekty v r. 2008	str. 91
příloha č. 8: Zápisy z jednání Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i., která se uskutečnila v r. 2007	str. 92
příloha č. 9: Údaje z řádné účetní uzávěrky	str. 97
příloha č. 10: Výrok auditora k účetní uzávěrce	str.

ZPRÁVA O ČINNOSTI VÝZKUMNÉHO ÚSTAVU PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, v.v.i. ZA ROK 2007

Charakteristika VÚPSV, v.v.i.

VÚPSV, v.v.i. je vědeckovýzkumná organizace s působností na území České republiky založená zřizovací listinou MPSV ČR. Hlavním cílem vědeckovýzkumné činnosti VÚPSV, v.v.i. je přispívat k poznání a k prognózování sociálně ekonomického rozvoje ve společnosti a připravovat podklady a doporučení pro orgány státní správy, zejména MPSV, a to na základě využití jak aplikovaného, tak i základního výzkumu. Vědeckovýzkumná činnost VÚPSV, v.v.i. je zaměřena především na dvě tematické oblasti:

- oblast práce zahrnující především výzkum otázek politiky zaměstnanosti, trhu práce, rozvoje lidských zdrojů, otázek příjmové a mzdové politiky, pracovních podmínek, sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání,
- oblast sociální zahrnující především výzkum problematiky důchodového a nemocenského pojištění, státní sociální podpory a sociální pomoci, otázek rodinné politiky a rovných příležitostí, demografického vývoje, vývoje sociální struktury, životních podmínek a životní úrovně.

Nedílnou součástí výzkumu jsou porovnání mezinárodních ukazatelů zaměstnanosti a sociální politiky, významnou činností ústavu tvoří zpracovávání rešerší zahraniční literatury.

Při plnění svých úkolů VÚPSV, v.v.i. úzce spolupracuje s orgány státní správy, samosprávou, organizacemi odborů a zaměstnavatelů, nestátními neziskovými organizacemi, univerzitními pracovišti a dalšími vědeckými a výzkumnými institucemi, a to nejen v České republice, ale i v zahraničí.

Vedle vědeckovýzkumné činnosti VÚPSV, v.v.i. rozvíjí odborné poradenství, konzultace a informační činnost ve všech oblastech svého působení. Poradenský a informační systém VÚPSV, v.v.i. navazuje bezprostředně na výsledky výzkumu. Na podporu vlastní výzkumné činnosti a pro potřeby vědecké veřejnosti a občanů rozvíjí VÚPSV, v.v.i. soustavnou dokumentační, rešeršní a ediční činnost a kontinuálně rozšiřuje odbornou knihovnu.

1. Informace o složení orgánů VÚPSV, v.v.i. a o jejich činnosti

V souladu se zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění, se v květnu 2007 uskutečnily volby členů Rady VÚPSV, v.v.i. Členy Rady VÚPSV, v.v.i. byli zvoleni:

- z řad zaměstnanců VÚPSV, v.v.i.
 - ❖ Mgr. Jaromíra Kotíková
 - ❖ Mgr. Aleš Kroupa
 - ❖ PhDr. Věra Kuchařová, CSc.
 - ❖ doc. Ing. Ladislav Průša, CSc.

- ❖ prof. PhDr. Tomáš Sirovátka, CSc.
- ❖ PhDr. Anna Šťastná
- z řad odborníků z jiných právnických osob
 - ❖ doc. Ing. Marie Dohnalová, CSc., vedoucí katedry studií občanské společnosti Fakulty humanitních studií Karlovy univerzity, Praha
 - ❖ PhDr. Zdenka Mansfeldová, CSc., zástupkyně ředitelky Sociologického ústavu Akademie věd ČR, Praha
 - ❖ PhDr. Helena Úlovcová, náměstkyně ředitele Národního ústavu odborného vzdělávání, Praha
 - ❖ ing. Petr Víšek, ředitel SOCIOKLUBu, Praha

V hodnoceném období se Rada VÚPSV, v.v.i sešla celkem na 3 jednáních (z toho jedno zasedání per rollam), na kterých:

- ✓ zvolila předsedu a místopředsedu Rady VÚPSV, v.v.i.,
- ✓ vyhlásila výběrové řízení na pozici ředitele VÚPSV, v.v.i., vyhodnotila jeho výsledky a doporučila místopředsedovi vlády a ministroví práce a sociálních věcí jmenovat doc. Ing. Ladislava Průšu, CSc. ředitelem VÚPSV, v.v.i.,
- ✓ projednala a schválila vnitřní předpisy VÚPSV, v.v.i. (Jednačí řád Rady VÚPSV, v.v.i., Organizační řád VÚPSV, v.v.i., Mzdový předpis VÚPSV, v.v.i., Pravidla pro hospodaření s fondy VÚPSV, v.v.i.),
- ✓ vzala na vědomí Výroční zprávu o činnosti a hospodaření VÚPSV, v.v.i. za r. 2006,
- ✓ vzala na vědomí informaci o dosavadním průběhu řešení jednotlivých projektů a schválila návrh plánu výzkumné činnosti na tento rok,
- ✓ schválila návrh rozpočtu VÚPSV, v.v.i. na r. 2008,
- ✓ schválila metodou per rollam návrhy projektů výzkumu a vývoje pro potřeby státu na rok 2007:
 - ❑ sociální vztahy a potřeby lidí starších 75 let žijících v přirozeném sociálním prostředí,
 - ❑ zmapování dostupnosti a podmínek pobytu dětí v jeslích, mateřských školách, školních družinách a obdobných zařízeních a jiných neinstitutálních forem péče o děti v ČR včetně identifikace překážek jejich využívání s návrhy možných opatření k jejich rozvoji,
 - ❑ sladování rodinného a pracovního života uplatňováním flexibilních forem práce,
 - ❑ stanovení rozhodného období, z něhož se zjišťují příjmy pro výpočet důchodu,
 - ❑ rozbor problematiky agenturního zaměstnávání v ČR,
 - ❑ efektivita služeb poskytovaných nestátními neziskovými organizacemi v oblasti integrace cizinců.

V souladu s výše citovaným zákonem jmenoval místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí RNDr. Petr Nečas členy Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i. Členy Dozorčí rady byli jmenováni:

- ❖ Ing. Eva Holánová, ředitelka odboru příjmové politiky MPSV,
- ❖ Zuzana Krejčíková, vedoucí ekonomicko správního oddělení VÚPSV, v.v.i.,
- ❖ PhDr. Václav Kužel, vedoucí oddělení strategie a politiky zaměstnanosti MPSV,
- ❖ Mgr. Bedřich Myšička, ředitel ekonomického odboru MPSV,
- ❖ Mgr. Kateřina Příhodová, zastupující ředitelka odboru rodinné politiky a rovných příležitostí MPSV,
- ❖ Mgr. Martin Žárský, ředitel odboru sociálních služeb MPSV,
- ❖ Mgr. Barbora Listíková, vedoucí oddělení mezinárodní spolupráce MPSV.

V hodnoceném období se Dozorčí rada VÚPSV, v.v.i. sešla celkem na 2 jednáních, na kterých

- ✓ zvolila předsedkyni a místopředsedu Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i.,
- ✓ schválila Jednací řád Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i.

Ředitel VÚPSV zřídil v uplynulém období na základě doporučení Resortní hodnotící komise Vědeckou radu VÚPSV jako svůj poradní orgán.

K 31. prosinci 2007 byli členy Vědecké rady VÚPSV, v.v.i.:

- ❖ doc. Ing. Miroslav Brdek, CSc.,
- ❖ PhDr. Běla Hejná, poradkyně ministryně obrany,
- ❖ Mgr. Zdeněk Janíček, vedoucí referátu sociálních věcí Městského úřadu v Břeclavi,
- ❖ prof. Ing. Vojtěch Krebs, CSc., ředitel Centra pro ekonomická studia a analýzy Vysoké školy finanční a správní v Praze,
- ❖ Mgr. Aleš Kroupa, zástupce ředitele VÚPSV, v.v.i.,
- ❖ prof. PhDr. Petr Mareš, CSc., pracovník katedry sociologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně,
- ❖ doc. PhDr. Kvetoslava Repková, CSc., ředitelka Inštitútu pre výzkum práce a rodiny v Bratislavě,
- ❖ prof. Ing. Antonín Slaný, CSc., prorektor a vedoucí katedry ekonomie Masarykovy univerzity v Brně,
- ❖ doc. MUDr. Vladimír Vurm, CSc., proděkan Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích,
- ❖ Mgr. Pavel Wiener, ředitel Institutu rehabilitace zrakově postižených Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze,
- ❖ prof. Ing. Milan Žák, CSc., rektor Vysoké školy ekonomie a managementu v Praze.

V souladu se svým Statutem Vědecká rada VÚPSV, v.v.i. v r. 2007 na svých jednáních projednala a schválila:

- ✓ Výroční zprávu o činnosti a hospodaření VÚPSV, v.v.i. za r. 2006,
- ✓ Zprávu o činnosti VÚPSV, v.v.i. v období leden – září 2007,
- ✓ Návrh plánu výzkumné činnosti na r. 2008.

2. Informace o změnách zřizovací listiny

V souvislosti s transformací VÚPSV z příspěvkové organizace na veřejnou výzkumnou instituci podle zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, schválil ministr práce a sociálních věcí dne 30. června 2006 novou zřizovací listinu VÚPSV a dne 29. prosince 2006 její doplněk; oba dokumenty nabýly účinnosti dne 1. ledna 2007. Nová zřizovací listina a její doplnění jsou v příloze č. 1 a 2.

3. Hodnocení činnosti VÚPSV, v.v.i.

V r. 2007 byl vodítkem vědeckovýzkumné činnosti VÚPSV, v.v.i. „Plán výzkumné činnosti na r. 2007“. Plán byl zaměřen na řešení aktuálních otázek vývoje a transformace sociálního systému v naší zemi s přihlédnutím k prioritám vedení ministerstva práce a sociálních věcí v tomto období. Na základě doporučení Vědecké rady VÚPSV, v.v.i. z předchozího období byly jednotlivé studie soustředěny do ucelených projektů souhrnného charakteru. V tomto směru byly koncipovány a řešeny tyto projekty:

1. Aktuální otázky vývoje systému sociální ochrany obyvatelstva
2. Vybrané aspekty reforem sociálního pojištění
3. Postavení úplných nákladů práce v reprodukci ekonomických a sociálních vztahů v ČR
4. Aktuální problémy rodinné politiky s ohledem na specifika různých fází rodinného cyklu
5. Politika zaměstnanosti v novém tisíciletí
6. Vybrané sociálně ekonomické aspekty transformace sociálních služeb
7. Mezinárodní migrace osob v ČR a její sociální a ekonomické souvislosti
8. Informační otevřenost VÚPSV, v.v.i.

Rámcové náklady na řešení jednotlivých projektů vč. jejich struktury jsou uvedeny v příloze č. 7.

Jednotlivé dílčí projekty a studie byly přitom v zájmu úspěšného splnění Výzkumného záměru VÚPSV, v.v.i. na r. 2004 - 2010 formulovány s ohledem na tři základní principy ve výzkumu problematiky práce a sociálních věcí:

- vzájemná provázanost a synergie jednotlivých oblastí v systému sociální ochrany obyvatelstva a jejich komplementárnost,
- sociálně ekonomické důsledky vstupu České republiky do Evropské unie,
- regionální aspekty jednotlivých sociálně ekonomických jevů.

3.1. Shrnutí hlavních poznatků získaných při řešení jednotlivých projektů¹

3.1.1. Projekt "Aktuální otázky vývoje systému sociální ochrany obyvatelstva"

V rámci tohoto projektu byla v uplynulém roce věnována pozornost aktuálním otázkám systému sociální ochrany v souvislosti s realizací reformy veřejných financí a v souvislosti se změnami v úrovni, diferenciaci a struktuře příjmů a výdajů populace s důrazem na situaci skupin s nízkými příjmy. V tomto smyslu byla hodnocena česká sociální politika s důrazem na ty vybrané oblasti, které souvisejí s řešením aktuálních problémů vyvolaných nejnovějšími sociálními změnami, jak jsou akcentovány v rámci tzv. Lisabonské strategie.

Součástí výzkumu bylo rovněž studium faktorů a mechanismů sociálního vyloučení. Těžiště přitom bylo položeno na sledování problému prostorové sociální exkluze, ať již jde o koncentraci vyloučených osob ve fyzickém prostoru nebo o atributy prostoru, které mají moc vylučovat obyvatele (špatná dopravní obslužnost, nízká úroveň občanské vybavenosti a veřejných služeb, vysoká kriminalita, devastované životní prostředí a obydlí apod.). Přitom bylo zkoumáno i zasažení jednotlivých skupin populace sociální exkluzí. Rozboru byl podroben způsob, jakými mechanismy se kumulují v lokálních podmínkách faktory sociálního vyloučení a jaké je jejich vnímání relevantními lokálními aktéry.

Návazně byla specifikována role jednotlivých částí sociálního systému při eliminaci rizika příjmové chudoby. V tomto směru byla využita data Mikrocenzu 2002. Hodnocení účinku dávek na eliminaci chudoby vychází z porovnání příjmové situace v příjmech „před“ dávkami a situace „po“ dávkách. Pro účely studie byly použity dvě varianty hranic chudoby - v prvním případě se jednalo o určení hranice chudoby prostřednictvím metodiky užívané Eurostatem, ve druhém byla hranice chudoby určena podle životního minima.

Vedle analýzy ochranné role sociálního systému byla věnována stejná pozornost i roli pobídkové. V tomto smyslu byl na modelových příkladech domácností analyzován vliv daňových a dávkových nástrojů na příjem rodiny a na vyplývající pracovní pobídky, které byly hodnoceny pomocí konceptu mezních efektivních daňových sazeb (METR). Cílem bylo navrhnout a analyzovat možnosti úprav daňového a dávkového systému, které by řešily problémy vyplývající ze závěrů analýz.

Dosažené poznatky ukazují, že z hlediska modernizace sociálního státu, jež klade důraz na podporu aktivity na trhu práce, na rozvoj lidského kapitálu, na harmonizaci rodiny a práce, na eliminaci sociální exkluze a chudoby, je možné hodnotit současnou českou sociální politiku až na určité oblasti (zejména kompenzace příjmů) jako méně rozvinutou, teprve zachycující modernizační trendy. Tato skutečnost se patrně odráží v rigiditách trhu práce (dlouhodobá nezaměstnanost) a zřejmě i v problémech harmonizace rodinného a pracovního života. V posledních letech však lze zachytit sílící reflexi trendů sociální politiky v zemích EU, jakož i diskusi o potřebě řešit problémy související s těmito otázkami i s problematikou sociálního vyloučení. Tento posun se zatím projevil spíše v programových dokumentech a ve vytváření legislativního rámce, jen postupně se projevuje v opatřeních reálné politiky.

¹ anotace všech doposud dokončených studií, které jsou řešeny v r. 2007, jsou uvedeny v příloze č. 3, jejich úplné znění je k dispozici na www.vupsv.cz

Z hlediska analýzy chudoby, sociálního vyloučení a opatření k ochraně proti chudobě a sociálnímu vyloučení je zřejmé, že ve srovnání s dalšími zeměmi EU se naše země řadí mezi státy s nejnižší mírou relativní příjmové chudoby. Nízká míra relativní chudoby je však provázena vyšší mírou materiální deprivace. Deprivaci v oblasti uspokojení základních životních potřeb totiž zažívají v ČR (ale i v dalších méně vyspělých členských zemích EU) ve větší míře také osoby, které nejsou příjmově chudé.

Analýzy úprav daňového a dávkového systému z let 2003 až 2006 ukazují změnu adresnosti a pobídkovosti k práci, identifikují problémové oblasti českého daňového a dávkového systému z pohledu motivace k práci a plyne z nich, nakolik úpravy daňového a dávkového systému ovlivnily změnu pobídkovosti k práci.

Pokud jde o účinnost sociálního systému, potvrzuje se vysoká cílenost dávek ke skupinám s nízkými příjmy a schopnost systému provádět redistribuci v jejich prospěch. To vysvětluje vysokou účinnost systému dávek při eliminaci příjmové chudoby, a to při relativně nízkých nákladech na celý systém. V případě nejvíce ohrožených kategorií populace je však někdy účinnost dávek nižší. Je to patrné například u osob žijících jen z rodičovského příspěvku, u nezaměstnaných, u domácností se třemi a více dětmi, v neúplných rodinách s dětmi. Problémem začíná být především chudoba u dětí. Účinnost při eliminaci chudoby je spolehlivá zejména u důchodových dávek, jež jsou díky jejich konstrukci dobrou ochranou před chudobou i v oblasti nízkých důchodů. V případě dalších dávek je tomu tak už jen tehdy, když je v domácnostech alespoň nějaký - i když nízký - pracovní příjem. Je ale třeba počítat s tím, že pokud bude reformován důchodový systém a omezen jeho silný redistributivní charakter, zvýší se tlaky na systém jiných sociálních dávek a více se projeví slabá místa systému.

Ačkoliv se v evropském srovnání jeví míra ohrožení chudobou a sociálním vyloučením v České republice jako spíše nízká, problém sociální exkluze u nás existuje, a to především v důsledku vysoké míry její koncentrace do skupin, jako je romská populace, dlouhodobě nezaměstnaní, bezdomovci, přistěhovalci, mentálně postižení, a v důsledku její teritoriální koncentrace. I když rozsah sociální exkluze (počet vylučovaných osob) není velký, jsou vylučované osoby často územně koncentrovány a intenzita jejich vyloučení je poměrně vysoká. Mezi životní situace, které obvykle vedou k chudobě a následně k sociálnímu vyloučení, dominují v České republice především ztráta zaměstnání (dlouhodobá nezaměstnanost), ale i ztráta partnera ve stáří, specifitěji pak i (opakované) osamělé mateřství. Vysoké riziko sociální exkluze je charakteristické pro Romy, u nichž je také největší riziko mezigeneračního přenosu chudoby a sociálního vyloučení.

Na trhu práce lze na jedné straně sledovat v evropském srovnání průměrné hodnoty míry zaměstnanosti a nezaměstnanosti, na druhé straně ale také vysoký podíl dlouhodobé nezaměstnanosti a velké regionální rozdíly. Eliminace nepříznivých tendencí na trhu práce bude vyžadovat vedle změn v pobídkách vyplývajících ze sociálního systému i důraznější aktivní opatření, zejména v oblasti pracovní praxe a přípravy včetně celoživotního vzdělávání.

Provedená analýza interakce dávkových a daňových systémů potvrdila, že na nabídkové straně trhu práce existují vzájemné kombinace pracovních příjmů, přímých daní a sociálních dávek, které vytvářejí pasti chudoby a neaktivity. Úroveň pracovních příjmů, při kterých je domácnost vystavena vysokým METR sazbám, se v minulých letech měnila. Dělo se tak v důsledku změny příslušných zákonů a ekonomického růstu v posledních letech. Velký a pozitivní vliv na pracovní pobídky pro domácnosti byl shledán hlavně na zpomalení tempa růstu částek životního minima

vzhledem k růstu pracovních příjmů. Na druhou stranu se opět potvrdil negativní vliv roztržštěné podoby finančních nástrojů směřujících směrem k dítěti. Mezi další zjištění patřily zejména tyto skutečnosti:

- nahrazení odečitatelné položky na dítě daňovým zvýhodněním z roku 2005 vedlo souběžně ke snížení demotivačního vlivu daňového systému na pracovní úsilí, ale i k vytvoření pastí neaktivity u některých domácností (s příjmem těsně pod hranici životního minima),
- fiskální význam sociálního příplatku neustále klesá, přitom se však významně podílí na vytváření pastí neaktivity.

Lze proto vyslovit názor, že sociální příplatek již měl být opuštěn nebo nahrazen jinou dávkou, která by pobídkovost k práci tolik neovlivňovala, případně ji ovlivňovala pozitivně. Analýza potenciálních úprav prokázala, že i relativně drobné úpravy současného daňového a dávkového systému mohou vést k významnému zvýšení jejich pobídkovosti k práci, aniž by to bylo vykoupeno velkým snížením čistých peněžních příjmů domácností nebo zvýšením fiskálních nároků na veřejné rozpočty.

Analýza dlouhodobějšího vývoje příjmů (včetně sociálních) na datech rodinných účtů a systému dávek státní sociální podpory ukázala, že příznivý ekonomický vývoj vede k tomu, že v období let 2000 až 2005 příjmy všech domácností stabilně rostly. Zlepšování sociální situace domácností bylo zapříčiněno jak růstem pracovních příjmů, tak růstem sociálních dávek. Pokračující růst v letech 2006 a 2007, spolu se snižující se nezaměstnaností, dává naději, že sociální situace českých domácností se výrazně zlepšila i v tomto období.

Nejvyšší růst ve sledovaném období zaznamenaly důchodové dávky. Na jejich růst má největší vliv stárnutí české populace a pravidelně prováděná valorizace, která zohledňuje růst ekonomiky. Český důchodový systém pozvolna přesouvá důchodce do středních příjmových skupin. Vzhledem k nivelizujícímu charakteru dávky se ale důchodci nedostávají do vyšších příjmových skupin. Český důchodový systém odvádí v rámci zemí EU nejlepší práci v boji s chudobou, neposkytuje však důchody, které by byly dostatečně ekvivalentní vzhledem k předdůchodovým příjmům.

Naopak dávky na dítě (sociální příplatek a přídavky na dítě) zaznamenaly ve sledovaném období výrazný reálný pokles a v rámci sociálního systému se stávají „chudinskými dávkami“, kdy jsou převážně zacíleny na domácnosti s nejnižšími příjmy. Vlivem reálného poklesu těchto dávek zaznamenaly rodiny s dětmi pomalejší růst čistých peněžních příjmů a tyto rodiny se v příjmovém rozložení pozvolna přesouvají do nejnižších příjmových skupin. Analýza ukázala, že děti jsou v ČR postiženy chudobou čtyřikrát častěji než důchodci.

Výše popsané zjištění bylo dále potvrzeno analýzou vývoje struktury příjemců sociálního příplatku mezi roky 2001 a 2005. Sociální příplatek dnes převážně slouží k boji s chudobou u domácností s dětmi, kdy v roce 2005 je 22 % českých domácností s dětmi příjemci sociálního přídavku a tři čtvrtiny z nich nemá tržní příjmy vyšší než je hodnota životního minima. Charakter sociálního příplatku tak již dávno tuto dávku řadí spíše do systému sociální pomoci.

Z výše naznačeného je patrné, že i přes příznivé ekonomické prostředí v letech 2000 až 2005 pokračovala segmentace české společnosti, kdy se do nejnižších příjmových skupin přesouvají domácnosti s dětmi, do středních příjmových skupin domácnosti důchodců a do nejvyšších příjmových skupin ekonomicky aktivní domácnosti bez nezaopatřených dětí.

Ve srovnání se zeměmi EU se ukazuje, že současná česká sociální politika je zatím příliš tradičně orientovanou, tedy hledá řešení zejména poskytováním finančních kompenzací. Modernizační trendy spočívající v akcentech na tzv. „nová“ rizika, zejména na podporu aktivity na trhu práce, na rozvoj lidského kapitálu, na harmonizaci rodiny a práce, na eliminaci sociální exkluze a chudoby, sice česká sociální politika zachytila, ale opatření, která by měla být konkrétní odpovědí na narůstající problémy, jsou zatím málo důrazná.

3.1.2. Projekt "Vybrané aspekty reforem sociálního pojištění"

V rámci tohoto projektu byla věnována pozornost těmto problémovým okruhům:

- ✓ analýza reforem důchodových systémů ve vybraných zemích
- ✓ problematika rezervních fondů v důchodových systémech vybraných členských států EU, USA a Kanady
- ✓ zohledňování dob výchovy dětí v důchodových systémech
- ✓ analýza možnosti oddělení invalidního pojištění od důchodového pojištění včetně sociálně zdravotních aspektů vývoje invalidity

Analýza reforem důchodových systémů byla prováděna zejména s důrazem na původní záměry, prakticky provedené změny a připravované záměry dalších reforem včetně předpokládaného časového horizontu jejich uskutečnění. Zkušenosti mnoha zemí potvrzují, že hladký průběh důchodové reformy v demokratických státech je podmíněn dosažením společenského konsenzu. Přitom je třeba se vyvarovat chyb některých členských států EU, ve kterých byla reforma důchodového systému provedena bez dosažení shody hlavních politických sil a v důsledku takového postupu dochází ve spojení s politickým cyklem k častým zásahům do systému důchodového pojištění. Další chybou, které je třeba se vyvarovat, je provádění nekoncepčních zásahů do systému, které vedou k narušení rovného zacházení s pojištěnci a které vyjímají některé, například profesní, skupiny obyvatel z obecných pravidel systému důchodového pojištění nebo přináší takovým skupinám různá zvýhodnění. Každý, byť i časově ohraničený, krok tímto směrem v sobě skrývá potenciální nebezpečí dalšího obdobně nekoncepčního zásahu do systému ve prospěch dalších a dalších skupin obyvatel. V některých členských státech lze takový vývoj sledovat pouze v náznacích, jinde takto vzniklé závazky systém důchodového pojištění značně zatěžují. Nebezpečí takového vývoje spočívá zejména v dlouhodobých důsledcích obdobných zásahů a obtížné politické průchodnosti zrušení již zavedených výhod.

Pozornost je věnována rovněž zapojení sociálních partnerů do projednávání a schvalování reformních opatření. Ačkoli většina vlád jednotlivých členských zemí EU, které v uplynulých letech připravovaly reformy směřující k zabezpečení dlouhodobé finanční udržitelnosti systému důchodového pojištění, věnovala značnou pozornost získání podpory ze strany sociálních partnerů, v některých zemích provázely přijetí a aplikaci reforem protesty veřejnosti organizované odbory. Získání podpory pro reformy ze strany odborů bylo většinou výsledkem dlouhodobě dobré komunikace v rámci dialogu vlády a sociálních partnerů. Tam, kde se ukázala dohoda jako nemožná, se některé vlády snažily získat podporu aspoň některých z organizací zastupujících zaměstnance.

Přípravy reforem důchodových systémů měly v některých sledovaných zemích rezervy, a to s ohledem na organizační zabezpečení reforem či zajištění informovanosti

veřejnosti. Nepřipravenost nositele pojištění může mít za následek zdržení a zvýšení nákladů reformy. Nezbytným předpokladem úspěchu reformy systému důchodového pojištění je i informovanost veřejnosti, a to zejména při zavádění příspěvkově definovaných schémat. Informovanost pojištěnce je nezbytná i pokud jde o parametrické reformy dávkově definovaných schémat. Doposud získané poznatky ukazují, že ne ve všech sledovaných zemích je informovanost veřejnosti dostatečně zabezpečena.

Jedním z opatření, které některé státy podnikají s cílem zajistit finanční udržitelnost systémů důchodového pojištění, je vytvoření rezervního fondu veřejného důchodového systému. V rámci takového fondu jsou akumulovány a investovány finanční prostředky s cílem vytvořit rezervu pro období, kdy se v důsledku působení očekávaných či nepředvídaných faktorů dostane systém do deficitu. Tato rezerva může být spravována v rámci základního schématu důchodového pojištění nebo odděleně od schématu. Získané poznatky ukazují, že vytvoření rezervního fondu veřejného důchodového systému může přispět k finanční udržitelnosti systému za předpokladu, že takové opatření je přijato včas a je zajištěno kvalitní řízení a správa fondu.

Zřízení rezervního fondu s dostatečným časovým předstihem již umožnilo některým státům vybudovat finanční rezervu, která může při pokrytí budoucích závazků systému hrát významnou roli. Jiné státy přistoupily k vytvoření rezervního fondu veřejného důchodového systému teprve v nedávné době a rezervy teprve postupně budují. Zdrojem vytváření rezerv spravovaných v rámci schématu jsou především přebytky důchodového systému, u odděleně spravovaných rezerv jsou to zejména převody finančních prostředků ze strany státu (například z privatizace) a ojediněle i příspěvky výslovně určené v rámci sociálního pojištění zákonem jako příjem rezervního fondu. Účely, k jakým lze rezervy fondu veřejného důchodového systému použít, jsou striktně vymezeny zákonem. Pro čerpání rezerv je v některých případech legislativně stanoven i obecný časový rámec. Určitá rozhodovací pravomoc v této věci může být také svěřena orgánu, který fond spravuje.

Ve většině sledovaných států správu rezerv vykonává specializovaný orgán, ve kterém jsou v některých případech vedle vlády zastoupeni i sociální partneři. Členové takového orgánu jsou v takovém případě jmenováni na návrh jednotlivých členů tripartity. Orgány spravující rezervní fondy veřejných důchodových systémů jsou autonomní, při přijímání rozhodnutí nezávislé, ale ze svých rozhodnutí jsou odpovědné příslušnému ministerstvu, případně parlamentu. Přímá odpovědnost parlamentu může mít například formu projednání výroční zprávy na půdě zákonodárního sboru.

Vzhledem k omezenému počtu zemí, jejichž zkušenosti byly v rámci řešení tohoto cíle vyhodnocovány, nelze dospět k jednoznačným závěrům o tom, které z analyzovaných institucionálních uspořádání je optimální. Pokud je rezervní fond spravován v rámci důchodového schématu, instituce sociálního zabezpečení vedle správy aktiv fondu plní celou řadu dalších úkolů spojených s výběrem příspěvků a výplatou důchodů. Naopak správa rezerv veřejného důchodového systému prostřednictvím specializované instituce obecně umožňuje koncentraci na správu akumulovaných prostředků, investiční strategii a optimalizaci portfolia. Lze konstatovat, že obecně mají tyto rezervní fondy uložen větší podíl aktiv v akciích, než je tomu u rezervních fondů spravovaných v rámci důchodových schémat.

Dalším problémovým okruhem, kterému byla v rámci tohoto projektu věnována pozornost, byla otázka zohledňování dob výchovy dítěte pro stanovení výše starobních důchodů. Stanovení podmínek pro zápočet dob výchovy dětí do dob pojištění je v pravomoci národní legislativy. V současné době neexistují v této problematice komunitární pravidla, která by při úpravě této problematiky sloužila jako rámec.

Analýza národní legislativy jednotlivých zemí doplněná údaji z dotazníků s experty MISSOCu ukazuje, že zohlednění výchovy dětí v důchodových systémech je různé a značně komplikované. Schematicky může být zohlednění výchovy rozděleno do následujících kategorií:

- mezera v dobách důchodového pojištění rodičů může být kompenzována zaplacením příspěvků na náklady státu nebo jiné instance,
- někdy je výchova dětí uznána prostřednictvím přiznání náhradních dob pojištění, které jsou podle okolností kvalifikované jako bezplatné,
- často je výchovná činnost odměňována poskytnutím dávek vázaných na místo pobytu, které jsou podobné rodinným dávkám, ale mají přímé nebo nepřímé dopady na pozdější stanovení důchodových nároků,
- je rovněž možné, že osoba, která vychovává své dítě, získá z pouhého faktu pobytu na území některého členského státu a vzhledem k univerzálnímu charakteru místní legislativy buď zohlednění této doby pobytu (bez ohledu na péči o dítě) pro získání důchodu založeného na pouhém pobytu v tomto státě nebo přiznání rodinných dávek, jejichž pobírání se poté projeví uznáním dob pojištění,
- výjimečně se objevuje snížení věku odchodu do důchodu.

Důvodem pro zohlednění výchovy dětí je zlepšení situace poživatele při výpočtu starobního důchodu. Účinek v analýze vyjmenovaných opatření většinou není bezprostřední, tato opatření mají odložený účinek na výši důchodu, často dlouho po faktické době výchovy dětí.

Je zřejmé, že tato otázka netrápí jen Českou republiku, ale je předmětem evropských diskuzí. Lze konstatovat, že v mezinárodním (evropském) měřítku existuje konsenzus ohledně nutnosti diskutovat o otázce úpravy zohlednění výchovy dětí v důchodových systémech v komunitárním právu jako o opravdovém problému a stanovit určitá koordinační pravidla, která by zabránila překážkám volného pohybu osob.

Dalším problémovým okruhem, jemuž je v letošním roce věnována pozornost, je otázka možnosti oddělení invalidního pojištění od důchodového pojištění. V rámci připravované reformy důchodového pojištění připadá v úvahu několik variant uspořádání tohoto pojištění. Jednou z nich je i možný zásah do vžitého systému dávek vyplácených ze systému důchodového pojištění. Vedle starobních a pozůstalostních důchodů jsou ze systému vypláceny i důchody invalidní, jejichž charakter se poněkud liší. Odlišnost spočívá v tom, že starobní a pozůstalostní důchody nahrazují ztrátu výdělku z důvodu stáří anebo ztráty živitele, kdežto u invalidních důchodů je ztráta či pokles příjmu spojen se zdravotním stavem příjemce. Tím se invalidní důchody blíží spíše nemocenskému pojištění, pouze s tím rozdílem, že nemocenské představuje náhradu výdělku při krátkodobé nepřítomnosti v práci, kdežto invalidní důchod má trvalejší charakter.

Při řešení této studie se vychází ze stávajícího systému, jehož popis je proveden z hlediska ekonomického a zdravotního (srovnání diagnóz jako příčin morbidit a invalidity). Mezinárodní srovnání systémů sociálního pojištění je provedeno ze sekundárních pramenů. V jeho rámci bylo zjištěno, že ve většině evropských zemí dochází k automatické konverzi plného invalidního důchodu ve starobní. V ČR tomu tak dosud není.

Na základě výše uvedených poznatků bylo zjištěno, že sloučení nemocenského a invalidního pojištění je v zásadě možné, a byl proveden propočet přesunu části

pojistného ze systému důchodového pojištění do nemocenského pojištění a stanoveny odpovídající sazby jak pro zaměstnavatele, tak pro zaměstnance a pro OSVČ. Při výpočtu pojistného a stanovení sazeb byly brány v úvahu tři možné varianty, a to:

- ponechání současného stavu bez konverze invalidního důchodu ve starobní,
- automatická konverze při dosažení důchodového věku, stav k 1.1. 2007,
- automatická konverze při dosažení důchodového věku 65 let pro muže i ženy.

Problematickou skupinu přitom představují OSVČ s fakultativní platbou nemocenského pojištění. V úvahu připadají tři možné varianty řešení:

- a) zavést povinné nemocenské pojištění i pro OSVČ,
- b) zavést povinné pouze invalidní pojištění a nemocenské pojištění ponechat fakultativním,
- c) ponechat nemocenské pojištění včetně invalidního pojištění fakultativním s tím, že v případě invalidity by nepojištěné osoby neměly nárok na invalidní důchod.

Výhodu navrhovaných řešení lze spatřovat především ve větší efektivnosti zdravotní péče vedoucí k poklesu nově přiznávaných invalidit, neboť zejména v případě nemoci pohybového aparátu, které tvoří nejčastější příčinu jak dlouhodobé nemocnosti, tak invalidit, hraje nezastupitelnou úlohu léčebná rehabilitace.

3.1.3. Projekt "Postavení úplných nákladů práce v reprodukci ekonomických a sociálních vztahů v ČR"

V návaznosti na výstupy první etapy projektu se výzkum v roce 2007 orientoval na prohloubení poznatků v těchto problémových okruzích:

- monitoring úplných nákladů práce (dále jen „ÚNP“) v ČR vč. mezinárodního srovnání,
- úroveň a struktura mezd a náhrad zaměstnancům ve vybraných zemích jako odraz sociálně ekonomických souvislostí v národních systémech utváření nákladů práce.⁷

Sledování problematiky nákladů práce vychází ze závěrů 52. jednání Rady hospodářské a sociální dohody v dubnu 2005. Součástí prací je soustavné monitorování pohybu nákladů práce jako jednoho z významných faktorů konkurenceschopnosti českých podniků.

Monitoring a hodnocení ceny práce navazuje na návrh metodiky zpracované v roce 2005 a pilotně ověřené v roce 2006. Cílem je shromáždit na jednom místě v mezinárodní komparaci všechna dostupná data o nákladech práce, jejich struktuře a zdanění, vazbách na sociální a zdravotní systém a efektivnosti využití práce. Roční monitoring sleduje:

- úplné náklady práce v ČR a v zemích EU, a to v celkovém objemu a ve struktuře,
- efektivnost využití práce ve formě jednotkových nákladů práce (dále jen „JNP“) v kombinaci úrovněvých a konjunkturálních ukazatelů v ČR a ve srovnání s EU,
- analýzu faktorů pohybu jednotkových nákladů práce v ČR,
- pohyb zdanění práce v ČR a v zemích EU,
- pojistné v proporcích s financováním sociálního a zdravotního systému v ČR.

Maximálně možná věcná srovnatelnost údajů v prostoru a čase si vyžádala minimální počet zdrojů dat. Monitoring za ČR čerpá seriózní informace o ÚNP ze statistických šetření ČSÚ. Propočty JNP, které provádí VÚPSV, se opírají o výstupy soustavy národních účtů. Data pro mezinárodní srovnání jsou čerpány z údajů Eurostatu, zdanění mezd dlouhodobě sleduje OECD, o financování sociálního a zdravotního systému potřebné údaje poskytují Státní závěrečné účty zpracovávané ministerstvem financí.

Dostupné mezinárodní zdroje umožňují v rámci zemí Evropské unie při hrubé metodické srovnatelnosti za průmysl a služby ² sledovat:

- úroveň a pohyb ÚNP z dat ČSÚ a Eurostatu,
- pohyb jednotkových nákladů práce v národní cenové hladině a v rámci EU podle standardu kupní síly (PPS) z údajů Eurostatu,
- vývoj zdanění práce na straně zaměstnavatele a zaměstnance na základě kombinace údajů ČSÚ, Eurostatu a OECD.

Zdánlivá neaktuálnost publikovaných údajů vyplývá z ročního zpoždění ČSÚ a Eurostatu při zpracování šetření o nákladech práce. Ve stejném termínu Eurostat v rámci Evropského srovnávacího programu zveřejňuje předběžné výstupy z národních účtů (HDP, parita kupní síly), které slouží pro propočty JNP, definitivní data jsou však k dispozici až následující rok.

Výzkumný tým se snažil ve spolupráci s Fakultou veřejných financí VŠE v roce 2006 zmapovat finanční efektivnost sociálních a zdravotních systémů ve vybraných zemích EU a vazby na zdanění práce (pojištění, přerozdělení přímých a nepřímých daní). Rozdíly v modelech a ve financování v jednotlivých státech však neumožnily mezinárodní porovnání. Monitoring se proto omezuje pouze na ČR.

Z mezinárodního srovnání vyplývá, že české jednotkové náklady práce trvale patří mezi nejnižší v rámci EU. Ve sledovaném období 2000 až 2005 se JNP v paritě kupní síly pohybovaly nad 1/2 úrovně EU - 25 s tendencí mírného zvyšování. České jednotkové náklady jsou srovnatelné s Estonskem, Polskem a Maďarskem. Nižší hladinu vykazují Slovensko, Litva a Lotyšsko. České JNP jsou téměř dvojnásobné ve srovnání s Bulharskem ³. V podmínkách přibližování české cenové a výdělkové hladiny evropským standardům se podnikům dařilo eliminovat dopady růstu náhrad zaměstnancům, především mezd ⁴, a aprece KČ růstem produktivity práce ⁵. Při pokračování popsaného trendu pohybu efektivnosti práce v ČR nejsou v příštích letech důvody pro výrazné zvyšování jednotkových nákladů práce, české podniky si zachovají konkurenční výhodu levné práce.

V závislosti na formě výdělečné činnosti vystupuje na trhu cena práce ve dvojí úrovni závislosti na nákladech práce:

- osob v pracovněprávním vztahu (zaměstnanců),
- osob samostatně výdělečně činných (sebezaměstnaných).

² úplné náklady práce v zemědělství se systémem státní pomoci a dotací v kontextu hospodářské a sociální politiky zemí ES představují specifickou oblast

³ konvergence ekonomik Bulharska a Rumunska k EU se v dalších obdobích projeví rychlým zužováním rozdílu JNP vůči ostatním zemím EU

⁴ mzdy se na náhradách zaměstnancům v ČR podílejí 3/4

⁵ v r. 2005 v národní cenové hladině jednotkové náklady dokonce klesly o 0,4 procentního bodu, v paritě cenové hladiny EU - 25 však v důsledku výrazného zpevnění kurzu Kč vzrostly o 2,1 procentních bodů

V podmínkách České republiky dualita ceny práce na trhu vystupuje mimořádně zřetelně. Na celkové zaměstnanosti se sebezaměstnaní podílejí zhruba 20 %, tzn. jejich podíl je ve srovnání s ostatními zeměmi EU dvakrát vyšší, při absenci zemědělské malovýroby a vysokého podílu cestovního ruchu jihoevropských zemí.

Ekonomickou aktivitu sebezaměstnaných charakterizuje nižší zdanění ve srovnání s korporacemi. Výhody vyplývají z konstrukce daňového základu a vyměřovacích základů pro sociální a zdravotní pojištění, jejich důsledkem je i nižší cena práce sebezaměstnaného ve srovnání se zaměstnancem. Modelový propočet jednotkových daňových nákladů⁶ ukazuje, že zátěž podniku sebezaměstnaného je ve srovnání s korporacemi o 1/4 až o 1/3 nižší. Výjimkou je pouze Česká republika, kde se relace blíží 1/2, a Dánsko, kde naopak v důsledku vysokého podílu nepřímých daní na HDP a na financování sociálního zdravotního systému rozdíl nedosahuje ani 10 %. Z tohoto pohledu hospodářská politika stabilizuje sociální strukturu společnosti a řeší problémy zaměstnanosti. Vytváří prostor pro rychlejší růst produktivity korporací, které mohou vyčlenit neefektivní činnosti. Na druhé straně jsou předpokládány přerozdělovací procesy uvnitř veřejných rozpočtů ve prospěch sebezaměstnaných. Atomizace zejména zdravotního pojištění v mnoha státech a nedostatek údajů však neumožňuje charakterizovat dopady popsané hospodářské politiky do financování sociálního a zdravotního systému.

Podniky sebezaměstnaných charakterizuje zhruba 1/2 produktivita práce ve srovnání s průměrem české ekonomiky (zhruba 13 % podíl na HDP při 24% podílu na zaměstnanosti)⁷. Na základě terénního šetření, které provedly VÚPSV, v.v.i., Faktum Invenio a Hospodářská komora ČR, lze konstatovat u osob samostatně výdělečně činných horší pracovní podmínky (vyšší časové nároky) a specifické životní podmínky (úzké propojení podnikatelských aktivit s osobním životem) při příjmové hladině srovnatelné se zaměstnaneckými domácnostmi.

Výrazné rozdíly ve zdanění práce osob samostatně výdělečně činných a zaměstnanců se projevují ve specifickém fenoménu českého trhu, kterým je vysoký rozsah „zdánlivě samostatné výdělečné činnosti“⁸ (v ČR „švarcsystém“). Hranice mezi samostatnou výdělečnou činností a pracovněprávním vztahem nejsou v běžné ekonomické praxi zřetelné a z hlediska práva jsou obtížně postižitelné. Snahy o únik do „švarcsystému“ se projevují na straně poptávky i nabídky práce⁹. Obě strany však ztrácejí zákonnou ochranu svých zájmů.

Analýza minimálních mezd ve vybraných zemích EU se zaměřila na rozbor postavení statutárních minim ve mzdových strukturách, jejich nákladové, motivační a spotřební vztahy ke mzdové hladině. Hodnotí úroveň daňového zatížení zaměstnavatelů a zaměstnanců vázané na statutární minimální mzdu a rozsah osob odměňovaných mzdovým minimem. Analýza je dílčím příspěvkem k diskuzi o statutárních mzdových minimech.

⁶ základním předpokladem modelu je stejná produktivita práce zaměstnance a sebezaměstnaného

⁷ odhad VÚPSV v podmínkách roku 2005 na základě rozšíření malých podniků (počet 1 – 10 pracovníků), do kterých se osoby samostatně výdělečně činné alokují. Přesné výkaznictví není k dispozici.

⁸ český překlad Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123 ES, o službách na vnitřním trhu

⁹ analytici trhu práce se pozastavují nad nízkým rozsahem zkrácených pracovních úvazků v ČR, tradičně se hledal důvod v nízké výdělkové hladině, nižší zdanění příjmů OSVČ však vyvádí zkrácené pracovní úvazky do „švarcsystému“.

Vyrovňování cenové hladiny v ČR se zeměmi EU - 15 bylo v uplynulých letech nerovnoměrné. Česká cenová hladina se v roce 2006 pohybovala na zhruba 2/3 úrovni zemí EU - 15. Při klesající míře inflace se těžiště cenové konvergence přesouvá na apreciaci české měny (za období let 2000 - 2006 se cenová hladina ve standardu kupní síly EU zvedla o 13 p.b. při téměř 15% zvýšení spotřebitelských cen a zhodnocení Kč vůči euru o více než 20 %).

Česká cenová hladina spolu se slovenskou, litevskou a lotyšskou byla nejnižší v rámci EU - 25. Tato proporce koresponduje s nízkou hladinou hrubých výdělků. V nominálním vyjádření (po přepočtu směnným kurzem) se průměrné hrubé výděvky v průmyslu a ve službách v ČR pohybují kolem 1/5 německé a rakouské úrovně. Stále vysoké podhodnocení koruny, které se projevuje v její vyšší kupní síle, však paritní hrubé výděvky zvedá na zhruba 1/3 německé a více než 2/5 rakouské úrovně¹⁰. Obdobně jako v ostatních méně vyspělých zemích EU je v ČR zdanění hrubého výdělku na straně zaměstnance nižší. Paritní čisté výděvky v ČR se tak blížily v roce 2006 zhruba 1/2 německé a rakouské hladiny při více než 60% úrovni produktivity práce při přepočtu PPS.

Zhodnocování české koruny výrazně zvyšuje tempo růstu výdělků a nákladů práce po přepočtu na euro. Při příznivém konjunkturálním vývoji na evropských trzích, který by měl vytvořit dostatečný prostor pro zachování proporcí pohybu výdělků a produktivity, by české firmy neměly v zahraničí ztrácet konkurenční výhodu nízké ceny práce. Na druhé straně tlak na udržení relativně nízké výdělkové hladiny komplikuje změnu struktury nákladů práce, resp. snížení daňového zatížení práce na straně zaměstnavatelů.

3.1.4. Projekt "Aktuální otázky rodinné politiky s ohledem na specifika různých fází rodinného cyklu"

V uplynulém roce byla v rámci tohoto projektu věnována větší pozornost existujícím a potenciálním formám podpory vybraných typů rodin a seniorů. V tomto smyslu se navazuje na ty projekty, které byly již v r. 2006 zaměřeny na specifické formy ochrany a pomoci rodinám. Pozornost se přitom soustřeďuje především na neúplné rodiny a rodiče samoživitele a na služby pro rodiny se seniory s různou mírou omezení soběstačnosti.

Rodinná politika dnes řeší mj. otázku formulace svých opatření v prostředí změn demografické struktury dotýkajících se i rodinných struktur a vnitrorodinných vazeb, a to jak v nukleární, tak v širší rodině. Tato situace komplikuje hledání efektivních nástrojů rodinné politiky. Ty mají pomáhat tam, kde je to třeba, a přitom mají jednak v sobě minimalizovat nežádoucí intervence do soukromé sféry života rodin a jednak mají potlačovat nezamýšlené efekty a demotivační prvky ve vztahu k vlastním možnostem zabezpečení potřeb členů rodiny. K tomu je třeba hledat jak optimální nástroje, tak nejlépe vhodné subjekty. Stejně potřebné je poznat specifickou situaci jednotlivých rodinných typů a jejich schopnost zabezpečit potřeby svých členů v obtížnějších životních situacích.

Jedním z rysů demografického vývoje populace České republiky po roce 1989 je zvyšující se počet a podíl dětí narozených mimo manželství. Důležitým diferenciativním znakem je v tomto případě dosažené vzdělání. Podle dat české demografické statistiky se ukazuje, že nejvyšší podíl mimomanželsky narozených dětí

¹⁰ propočty za rok 2006 podle předběžných údajů Evropského srovnávacího programu

je u žen se základním vzděláním (69 % v roce 2006, přičemž ale celých 80,5 % z dětí je narozených v 1. pořadí), naopak ženy s vysokoškolským vzděláním přivádějí děti častěji do manželského svazku (z dětí narozených vysokoškolačkám se jich v roce 2006 pouze 15,3 % narodilo neprovdané matce, 20,8 % v případě dětí prvního pořadí). Tento jev souvisí jednak s věkem při prvním porodu a věkem při vstupu do partnerství či manželství u jednotlivých vzdělanostních skupin, také však pravděpodobně s ekonomickou situací, nepříznivější pro ženy s nižším vzděláním.

Neúplné rodiny, rodiny samoživitelek, však nejsou pouze výsledkem mimomanželské plodnosti, vznikají především následkem rozvodu manželství. Ročně dojde k rozpadu kolem 20 tisíc rodin s nezletilými dětmi, rozvodem je tak každý rok „zasazeno“ kolem třiceti tisíc dětí (28,7 tisíc v roce 2005).

V těchto trendech se odráží rozšíření nových forem rodinného života (nesezdané soužití, neúplná rodina po rozvodu, osamělé rodičovství) podobně jako v jiných evropských státech. Při analýze důvodů, proč dochází k šíření nových rodinných vzorců, a způsobů, jak na tyto nové formy rodiny reagovat, je možné hledat inspiraci ve zkušenostech především skandinávských a západoevropských států v této oblasti.

V projektu byly zmapovány dostupné informace za jednotlivé země a proběhl výběr států, které budou do komparativní studie zařazeny. Průběžně jsou shromažďovány materiály za jednotlivé země, podklady pro úvodní demografickou analýzu a analýzu sociálních politik zaměřených na samoživitelky.

Studie věnovaná modelovému srovnání vybraných typů rodin z hlediska vlivu dávek a daní na volbu finančně výhodnější formy rodinného uspořádání pomocí modelových situací prověřuje, nakolik se ženě s malým dítětem finančně vyplatí pro nárokování sociálních dávek vystupovat jako samoživitelka, ačkoliv má „nemanželského“ partnera (otce dítěte), a tedy zároveň „využívá“ jeho příjmu.

Význam sociálních dávek pro mladé rodiny s dětmi je zřejmý jak z dat statistiky rodinných účtů zjišťovaných ČSÚ, tak ze subjektivního hodnocení samotných příjemců dávek, vyplývajících z různých empirických šetření. Ztráta některých sociálních příjmů, především rodičovského příspěvku či peněžitě pomoci v mateřství, by pro většinu rodin s dětmi znamenala velmi podstatný zásah do jejich rozpočtu, protože by se přinejmenším musely hodně omezit, aby vyšly se zbývajícími příjmy. Větší subjektivní, ale i objektivní potřebu sociálních dávek vyjadřují představitelé neúplných rodin, kteří se zejména z důvodu nižšího počtu ekonomicky aktivních členů častěji dostávají do nepříznivé finanční situace. Osaměle žijící ženy získávají relativně více příspěvků ze systému sociálního zabezpečení, pokud však těchto zvýhodnění neprávem využijí nevdané matky žijící v nesezdaném soužití, mohou získávat více oproti manželským párům. Manželé, je-li aspoň jeden z nich výdělečně činný, ale na druhou stranu mohou mít větší prospěch z daňových opatření.

V rámci reformy veřejných financí, která nabude účinnosti od ledna 2008 dochází mj. k několika změnám v oblasti přímé a nepřímé finanční podpory rodin s dětmi. Tyto změny by bylo žádoucí dodatečně zahrnout do studie, vyžadují však časově náročnější podrobné studium legislativních předpisů.

Studie věnovaná otázce zajištění potřeb seniorů s důrazem na roli nestátního sektoru si klade za cíl zmapovat aktuální potřeby především méně soběstačných či zcela nesoběstačných seniorů. V současné době probíhá sekundární analýza dat za účelem mapování aktuálních potřeb seniorů a analýza demografického stárnutí populace se zaměřením na regionální odlišnosti. Na základě těchto zjištění bude

proveden kvalitativní terénní výzkum v institucích, které seniorům požadované služby poskytují.

Mezi jeden z nejvíce reflektovaných rysů současného demografického vývoje patří stárnutí společnosti. Na základě údajů ČSÚ byla v roce 2006 pětina obyvatel České republiky ve věku 60 a více let (z čehož necelých 59 % tvořily ženy), podle dlouhodobých prognóz budoucího vývoje počtu a věkové struktury obyvatelstva bude tento podíl velmi významně narůstat, do roku 2030 se očekává nárůst zastoupení seniorské populace na téměř 30 % a do roku 2050 dokonce na necelých 39 %. V souvislosti se stárnutím společnosti a narůstáním podílu starších osob v populaci nabývá na významu otázka zajišťování potřeb těchto osob. Tyto potřeby mohou být naplňovány pomocí mnoha subjektů, odpovědnost za související činnosti si vedle rodiny mezi sebe dělí soukromý (tržní), státní i nestátní sektor. Každý z uvedených subjektů k tomu při tom přistupuje specifickým způsobem, přičemž v některých oblastech se tyto sektory vzájemně doplňují a v některých si mohou i konkurovat, ne všechny oblasti jsou však pokryty kvalitním a dostačujícím způsobem. Důležitou roli v této otázce hraje též územní rozložení, kapacita zařízení a jejich finanční dostupnost. Aktuálně je situace ovlivněna i aplikací nového zákona o sociálních službách.

3.1.5. Projekt "Politika zaměstnanosti v novém tisíciletí"

V roce 2007 byla v rámci tohoto projektu pozornost soustředěna na tři významná témata:

- na problematiku flexibility trhu práce a ochrany pracovníků v ČR (tzv. flexicurita),
- na vzdělávání dospělých v evropských zemích,
- na hodnocení efektů aktivní politiky zaměstnanosti v ČR v letech 2005 - 2006.

Český trh práce je v řadě expertních analýz hodnocen jako neflexibilní, ba přímo rigidní. Poukazuje se na potřebu reformy způsobu a míry regulace českého trhu práce především v oblasti legislativní ochrany pracovníků, sociálního systému dávek v nezaměstnanosti, systému důchodového pojištění a systému veřejných služeb zaměstnanosti. Při řešení problémů trhu práce je v současné době ze strany EU členským zemím doporučováno vycházet z tzv. flexicurity modelu regulace pracovního trhu.

Úroveň dosažení rovnováhy mezi flexibilitou a ochranou pracovníků (flexicurita), aniž by docházelo k segmentaci na trhu práce, je ovlivněna zejména těmito faktory:

- uspořádáním pracovněprávních vztahů,
- aktivní politikou zaměstnanosti,
- systémem celoživotního vzdělávání,
- moderním systémem sociálního zabezpečení.

Jak je patrné z naší studie, ČR dosahuje velmi nízké úrovně legislativní ochrany v případě tzv. dočasných forem zaměstnávání (jedné z nejnižších v zemích OECD), na druhou stranu však zaručuje vysokou ochranu (jednu z nejvyšších v OECD) zaměstnancům na dobu neurčitou, kterých je v ČR stále většina. Dopady této výrazně diferencované ochrany zaměstnávání na trh práce v ČR jsou v zásadě dvojího charakteru.

Za prvé, působí směrem k diferenciaci trhu práce na tzv. primární a sekundární sféru, přičemž zvýšené riziko setrvání na sekundárním trhu práce se týká především nízkokvalifikovaných a mladých osob, dále žen a do jisté, specifické míry i starších osob nad 60 let. Riziko se přitom výrazně zvyšuje s růstem kumulace dvou a více těchto atributů.

Za druhé, striktní ochrana standardních zaměstnání celkově zpomaluje dynamiku trhu práce a jedním z negativních důsledků je pak růst dlouhodobé složky nezaměstnanosti, který se samozřejmě opět týká především nízkokvalifikovaných a mladých osob působících na sekundárním trhu práce.

Trend v konceptu flexicurity v Evropě přitom směřuje ke zvyšování ochrany flexibilních (atypických, dočasných) forem zaměstnávání s cílem sbližovat kvalitu pracovních podmínek a postavení na trhu práce standardních a flexibilních pracovníků.

Doporučení pro další vývoj pracovněprávní ochrany v ČR proto zdůrazňují především legislativní úpravy v oblasti zvyšování ochrany dočasných forem práce, především v případě agenturního zaměstnávání, ale také zaměstnávání prostřednictvím tzv. dohod. Současně se doporučuje mírné a postupné snižování přetrvávající vysoké legislativní ochrany zaměstnání na dobu neurčitou, zvláště v oblasti délky výpovědní doby a výše odstupného. Další doporučení pak směřují do oblasti daní a pojištění, kde je doporučována strategie postupného vyrovnání daňové zátěže a výše pojištění všech forem ekonomické aktivity (samozřejmě směrem k jejich snížení) s cílem eliminace častého obcházení a porušování zákonem povolených forem zaměstnávání a nezákonných způsobů najímání pracovní síly. Strategii vyrovnávání legislativní ochrany pracovníků v ČR je samozřejmě nutné kompenzovat v rámci účinné aktivní politiky zaměstnanosti, motivujícího nastavení systému sociální ochrany a dostupností kvalitních programů dalšího vzdělání zaměstnanců v rámci firem i mimo ně.

Druhým zkoumaným okruhem je problematika vzdělávání dospělých ve vybraných zemích EU. Hlavní pozornost je zaměřena na otázky zabezpečení fungujícího systému vzdělávání dospělých, klíčové faktory dalšího vzdělávání dospělých a formulaci návrhů možných opatření vedoucích k zlepšení zjištěného stavu. V rámci studie je pozornost věnována těmto okruhům:

- analýza a komparace národních systémů vzdělávání ve vybraných zemích EU (skandinávské země, Velká Británie, Rakousko, Nizozemsko a Slovinsko),
- vymezení hlavních směrů v zabezpečení vzdělávání dospělých a faktorů ovlivňujících vzdělávání dospělých,
- návrhy opatření reagujících na zjištěné problémy ve vzdělávání dospělých.

Studie bude dokončena v r. 2008, kdy bude pozornost soustředěna na stanovení a charakteristiku hlavních konstrukčních prvků systému vzdělávání dospělých, faktorů ovlivňujících vzdělávání dospělých a hledání možných řešení zmírňujících jejich negativní působení v naší republice.

Třetím zkoumaným okruhem je hodnocení efektů aktivní politiky zaměstnanosti v naší zemi v letech 2005 - 2006. Cílem studie, která analyzuje efekty v období roku a půl, je odpovědět na tři otázky:

- ✓ Jaká je cílenost jednotlivých programů?
- ✓ Jak sledované programy ovlivnily pozici (zejména znevýhodněných) lidí na trhu práce?
- ✓ Jaké faktory ovlivňují efekty programů APZ?

V úvahu byly brány veškeré programy APZ, které byly realizovány v roce 2005 (tedy včetně těch programů, do nichž vstoupili nezaměstnaní až z průběhu roku). Nezaměstnaní byli sledováni až do konce června 2006 tak, aby byly zaznamenány efekty APZ v průběhu dostatečně dlouhého období (až 12 měsíců od konce sledovaného programu).

Celkově bylo v roce 2005 realizováno cca 138 tis. různých aktivit APZ. Z celkového počtu realizovaných míst jsou nejčetnější skupinou programů rekvalifikace, které tvořily cca 27 % programů, následované SUPM, IAP a VPP. Ostatních programů bylo již relativně významně méně. Nejvíce uchazečů o zaměstnání bylo do APZ umístěno v rizikových krajích (zejména v Moravskoslezském kraji, Ústeckém kraji a také v Jihomoravském kraji). Z hlediska srovnání s kohortou nezaměstnaných se ukazuje, že některým z programů APZ průměrně prošlo cca 22 % kohorty nezaměstnaných, z toho jsou nejčastější programy SUPM (6 %), rekvalifikační programy (5,5 %), IAP a VPP. Z analýzy rovněž vyplývá značná heterogenita analyzovaných rekvalifikací, které se dělí na podtypy směřující k různým rizikům na trhu práce (přes motivační kurzy, k specifickým a odborným rozšiřujícím).

Velká část (zejména delších) programů (cca 20 %) začala ještě v předcházejícím období. Nezanedbatelný je rovněž význam opakovaných programů, kdy se zejména rekvalifikace ukazují jako často opakovaný nástroj. Vedle toho se rovněž SVC ukazují jako programy, které navazují na další program - a to zejména na rekvalifikace.

Ukazuje se, že programy APZ (s výjimkou VPP) směřují spíše ke kvalifikovaným, mladším nezaměstnaným, kteří jsou v lepší pozici na trhu práce. Rekvalifikace a SUPM směřují více k ženám, VPP naopak zase více k mužům. Pokud se podíváme do struktur znevýhodnění (LTU a základní vzdělání), pak se pozice méně perspektivních nezaměstnaných ještě více zhoršuje (např. v případě souboru dlouhodobě nezaměstnaných jsou rekvalifikace ještě více cíleny na nezaměstnané s maturitou, než je průměr za celý soubor).

Ukazuje se, že výrazné snížení rizika nezaměstnanosti je dosaženo zejména u programů tvorby a podpory pracovních míst, kdy jde o pokles v řádu desítek procent. Oproti tomu, programy rekvalifikací a IAP dosahují spíše smíšených výsledků (kdy zejména v delším období (po 6 měsících) je riziko nezaměstnanosti téměř shodné s úrovní u neúčastníků). Programy VPP vytváří segment pracovní síly, který má tendenci (po cca 6 měsících od ukončení podpory) setrvávat v nezaměstnanosti dokonce déle než neúčastníci. Efekty programů nejsou konstantní pro všechny skupiny nezaměstnaných. Relativní snížení je obvykle nejvyšší ve skupinách více znevýhodněných nezaměstnaných (např. dlouhodobě nezaměstnaných). Přesto však míra rizika nezaměstnanosti neklesá pod úroveň těch méně znevýhodněných.

Je nutné rozlišovat mezi absolutním (hrubým) efektem a relativním poklesem, kde se riziko setrvání v nezaměstnanosti po programu srovnává s neúčastníky. Např. u rekvalifikací je dosahováno největšího relativního poklesu u nezaměstnaných s potřebou „zvláštní pomoci“, třebaže absolutně je délka nezaměstnanosti těchto lidí nejvyšší. Na druhou stranu je zřejmé, že tato specifická skupina nezaměstnaných je zároveň v menšině z hlediska realizovaných rekvalifikačních programů, což může znamenat to, že jde o specifickou – např. více motivovanou – podskupinu nezaměstnaných, a také to, že tyto programy vyžadují větší připravenost a individuální práci realizátorů politiky. V obou případech však jde o to, že rozšíření možnosti realizace rekvalifikací na další nezaměstnané s potřebou „zvláštní pomoci“ je obtížné.

3.1.6. Projekt "Vybrané sociálně ekonomické aspekty transformace sociálních služeb"

Přestože sociální služby procházejí od počátku 90. let řadou významných změn, nový zákon, který by komplexně upravoval tento významný nástroj systému sociální ochrany obyvatelstva, vstoupil v platnost teprve počátkem roku 2007. Tato skutečnost významným způsobem předurčuje zaměření výzkumu v tomto období, kdy v praxi jsou uplatňovány nové principy a nové prvky tohoto systému. V důsledku zavedení příspěvku na péči se významným způsobem zvýší důraz na ekonomickou otázku poskytování sociálních služeb, prohloubit by se mělo úsilí o maximální naplnění sociálních a humánních aspektů zabezpečování sociálních služeb pro občany v sociální nouzi při současné reflexi požadavku ekonomické, případně i technologické racionality. Těmto otázkám byla pozornost doposud věnována pouze sekundárně, prioritou byla věnována analytickým studiím, které byly zaměřeny na rozbor finančních vstupů. Vzhledem k tomu, že zavedením příspěvku na péči došlo k významnému posílení postavení nestátních neziskových organizací při poskytování sociálních služeb a to především z hlediska zrovnoprávnění jejich přístupu k veřejným finančním zdrojům, je pozornost rovněž zaměřena na využití standardů kvality poskytovaných sociálních služeb v politice vybrané nestátní neziskové organizace z hlediska jejich vlivu na přístup sociálních pracovníků ke klientům.

Získané poznatky dosud ukazují, že přes řadu významných změn při poskytování sociálních služeb existuje značná setrvačnost, která se promítá v tom, že v řadě regionů je pozornost nadále prioritně věnována službám s ustálenou tradicí, zatímco na řešení problémů, s nimiž získává ČR zkušenost až od počátku 90. let, je stále často nazíráno jako na nestandardní způsob řešení sociální situace osob v nepříznivé sociální situaci. Obdobné poznatky lze nalézt i z hlediska implementace standardů kvality sociálních služeb do sociální politiky jednotlivých měst.

Z hlediska efektivnosti financování systému sociálních služeb doposud provedené analýzy ukazují, že nejsou vhodně nastaveny jeho základní parametry, v důsledku čehož dochází k tomu, že řada občanů, kteří dostávají příspěvek na péči, příspěvek nevyužívá k zabezpečení potřebných služeb, ale chápe jej jako zvýšení svého příjmu. Je zřejmé, že nebyla vhodně nastavena přechodná ustanovení zákona (překlopení zvýšení důchodu pro bezmocnost a příspěvku při péči o blízkou osobu do příspěvku na péči), výsledky dotačního řízení ukazují, že byly porušeny základní principy dotačního řízení (princip rovných podmínek pro všechny poskytovatele veřejných služeb, princip rovných podmínek pro všechny příjemce veřejných služeb, princip efektivního vynakládání veřejných prostředků, princip transparentního systému financování, princip stabilního systému financování).

Některé nestátní neziskové organizace začaly využívat standardy kvality sociálních služeb dříve než došlo k jejich uzákonění. Tuto aktivitu stimulovaly různé faktory, např. zveřejnění aktuální varianty zákona o sociálních službách, politika některých krajských nebo obecních samospráv v oblasti sociálních služeb, snaha využít standardy kvality jako stimul k inovaci vlastní praxe, popř. snaha managementu získat grantové prostředky EU.

Podstata transformace u tak citlivé oblasti, jako jsou sociální služby, zahrnuje širokou škálu problémů, které při celém procesu, zejména při přípravě právní úpravy jako prakticky nového jevu, bylo a bude ještě v budoucnu nutné vyřešit. Diskuse o nové podobě sociálních služeb neskončila pouze u současné podoby zákona o sociálních službách. Jednak je nutná reflexe nových nástrojů politiky sociálních služeb, které zákon zavedl, jejich účinnosti a využívání v praxi poskytování sociálních

služeb. A dále, vzhledem k rostoucímu počtu potřebných lidí v naší společnosti je opravdu více než žádoucí, co nejdříve přijmout další právní instrumenty.

V rámci problematiky standardů kvality sociálních služeb, které mají jako jeden z nových nástrojů politiky sociálních služeb přispět ke sjednocení personálních, procedurálních a provozních podmínek poskytovaných sociálních služeb a současně zvýšit participaci samotných klientů těchto služeb na jejich poskytování, je dlouhodobě věnována pozornost monitoringu procesů, jimiž je tento nástroj přijímán a aplikován v rozdílných typech organizací poskytujících sociální služby. Při realizaci tohoto cíle byl výzkumný zájem zaměřen nejprve na uplatnění standardů kvality jako nástroje politiky sociálních služeb samosprávných subjektů v období před jejich předpokládaným uzákoněním. Jak ukázaly výsledky výzkumu a následná diskuse těchto výsledků s experty, na způsob implementace standardů kvality sociálních služeb a míru, v níž se je podaří reálně promítnout do kultury poskytování konkrétních poskytovatelů, působí:

- představy politické elity obce o funkci standardů kvality v rámci vlastní politiky sociálních služeb obce (např. nástroj prosazování politických cílů, nástroj změny kvality sociálních služeb apod.);
- povaha vztahu mezi účastníky procesu tvorby a implementace obecní politiky sociálních služeb z hlediska direktivnosti nebo participativnosti interakcí;
- zájmy a cíle, které účastníci s využitím standardů kvality v rámci obecní politiky sociálních služeb spojují (např. fiskální podpora obecního rozpočtu, posílení politické pozice, změna kritérií rozdělování prostředků z obecního rozpočtu, zajištění zakázek pro další subjekty apod.).

Následně byly identifikovány dva modely implementace standardů kvality, jimiž konkrétní poskytovatelské organizace k zavádění standardů přistupují - „administrativní“ a „na službu orientované“ pojetí. Pro „administrativní“ pojetí je typický důraz na zpracování písemných podkladů za účelem uspokojení předpokládaných administrativních očekávání kontroly zvenčí. „Na službu zaměřený“ přístup představuje pojetí implementace orientované na využití vytvářených metodik jak pro účely kontroly naplnění standardů kvality, tak i jako vodítka pro práci s klienty. Tato dvě pojetí se liší nejen ve smyslu, který je v organizaci implementací standardů kvality přikládán, ale i v dalších aspektech tohoto procesu: vymezení odpovědných osob, míra zahrnutí personálu, způsob komunikace, srozumitelnost z hlediska praxe, zpětná vazba, personální politika.

„Administrativní“ pojetí implementace standardů kvality se pracovníkům v sociálních službách může jevit jako pro organizaci nejméně náročný (časově, personálně, organizačně) způsob, jak se „vypořádat“ s novým zákonem o sociálních službách. Podle zjištění však nejenže nepřispívá ke zlepšení kvality poskytované služby, ale pravděpodobně přinese nové komplikace při poskytování služby a v konečném důsledku i zhoršení kvality. Naopak, od organizačně náročnějšího a především dlouhodobě orientovaného („na službu zaměřeného“) pojetí zavádění standardů lze očekávat reálný průnik ducha standardů kvality do kultury poskytování dané služby.

Regionální rozsah realizace sociálních služeb a zdravotní péče byl sledován ve vybraných oblastech, které jsou geograficky situovány při hranici sousedících krajů a nepatří proto k oblastem úzce navázaným na regionální centrum příslušného kraje. Do šetření nebyly zahrnuty příhraniční regiony, jakožto regiony vyznačující se v tomto ohledu podobnými charakteristikami, avšak charakterizované dalšími strukturálními odlišnostmi. Vzhledem k uplatnění specifického výběrového kritéria nebylo možné

zjištěné skutečnosti považovat za širěji zobecnitelné. Zjištění tak především poskytují informaci o situaci v dotázaných obcích, nicméně odkrývají také některé skutečnosti, které patrně můžeme očekávat i v jiných regionech nacházejících se při hranici sousedících krajů, a naznačují potřebu věnovat regionálním souvislostem soustavnější pozornost.

Z okruhu sledovaných typů služeb převažovalo pozitivní hodnocení u většiny dotázaných pouze u pečovatelské služby (ovšem v tomto případě se na pozitivním hodnocení shodli téměř všichni dotázaní). Negativní hodnocení převažovalo u služeb osobní asistence, podpory samostatného bydlení, odlehčovacích služeb, center denních služeb a domovů pro seniory. Neuspokojivá situace byla zaznamenána také u domácí zdravotní péče.

U většiny sledovaných typů služeb uvedlo pouze minimum respondentů, že je služba poskytována. Převažovala odpověď, že služba poskytována není, zároveň ovšem není vnímána ani jako potřebná. Mezi těmi, kdo s tímto hodnocením u služeb takto hodnocených většinou nesouhlasili, převažovali respondenti hodnotící situaci kriticky.

Z dalších výsledků uskutečněného šetření je třeba zmínit především tyto poznatky:

- převažuje negativní hodnocení rozvinutosti sítě organizací zajišťujících služby sociální a zdravotní péče,
- mezi nejzávažnějšími nedostatky byly zmiňovány ztížená dostupnost některých služeb v menších obcích, absence některých typů služeb a některé systémové nedostatky (především nedostatek finančních prostředků),
- kriticky byla hodnocena návaznost služeb a kvalifikace personálu, překážky legislativní či institucionální povahy nebyly mezi odpověďmi respondentů zaznamenány,
- mezi pozitivně hodnocené charakteristiky současného systému služeb sociální a zdravotní péče a osvědčující se postupy byly zařazeny:
 - o konkrétní typy sociálních služeb (pečovatelská služba, sociální poradenství),
 - o okolnosti, které mohou zlepšovat fungování určitých konkrétních typů sociálních služeb a zdravotní péče (práce zdravotního personálu v terénu, dovážení teplého jídla, kontakt pracovníka zajišťujícího sociální péči v místě bydliště klienta v obvodu úřadu, vyhledávání potřebných občanů)
 - o některé obecnější předpoklady, faktory či postupy (změny v přístupu potřebných občanů i poskytovatelů v důsledku zavedení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, dobrá znalost místních podmínek a dobrá spolupráce všech zainteresovaných složek při řešení konkrétního problému),
- navzdory omezenému počtu sledovaných obcí byly patrné rozdíly v přístupu ke komunitnímu plánování, pokud jde o jeho regionální určení (správní obvod obce s rozšířenou působností, svazek obcí).

3.1.7. Projekt "Mezinárodní migrace osob v ČR a její sociální a ekonomické souvislosti"

Problematika migrací nabývá v dnešním globalizovaném světě na významu s tím, že to často nejsou pouze jedinci, ale celé rodiny nebo jejich části, které

se přesouvají mezi státy. Ve sledování problematiky přistěhovalectví by měla být více zohledňována doposud v ČR poněkud přehlížená rodinná perspektiva, která v evropském měřítku vzhledem ke slučování rodin i vývoji integračních procesů přistěhovalců rozhodně nabývá na významu. Stanovené prioritní oblasti zájmu se přitom týkají základních podmínek k životu v hostitelské zemi. Uspokojivá životní úroveň přistěhovanců a jejich potomků na našem území je výchozím a zároveň nezbytným bodem pro jejich integraci do majoritní společnosti, a to nejen integraci v oblasti ekonomické, ale i sociální a kulturní. Do budoucna by tak měly být v praxi sledovány především možnosti uplatnění cizinců na trhu práce, jejich přístup k bydlení a vzdělání. Pouze na základě uspokojivého pokrytí těchto základních statutotvorných podmínek je pro cizince možné uspokojivě se integrovat do majoritní společnosti. V této oblasti se přitom jako zásadní jeví nutnost vymýtit ilegalitu, se kterou jsou spojeny další negativní jevy, jako je ztížená integrace, špatné životní podmínky, nesoběstačnost cizinců a jejich závislost na zprostředkovatelích atd. K řešení jsou však i další sociální oblasti, ve kterých jsou cizinci ze třetích zemí bez povolení k trvalému pobytu v ČR znevýhodněni, především jejich přístup ke zdravotní a sociální péči. V neposlední řadě hraje roli i přijímání rodin přistěhovalců majoritní společností.

Jednoznačně snazší postavení mají přitom rodiny, jejichž jeden člen pochází ze země EU, a dále ti cizinci, kteří jsou české společnosti kulturně a jazykově bližší. Oproti tomu se rodiny ze třetích zemí musí vyrovnávat s většími problémy jak administrativními, tak i s diskriminací a uzavřeností české společnosti. Přistěhovalci kladou na rodinu většinou velký důraz, zprostředkuje jim jistotu a zajišťuje základní sociální vazby. Bylo by proto vhodné připravit pro rodiny přistěhovalců takové podmínky, aby se neuzavíraly do sebe ale rovněž komunikovaly navenek s ostatními členy společnosti. Jen tak může být zajištěna jejich řádná integrace do majoritní společnosti i výchova dalších generací imigrantů k začlenění do české společnosti a případnému získání českého občanství. Především české vzdělání, ale i občanství může přitom sloužit jako důležitý integrační prostředek.

Aktuálně probíhá kvalitativní terénní výzkum. Projekt zkoumá problematiku migrace z rodinné perspektivy, která je při studiu migrací v ČR doposud značně opomíjena. Zaměřuje se především na jednu skupinu přistěhovalců, a to přistěhovalce z tzv. třetích zemí (pojem důležitý v české legislativě, protože na cizince přicházející z těchto zemí se vztahují nejprísrnější legislativní opatření). Aplikována je metodologie kvalitativního terénního výzkumu v nesmíšených rodinách přistěhovalců z Ukrajiny, Vietnamu a Bulharska (poslední skupina je reflexní). Výzkumný vzorek tvoří patnáct rodin přistěhovalců, většinou rodin s dětmi. V každé nukleární rodině jsou prováděny individuální semistrukturované nestandardizované hloubkové rozhovory se všemi členy žijícími v ČR. Rozhovory jsou značně rozsáhlé, zjišťují podrobnosti ohledně rodinných historií od každého rodinného člena a zaměřují se na mnoho aspektů života imigrantů: okolnosti a motivy emigrace, začátky a orientace v novém prostředí, komunikační jazyky, rodinné vztahy (v ČR i s původní rodinou), uplatnění na trhu práce, životní podmínky, bydlení, vzdělání, zdravotnictví, náboženství, adaptace a integrace do nového prostředí, srovnání původní a hostitelské země, plány do budoucna.

Při zpracování dat je kladen hlavní důraz na hledisko aktéra. Výzkum vychází z předpokladu, že migrační strategie nezávisí pouze na jednotlivci, ale velkou měrou rovněž na jeho rodinných vazbách. Jsou porovnávány odlišné strategie imigrantských rodin Ukrajinců, Vietnamců a Bulharů, zároveň je však poukázáno na postupy, které jsou oběma skupinám společné. Zvolený přístup sice považuje rodinu za základní jednotku výzkumu, ale zohledňován je i pohled jednotlivých aktérů, tedy jednotlivých rodinných členů a jsou odhaleny rozdíly mezi nimi. Analýzy kvalitativních dat jsou tak rozvíjeny ve třech rovinách - národnostní, rodinné a individuální. Cílem je rovněž

posouzení genderových rolí a odlišných strategií založených na genderových rozdílech jednotlivých členů rodiny. Při interpretacích jsou zohledňovány rodinné historie i kultura a podmínky v zemích původu.

Dalším sledovaným kontextuálním rámcem jsou kulturně-sociálně-ekonomické podmínky, v nichž jsou migrační strategie voleny a uplatňovány. Jedná se především o otevřenost, příp. vstřícnost trhu práce a vzdělávacího systému, o postoje veřejnosti k cizincům žijícím v ČR a o základní právní předpoklady.

Česká republika se v minulých letech stala jednou z cílových zemí migrace. Tuto skutečnost potvrzuje nárůst celkového počtu cizinců a současně rostoucí podíl těch, kteří na území ČR pobývají na základě povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu (dle statistik ČSU v roce 2006 v ČR pobývalo trvale 139 tis. osob, tj. 43 % cizinců). Trvale rostoucí počet dlouhodobě usazených cizinců vytváří m.j. požadavky na vytvoření a realizaci efektivní integrační politiky. Zkušenosti z evropských zemí ukazují, že pro integraci cizinců jsou významné lokální politiky, které nezřídka lépe odpovídají potřebám cizinců a jsou schopny reagovat pružněji než politiky formulované na vyšších úrovních. Municipality mají prostor pro vytváření specifických strategií, přístupů a aktivit, které mohou zásadním způsobem ovlivnit úspěšnost integračního procesu.

V ČR dosud nebyla věnována hlubší pozornost integračním strategiím lokálních vlád. Proto byla zpracována pilotní studie přístupu městských úřadů a magistrátů k otázkám integrace cizinců na jejich území. Do výzkumu bylo zahrnuto 25 měst, která byla vybrána na základě

- celkového počtu cizinců,
- podílu cizinců na celkovém počtu obyvatel,
- podílu trvale usazených cizinců na celkovém počtu cizinců.

Získané poznatky předběžně ukazují na velmi omezený vliv koncepčních materiálů vznikajících na národní úrovni a celkovou nerozvinutost role českých municipalit v procesu integrace cizinců. Ta se projevuje zejména nízkou prioritou integrace cizinců v rámci municipálních politik a obecnou nerozvinutostí lokálních integračních strategií, nezakotveností agendy v rámci organizačních struktur municipalit a také malou reflexí potřeb přistěhovalců. Na cizince se tak převážně vztahují univerzální sociální schémata, v jejichž rámci však nejsou definováni jako významná cílová skupina. Integrace cizinců je městskými úřady považována primárně za odpovědnost národní vlády, která ovšem neposkytuje obcím dostatek zdrojů k rozvoji a realizaci integračních opatření. Pracovníci městských úřadů tak nejčastěji spojují proces integrace cizinců s integrací do formálních struktur společnosti, a to zejména prostřednictvím institucí státní správy působících v dané lokalitě.

V dalších oblastech integrace je zdůrazňován význam neziskového sektoru, který je nicméně v oblasti integrace cizinců rozvinut pouze ve velkých městech s vyšší koncentrací cizinců. Role měst je mimo výkon přenesené působnosti vnímána nejčastěji v oblasti kulturní a bytové, kde však naráží na omezené možnosti a omezuje se na podporu bydlení azylantů v rámci státního integračního programu; města zpravidla rovněž deklarují ochotu poskytnout krizovou intervenci cizincům ve zvláště obtížné situaci. Ve svém přístupu města do značné míry spoléhají na neformální struktury v rámci cizineckých komunit, které jsou dle názoru respondentů zpravidla schopny zajistit integraci nově příchozích cizinců na dostatečné úrovni. Na lokální úrovni je proces integrace cizinců formován přístupem a aktivitami řady aktérů, jejichž

koordinace a koncipování ze strany lokálních vlád je dosud v českých podmínkách spíše výjimkou.

V rámci tohoto projektu byla v uplynulém období vydána publikace přinášející jednak teoretická východiska a základní údaje o migračních procesech a jednak popisující základní oblasti života cizinců a jejich rodin. Pojednáno je o základních životních podmínkách přistěhovalců, jejich postavení na pracovním trhu, přístupu k bydlení, vzdělání, zdravotnímu ošetření, dávkám státní sociální podpory a důchodům. Dále jsou řešeny legislativní úpravy a reálné možnosti slučování rodin cizinců na území ČR. Studie poukazuje na vhodné zaměření dalšího studia rodin přistěhovalců a stanovuje několik prioritních oblastí, kterým by měla být věnována podrobnější pozornost s cílem vyřešit zjištěná sporná či nedostatečná opatření. Kromě odborné literatury a statistických dat byly třetím a nejdůležitějším pramenem rozhovory s odborníky z praxe, kteří na základě vlastních zkušeností ze styku s cizinci poukazovali na pozitivní i negativní aspekty současných řešení a jejich možné úpravy.

Ve sledovaném období ústav zahájil práce na analýze ekonomické motivace výjezdu české pracovní síly. První fáze dílčího projektu analyzovala struktury českých migrantů ve Velké Británii (Worker Registration Scheme) a připravila dotazník pro empirické šetření postojů pracovních emigrantů z České republiky.

3.1.8. Projekt "Informační otevřenost VÚPSV, v.v.i."

Na podporu vlastní výzkumné činnosti a pro potřeby vědecké veřejnosti a dalších zájemců rozvíjí VÚPSV, v.v.i. v rámci Českého informačního centra sociální ochrany, které je jeho nedílnou součástí, dokumentační, rešeršní a ediční činnost a provozuje a rozšiřuje odbornou knihovnu.

V roce 2007 se ČICSO zaměřilo především na plnění úkolů vyplývajících z projektu „Informační otevřenost VÚPSV, v.v.i.“ stanovených jak z hlediska dlouhodobější perspektivy, tak na základě aktuálních potřeb. Pozornost byla věnována především rozvoji a zkvalitňování informačních a knihovních služeb a vzniku nového časopisu "FÓRUM sociální politiky".

V oblasti **zpracovávání a poskytování informací** došlo k úpravě a aktualizaci automatizovaného knihovního systému (vytvoření formulářů pro sborníky a články ze sborníků, propojení na články, úprava webkatalogu).

Fond knihovny byl budován a rozšiřován především se zřetelem na potřeby výzkumu a požadavky uživatelů knihovny. Dokumentačně bylo zpracováváno 74 domácích a zahraničních periodik. Pro lepší dostupnost byl k dispozici on-line přístup do elektronické verze vybraných zahraničních časopisů a do databáze EBSCO. K získávání relevantních a aktuálních informací sloužilo rovněž pravidelné monitorování webových stránek významných mezinárodních institucí a organizací (např. EU, ILO, ISSA, Eurostatu, OECD, Světové banky, European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, Migration Dialogue, Institute for Social and Economic Research a dalších). Tyto informace byly průběžně zpracovávány a zpřístupňovány.

V rámci informační podpory výzkumu zabezpečovalo ČICSO pro pracovníky výzkumných týmů rešerše literatury, podkladové materiály a další informace.

ČICSO rovněž zpracovávalo přehled publikační činnosti a evidenci citací výzkumných pracovníků VÚPSV, v.v.i. a připravovalo podklady a údaje do databází

CEP, CEZ a RIV informačního systému výzkumu a vývoje, který spravuje Rada vlády pro výzkum a vývoj.

Významným úkolem pro rok 2007 bylo **založení nového odborného recenzovaného časopisu "FÓRUM sociální politiky"**. Tento časopis, který vychází s dvouměsíční periodicitou, se zaměřuje na sociální problematiku v širokém pojetí, tj. na problematiku sociální politiky, sociálního zabezpečení, sociálního pojištění, státní sociální podpory, sociální pomoci, sociálních služeb, rodinné politiky, trhu práce, industriálních vztahů, pracovních podmínek, příjmů a mezd apod. V recenzované části časopisu, která má převážně teoretický charakter, jsou publikovány především příspěvky čerpající z výsledků výzkumné činnosti, popř. články zaměřené na záměry a filozofii připravovaných legislativních změn. Obsah nerecenzované části tvoří informace o dění v oblasti sociální politiky u nás i v zemích Evropské unie, statistiky a analýzy, články o projektech podporovaných z prostředků EU, příspěvky přinášející poznatky z praxe, výtahy z článků publikovaných v zahraničních časopisech, recenze zajímavých knih, výběr z přírůstků knihovny ČICSO a další informace. O zařazení příspěvků do recenzované části časopisu rozhoduje redakční rada na základě výsledků recenzního řízení, při kterém je každý příspěvek anonymně hodnocen dvěma recenzenty.

V přípravné fázi byla obsazena redakce časopisu (šéfredaktorka, redaktorka), byla sestavena redakční rada, byla stanovena obsahová a formální podoba časopisu a bylo zajištěno polygrafické zpracování, výroba a distribuce časopisu a administrace předplatného. Ke vzniku časopisu byla realizována informační kampaň, která měla za cíl oslovit co nejširší okruh potenciálních odběratelů.

V srpnu 2007 vyšlo první, v říjnu 2007 druhé a v prosinci 2007 třetí číslo FÓRA sociální politiky. Koncem roku 2007 odebíralo časopis přibližně 300 odběratelů.

Dlouhodobým úkolem vyplývajícím z projektu „Informační otevřenost“ je pravidelné **vydávání bulletinů a Dokumentačního zpravodaje**. V r. 2007 byly vydány tyto publikace:

➤ **Bulletin č. 22 - Vývoj hlavních ekonomických a sociálních ukazatelů ČR 1990 - 2006**

Jedná se o dvoujazyčný česko-anglický bulletin, který poskytuje přehled o vývoji základních ekonomických a sociálních ukazatelů včetně platné legislativy ze sociální oblasti a grafických znázornění v dlouhodobých srovnatelných časových řadách za celé transformační období a vybraná mezinárodní srovnání. Je určený pro informaci předním českým institucím, jakož i zahraničním zájemcům. Cenný je pro poskytování souhrnných a vzájemně provázaných přehledů základních dat a legislativy, které jsou jinak mnohdy pracně zjistitelné z nejrůznějších informačních zdrojů a předpisů. Bulletin poskytuje aktuální základní ekonomické informace (výroba a produktivita, trh práce, spotřebitelské ceny a mzdy, zahraniční obchod a platební bilance), vybrané sociální ukazatele vč. platné legislativy, údaje o sociálně zdravotním systému, daních a pojistném, základních demografických ukazatelích, jakož i cenná mezinárodní srovnání.

➤ **Mezinárodní pracovní migrace v ČR - bulletiny č. 18 a 19 (v ČJ a AJ)**

Bulletin obsahuje aktuální data a dostupné časové řady o průběhu základních forem mezinárodních pracovních migrací v České republice (cizinci s povolením k zaměstnání v ČR, občané SR registrovaní ÚP a cizinci s živnostenským oprávněním v ČR od roku 1993 po současnost) v členění podle okresů a zemí

původu cizinců. Součástí bulletinu jsou i dostupné statistické údaje o průběhu pracovních migrací českých občanů do Slovenské republiky a Německa.

➤ **Monitoring nákladů práce v ČR a ve státech Evropské unie - bulletin č. 1**

Roční monitoring nákladů práce shrnuje roztříštěná data za státy Evropské unie v oblastech úplných nákladů práce, zdanění práce ve vazbě na financování sociálního a zdravotního zabezpečení a jednotkových nákladů práce. Pro vystihnoutí trendů se data týkají roku 2000, běžného a předchozího roku. S ohledem na metodickou roztříštěnost sledování nákladů práce se vymezují jako mezinárodně srovnatelná data z Eurostatu, konkrétně statistika práce a národní účty, a OECD. Precizace či doplnění některých údajů se opírá o specifické metody renomovaných institucí v zahraničí a VÚPSV, v.v.i.

➤ **Dokumentační zpravodaj**

Dokumentační zpravodaj je publikovaný každý měsíc a obsahuje rozsáhlý výběr bibliografických záznamů přírůstků knihovny a dokumentačně zpracovaných časopiseckých článků, právních předpisů, speciálních dokumentů a jiných materiálů.

Trvalou součástí činnosti ČICSO je **správa a aktualizace internetových a intranetových stránek VÚPSV, v.v.i.** Webové stránky VÚPSV, v.v.i. mají pro prezentaci ústavu a jeho činnosti i pro činnost samotného ČICSO zásadní význam. Jsou zde uveřejňovány informace o probíhajícím výzkumu, v plnotextové podobě výstupy z jednotlivých výzkumných projektů, pravidelné bulletiny a Dokumentační zpravodaj, přehled publikační činnosti jednotlivých výzkumných pracovníků a další důležité materiály a informace z domácích i zahraničních zdrojů. Uživatelé knihovny zde mají přístup k on-line katalogu knihovny s možností přímého vyhledávání a elektronické rezervace a objednávání publikací. Webové stránky ústavu rozhodujícím způsobem zvyšují dostupnost informací o VÚPSV, v.v.i. i služeb ČICSO širokému okruhu zájemců.

Ve spolupráci s pracovníky výzkumu byl dále budován a aktualizován **datový archiv** obsahující data z různých terénních šetření a byly zveřejňovány aktualizované relevantní **statistické údaje** získané z domácích i zahraničních zdrojů

Průběžně byla **rozšiřována a aktualizována databáze expertů a institucí** činných v oblasti práce a sociálních věcí.

V rámci projektu „Informační otevřenost“ je ČICSO dlouhodobě zapojeno do činnosti **Národního konsorcia sítě ReferNet**, kterou založilo Evropské středisko pro rozvoj odborné přípravy Cedefop, a to v oblasti dokumentačních a diseminačních aktivit. Do této sítě přispívá ČICSO měsíčně výběrem anotovaných dokumentačních záznamů materiálů týkajících se odborného vzdělávání a přípravy vydaných v ČR.

Kromě úkolů stanovených v rámci projektu „Informační otevřenost“ pokračovala třetím rokem spolupráce ČICSO na projektu Evropské nadace pro zlepšení pracovních a životních podmínek European Restructuring Monitor (ERM), který je zaměřen na monitorování změn v oblasti trhu práce v důsledku restrukturalizace ekonomiky. ČICSO se stalo pravidelným korespondentem za Českou republiku.

Statistické údaje dokumentující činnost ČICSO ve sledovaném období jsou uvedeny v příloze č. 6

3.2. Zapojení do grantových programů

Na projekty realizující výzkumný záměr z institucionálních prostředků navazovaly i v roce 2007 účelově financované projekty, které tvořily významné finanční zdroje na krytí nezbytných terénních šetření a personálních vstupů, které nemohly být realizovány z institucionálních prostředků. V r. 2007 VÚPSV řešil, popř. se podílel na řešení těchto grantových úkolů:

a) projekty financované ze státního rozpočtu

- ✓ Vliv zdanění a dávek na nabídkovou stranu práce (GA ČR)
- ✓ Rodina, partnerství a demografické stárnutí: generace a gender (MPSV)
- ✓ Riziko možného odlivu kvalifikovaných odborníků z ČR do zahraničí (MPSV)
- ✓ Měření kvality pracovního života (MPSV)
- ✓ Politicko-právní institucionální rámec ČR a jeho proměny v kontextu vstupu do Evropské unie (MPSV)
- ✓ Společnost vědění - nároky na kvalifikaci lidských zdrojů a na další vzdělávání (MPSV)
- ✓ Sociálně ekonomické postavení osob samostatně výdělečně činných ve společnosti (MPSV)
- ✓ Rodina, zaměstnání a vzdělání (MPSV)
- ✓ Gender v managementu (MPSV)
- ✓ Podpora zaměstnávání starších osob (MPSV)
- ✓ Aktivní stárnutí, rodina a mezigenerační solidarita (MŠMT)
- ✓ Migrující osoby v České republice - postavení na trhu práce a sociální integrace (MŠMT)
- ✓ Zmapování dostupnosti a podmínek pobytu dětí v jeslích, mateřských školách, školních družinách a obdobných zařízeních a jiných neinstitutonálních forem péče o děti v ČR včetně identifikace překážek jejich využívání s návrhy možných opatření k jejich rozvoji (MPSV)
- ✓ Stanovení rozhodného období, z něhož se zjišťují příjmy pro výpočet důchodu (MPSV)
- ✓ Rozbor problematiky agenturního zaměstnávání (MPSV)

b) projekty EQUAL

- ✓ Rozvoj sociálních služeb v regionech s převahou venkovského obyvatelstva a příprava specializačních kurzů pro pracovníky sociálních služeb, jejich ověření a zavedení do praxe v Pardubickém kraji
- ✓ Proč mají zůstat stranou?

c) zahraniční projekty

- ✓ Czech correspondent for EIRO (European Industrial Relations Observatory), EWCO (European Working Conditions Observatory) and ERM (European Restructuring Monitor) (EFILWC)
- ✓ Post Test of the European Working Condition Survey (EFILWC)

- ✓ Immigrants and National integration strategies (CJD Eutin)
- ✓ Entwicklung eines Zielgruppenmonitorings zur Unterstützung der Intergration von Migrantinnen und Migranten in Beschäftigung durch gegenseitiges Lernen im Rahmen des Europäischen Netzwerks zur Förderung des Regionalen Arbeitsmarktmonitorings (IWAK)
- ✓ National Report on Decent Work in Czech Republic (ILO)

d) jiné

- ✓ Evaluating training program for economically disadvantaged (CERGE-EI).

V rámci programu „Moderní společnost a její proměny“ byl v období let 2005 – 2007 řešen výzkumný projekt s názvem **"Podpora zaměstnávání starších osob"**. Projekt měl dva cíle:

- ✓ popsat a zhodnotit současný a očekávaný stav v oblasti zaměstnávání starších osob ve všech svých souvislostech
- ✓ na základě získaných poznatků z rozboru domácích a zahraničních materiálů, z dotazníkového šetření u zaměstnavatelů, dotazníkového šetření u populace starší 18 let, dotazníkového šetření osob starších 50 let, z uspořádaných kulatých stolů na úřadech práce a zejména z expertních studií doporučit směry, možná řešení a opatření v oblastech, mající významný vliv na problematiku zaměstnávání starších osob.

Projekt ukázal, že starší pracovníci jsou zaměstnavateli ceněni zejména pro dlouholeté pracovní a životní zkušenosti, pro vyšší zodpovědnost a loajalitu, pro uvážlivější a vyrovnanější rozhodování, spolehlivost, menší fluktuaci a větší časovou flexibilitu. Naopak, jejich negativy jsou zejména nižší úroveň dosaženého vzdělání, neochota dále se vzdělávat, chybějící dovednosti v používání nových technologií, nedostatečné jazykové a počítačové znalosti, nižší fyzická výkonnost, častější zdravotní problémy, zatíženost stereotypy. V případě zkušenosti s nezaměstnaností pak i neznalost metod hledání nového zaměstnání a výraznější dopady na psychiku oslabující motivaci k hledání nového zaměstnání.

Pokud dochází ke kumulaci výše uvedených negativ, zejména pak nízkého vzdělání a špatného zdravotního stavu, starší osoba se na trhu práce stává v podstatě nezaměstnatelnou. V případě manuálních, fyzicky náročných profesí, u starších pracovníků v důsledku celkové fyzické únavy významně klesá schopnost k jejich výkonu (což v tržním konkurenčním prostředí představuje pro zaměstnavatele nezanedbatelná skutečnost).

Hlavním důvodem setrvávání starších osob v zaměstnání i po dosažení důchodového věku je jednoznačně ekonomická motivace, nikoli nevýznamný vliv má i potřeba kontaktu s lidmi a potřeba užitečnosti.

Jak vyplynulo z projektu, k podpoře zaměstnávání věkově starších osob (50+) jsou odborníky preferovány zejména dva hlavní směry opatření:

- ✓ vzdělávání starších osob, kdy je kladen důraz na požadavek připravenosti a kompetentnosti starších osob zvládat pracovní úkoly na potřebné úrovni, tj. kontinuální zvyšování kvality pracovní síly v průběhu celého pracovního života,
- ✓ ekonomické (příjmové) zvýhodnění zaměstnávání starších osob, tj. snížení odvodů zaměstnavatelů za zaměstnance v předdůchodovém a důchodovém

věku, poskytování dotací zaměstnavatelům na zaměstnávání nezaměstnaných starších osob, poskytování dotací zaměstnavatelům na školení osob starších 50 let apod; v příjmové motivaci zaměstnanců se pokládají za účinná taková opatření, která umožní zkrácení pracovní doby zaměstnancům předdůchodového věku bez vlivu na výši budoucího důchodu a rovněž zvýhodnění přesluhování v úrovni budoucího důchodu.

Vedle toho je jednoznačně zdůrazňována potřeba změny negativního postoje ke starším osobám (potenciálním či současným zaměstnancům), a to jak ze strany zaměstnavatelů, tak i celé společnosti.

V r. 2007 byl rovněž dokončen projekt **„Rodina, partnerství a demografické stárnutí: Generace a gender (Generations and Gender Survey: prospective longitudinal study)“**, který byl řešen v rámci národního programu výzkumu Moderní společnost a její proměny. Cílem celého projektu bylo provedení výběrového šetření realizovaného v rámci mezinárodního programu Generations and Gender Programme (GGP) koordinovaného Ekonomickou komisí OSN v Ženevě. Tento program má mezinárodní, komparativní a interdisciplinární charakter a jeho hlavním cílem je studium dynamiky vývoje rodiny a rodinných vztahů od jejího založení až do jejího zániku a zahrnuje tak období několika životních cyklů: založení rodiny, rození dětí, střední věk, životní situace seniorů.

V České republice proběhlo hlavní šetření v roce 2005. Standardizovanými rozhovory bylo na základě pravděpodobnostního stratifikovaného výběru dotázáno celkem 10 006 respondentů. V roce 2007 byly na základě získaných dat zpracovány dvě závěrečné studie. První, deskriptivní studie se zaměřuje na stěžejní témata dotazníku, která jsou zpracována podle základních socio-demografických charakteristik. Jednotlivé kapitoly se zabývají reprodukčními plány a reálnou plodností, rodičovstvím, partnerstvím a organizací domácnosti včetně dělby rolí, mezigeneračními vztahy, společným bydlením a následným osamostatňováním se od rodičů, ekonomickou a materiální situací a zdravotním stavem. Publikace je doplněna o podrobnou analýzu trendů demografického, sociálního a ekonomického vývoje české společnosti od poloviny 20. století.

Druhá publikace je složena z analytických studií, které se detailně věnují vybraným aspektům života českých rodin. Pro hlubší analýzu byly použity relevantní statistické metody. Jedním z témat bylo osamostatňování mladých lidí, jejich odchod od rodičů a jejich současná bytová a materiální situace. Dále byla pozornost zaměřena na reprodukční strategie žen v rámci jejich životních drah a narození prvního a druhého dítěte v rodině. Předmětem zájmu bylo též důležité téma týkající se stability manželství, rozvodového chování a životních podmínek neúplných rodin. Vzhledem k zaměření projektu na rodičovství, partnerství a demografické stárnutí jsme se zabývali rovněž problematikou seniorské generace, její životní situací s ohledem na finanční a materiální zabezpečení, mezigenerační výpomoc a sociálně psychologické aspekty stárnutí. V neposlední řadě byly zkoumány postoje mužů a žen k manželství, rodičovství a výchově dětí v závislosti na jejich věku a náboženském vyznání. Postoje byly dále konfrontovány s reálným rodinným chováním dotázaných.

Obě souhrnné studie jsou připraveny k tisku a budou vydány v české a anglické verzi. Vedle těchto publikací byly k dané tematice dále zveřejňovány odborné články založené na analýze datového souboru provedeného šetření.

3.3. Prezentace získaných poznatků na konferencích a seminářích

Značnou pozornost věnoval v tomto roce VÚPSV, v.v.i. rovněž prezentaci poznatků získaných při řešení jednotlivých studií na veřejnosti.

V dubnu uspořádal seminář věnovaný roli jednotlivých subsystémů sociální ochrany v podpoře rodin s dětmi. Cílem semináře bylo vytvořit prostor pro diskusi o významu, problémech a vzájemných vazbách relevantních systémů sociální ochrany - dávkového, sociálních služeb, daňového, případně důchodového zabezpečení. Semináře se zúčastnili představitelé akademické sféry, resortního výzkumu a administrativy.

V úvodních referátech byly zástupkyněmi státní administrativy představeny vybrané pasáže reformy veřejných financí a daňového systému, které se týkají sociální oblasti, a záměry MPSV ohledně nové úpravy rodičovské dovolené a podpory alternativních forem denní péče o děti. Na základě empirických i praktických poznatků byly v dalších referátech zmíněny postoje rodičů k finanční pomoci státu, preference při volbě mezi sociálními službami a dávkami a zhodnocen vývoj rodinných dávek od devadesátých let.

Následující diskuse potvrdila nezbytnost propojení všech systémů podporujících rodinu v zájmu efektivity jejich celkového působení na rodiny i z hlediska efektivity vynakládání finančních prostředků všech participujících subjektů. V kontextu sociální ochrany byla ve vztahu k potřebám rodin připomenuta role politiky zaměstnanosti a pracovního práva a rovněž význam harmonizace rodiny a zaměstnání. Jako zcela zásadní problém se ukázala skutečnost, že systémy finanční a nemateriální pomoci rodinám zasahují v souhrnu nejméně efektivně střední třídy a že se tato situace nedá změnit dílčími úpravami stávajících politik, ale je třeba hledat nové nástroje podpory rodin středních vrstev.

V souvislosti s problémy v oblasti systému financování sociálních služeb uspořádal VÚPSV v listopadu seminář na téma "Příspěje event. zavedení poukazkového systému ke stabilizaci systému sociálních služeb?" Na základě diskuse představitelů zřizovatelských organizací i zástupců poskytovatelů bylo definováno množství námětů směřujících k řešení aktuálních problémů v této oblasti. K nejvýznamnějším opatřením v tomto smyslu patří následující úpravy:

- a) jednoznačně vymezit, že příspěvek na péči v I. a II. stupni závislosti bude vyplácen pouze ve formě poukazek s tím, že služby těmto osobám budou moci poskytovat pouze registrované subjekty,
- b) v případě, že je občan umístěn v pobytovém zařízení, je příspěvek na péči ze zákona přímo příjmem tohoto pobytového zařízení,
- c) v případě, že občan je příjemcem příspěvku na péči ve III. a IV. stupni a péče je mu poskytována rodinným příslušníkem, zvážit možnost zvýšit úroveň příspěvku na péči, přitom tomuto rodinnému příslušníkovi:
 - ✓ dobu péče zahrnout jako náhradní dobu pro účely důchodového pojištění,
 - ✓ v pracovně-právních vztazích mu poskytnout podobnou ochranu, jako mají rodiče na rodičovské dovolené,
 - ✓ umožnit navštěvovat odborné kurzy, které pro něho představovaly určitou formu podpory,

- d) maximální výši úhrady za pobyt a stravování v pobytových zařízeních a výši úhrad za jednotlivé úkony pečovatelské služby nestanovit zákonem a na něj navazující prováděcí vyhláškou, ale nechat prostor pro stanovení těchto výší přímo mezi poskytovatelem a uživatelem služby,
- e) jednoznačně stanovit, že ta osoba, která má ze zákona nárok na poskytování sociálních služeb zdarma, nemá nárok na výplatu příspěvku na péči, subjektu, který této osobě tyto služby poskytl, je poskytnuta jejich úhrada na základě údajů uvedených v jeho registraci ze zdrojů státního rozpočtu,
- f) přehodnotit kritéria pro posuzování míry závislosti tak, aby byly objektivně zhodnoceny potřeby všech skupin zdravotně postižených a starých občanů,
- g) přehodnotit míru závislosti těch příjemců příspěvku na péči, kteří na něj získali nárok překlopením ze zvýšení důchodu pro bezmocnost a příspěvku při péči o blízkou osobu
- h) v rámci dotačního řízení stanovit taková pravidla, která by zabránila tomu, aby zařízení stejného typu v různých krajích dostala na svoji činnost v přepočtu na klienta různou výši dotace
- i) jednoznačně v harmonogramu pro dotační řízení vymezit dostatek časového prostoru pro námitkové řízení.

Vedle těchto vlastních aktivit se pracovníci VÚPSV, v.v.i. zúčastnili celkem 72 konferencí a seminářů (z toho na 21 v zahraničí), na nichž v rámci svých aktivních vystoupení představili poznatky, k nimž v rámci řešení jednotlivých studií dospěli.

Podrobný přehled účasti pracovníků VÚPSV, v.v.i. na jednotlivých seminářích a konferencích spolu s tématy jejich vystoupení je uveden v příloze č. 5.

3.4. Prezentace získaných poznatků v odborném tisku

Významnou součástí aktivit jednotlivých pracovníků VÚPSV, v.v.i. je prezentace získaných poznatků v odborném tisku. V tomto roce byla v odborném tisku publikována řada statí a článků, podrobný přehled publikační činnosti je uveden v příloze č. 4.

Rozsah publikační činnosti je v porovnání s uplynulým obdobím pozitivně ovlivněn tím, že ve 2. pololetí t.r. začal VÚPSV, v.v.i. vydávat nový odborný recenzovaný časopis „FÓRUM sociální politiky“, který představuje významnou platformu jak pro pracovníky v sociální oblasti, tak i pro vědecké pracovníky z výzkumných ústavů, vědeckých a univerzitních pracovišť, kteří na jeho stránkách mohou prezentovat svoje aktuální poznatky.

4. Informace o předpokládaném vývoji činnosti VÚPSV, v.v.i. v r. 2008

V r. 2008 v rámci své výzkumné činnosti VÚPSV, v.v.i. bude pokračovat v řešení aktuálních otázek sociálního systému v naší zemi. Východiskem v tomto směru je Výzkumný záměr VÚPSV, v.v.i. na léta 2004 - 2010 schválený Resortní hodnotící komisí v říjnu 2003 a Plán výzkumné činnosti VÚPSV, v.v.i. na r. 2008, který byl projednán Vědeckou radou VÚPSV, v.v.i. dne 29. listopadu 2007 a schválen Radou VÚPSV, v.v.i. téhož dne. Dne 17. prosince 2007 vzala tento plán na vědomí Rezortní hodnotící komise MPSV.

Plán je zaměřen na řešení aktuálních otázek transformace sociálního systému v naší zemi s přihlédnutím k prioritám vedení Ministerstva práce a sociálních věcí v tomto období. Navrhované výstupy korespondují s návrhem základních východisek a možných politických témat českého předsednictví v Radě EU v oblasti práce a sociálních věcí.

Jednotlivé studie jsou soustředěny do celkem 8 ucelených projektů souhrnného charakteru:

1. Aktuální otázky vývoje systému sociální ochrany obyvatelstva
2. Vybrané aspekty reforem sociálního pojištění
3. Postavení úplných nákladů práce v reprodukci ekonomických a sociálních vztahů v ČR
4. Aktuální problémy rodinné politiky s ohledem na specifika různých fází rodinného cyklu
5. Politika zaměstnanosti v novém tisíciletí
6. Vybrané sociálně ekonomické aspekty transformace sociálních služeb
7. Mezinárodní migrace osob v ČR a její sociální a ekonomické souvislosti
8. Informační otevřenost VÚPSV, v.v.i.

V rámci těchto projektů je po předchozím projednání s odbornými útvary ministerstva navrženo k řešení celkem 27 studií a jedna souhrnná publikace, která by blíže analyzovala hlavní stránky rodinného života a současně by zhodnotila, nakolik je reflektuje nebo má reflektovat, rodinná politika. V zájmu uceleného obrazu sledované problematiky má publikace zahrnout i odraz rodinné politiky a očekávání vůči ní ve veřejném mínění. Jednou z výkladových linií bude zhodnocení soběstačnosti rodin z různých aspektů a jejich potřeb společenské podpory.

Tyto projekty jsou přitom koncipovány tak, aby bylo možno operativně (i v průběhu roku) reagovat na potřeby zřizovatele řešit aktuální otázky a plán zařazením řešení nových studií doplnit.

Na řešení těchto studií obdržel VÚPSV, v.v.i. od zřizovatele institucionální podporu ve výši 34 724 tis. Kč. Rámcová kvantifikace nákladů na jednotlivé projekty je uvedena v příloze č. 7.

V rámci projektu **"Aktuální otázky vývoje systému sociální ochrany obyvatelstva"** se v r. 2008 zaměří pozornost na řešení aktuálních otázek systému sociální ochrany v naší zemi v souvislosti s realizací reformy veřejných financí a sociálního systému. Na tomto základě je cílem projektu:

- ❖ na základě dostupných objektivních i subjektivních indikátorů zhodnotit a posoudit klíčová kritéria zachycující směřování sociální politiky v ČR ve vztahu k vybraným problémům (rizikům) a výzvám pro sociální stát, a to ve srovnání se zeměmi EU,
- ❖ porovnat krátkodobé i dlouhodobé trendy vyplývající z dopadů systému dávek důchodového a nemocenského pojištění, státní sociální podpory a pomoci v hmotné nouzi na populaci (vývoj reálné hodnoty dávek, jejich adresnost, přínos k příjmům domácností),
- ❖ posoudit dopady úpravy sociálních a daňových systémů v jejich vzájemné provázanosti z hlediska pobídkovosti,

- ❖ pokračovat v dlouhodobém monitorování chudoby a sociálního vyloučení a identifikovat klíčové faktory ovlivňující chudobu a sociální vyloučení, posoudit sociální intervence ve vztahu k těmto problémům a přinést nové podněty k jejich rozvoji.

V rámci projektu **"Vybrané aspekty reforem sociálního pojištění"** bude v r. 2008 dokončena studie o vývoji reforem důchodových zemích. Jejím cílem analyzovat opatření v důchodových systémech vybraných států, které byly realizovány od roku 1990 zejména s ohledem na původní záměry, prakticky provedené změny a připravované záměry dalších reforem. Pozornost je věnována také časovému horizontu, ve kterém se s uskutečněním plánovaných změn počítá a zapojení sociálních partnerů a případně jiných organizací do přípravy, projednávání a jejich váhy při schvalování reformních opatření, neboť zkušenosti mnoha zemí totiž potvrzují, že hladký průběh důchodové reformy v demokratických státech je podmíněn společenským konsenzem

Nově bude pozornost věnována získání poznatků o zahraničních zkušenostech a porovnání zahraničních přístupů pokud jde o problematiku schémat zaměstnaneckého doplňkového penzijního pojištění. Pozornost bude věnována zkušenostem států, které se vydaly touto cestou v posledních letech i zkušenostem států, kde při zajištění příjmu ve stáří hrají zaměstnanecká schémata významnou roli již tradičně. Součástí studie bude i porovnání právních úprav problematiky v zahraničních důchodových systémech a jejich analýza včetně analýzy relevantních předpisů ES.

Pozornost bude rovněž věnována analýze možností získávání společných důchodových nároků, případně možnosti převodu (přenechání) části získaných individuálních důchodových nároků rodinnému příslušníku nebo jiné fyzické osobě, neboť nezbytným předpokladem pro další úvahy a případné návrhy na řešení této problematiky v českém základním důchodovém pojištění je znalost toho, zda jsou tyto možnosti obsaženy v zahraničních právních úpravách a v jaké podobě, či nikoliv.

V rámci projektu **"Postavení úplných nákladů práce v reprodukci ekonomických a sociálních vztahů v ČR"** bude v r. 2008 pozornost věnována ověření možnosti změn v úrovni a struktuře ÚNP v ČR, které by pozitivně ovlivnily podnikatelské klima (podnikatelské aktivity), motivovaly zaměstnance a optimálně působily na vztahy mezi státem, zaměstnavateli a zaměstnanci a sociálními skupinami obyvatelstva, jejichž příjmy podstatně závisejí na fondech zdrojově krytých z nákladů práce. Předpokládá se, že výzkum bude orientován těmito základními směry:

- ❖ systém sledování pohybu nákladů práce v ČR v konfrontaci se zeměmi EU s přihlédnutím ke konkurenceschopnosti (jednotkové náklady práce),
- ❖ formulace souvislostí kategorie nákladů práce v ekonomickém a sociálním pohybu, tj. analýza vazeb na politiku hospodářskou, fiskální, sociální, zdravotní, vzdělávací a antidiskriminační (vč. rovnosti pohlaví),
- ❖ analýza nákladů práce z pohledu sociálně ekonomického postavení v zaměstnání (osoby samostatně výdělečně činné a zaměstnanci),
- ❖ vyhodnocení vzájemných vztahů mezi utvářením ÚNP, motivací podnikatelských subjektů a jejich konkurenceschopností na světových trzích a na jednotném vnitřním evropském trhu,
- ❖ zhodnocení systémů utváření nákladů práce v zemích EU vč. sociálně ekonomických souvislostí, např. migrace pracovní síly,
- ❖ návrh možných směrů řešení pro decizní sféru a sociální partnery.

Základním cílem projektu **"Aktuální problémy rodinné politiky s ohledem na specifika různých fází rodinného cyklu"** je zpracovat publikaci, která by blíže analyzovala hlavní stránky rodinného života, utváření rodin, diferenciaci rodinných typů, funkčnosti a výkonu rodin, a současně zhodnotila, nakolik je reflektuje nebo má reflektovat, rodinná politika. V rámci publikace bude provedeno zhodnocení jejích relevantních opatření z hlediska působení na rodiny a jejich jednotlivé typy. V zájmu uceleného obrazu sledované problematiky publikace bude zahrnovat i odraz rodinné politiky a očekávání vůči ní ve veřejném mínění. Jednou z výkladových linií bude zhodnocení soběstačnosti rodin z různých aspektů a jejich potřeb společenské podpory. Na základě toho budou formulovány náměty na zaměření rodinné politiky v dalším období.

Tematicky zaměřeným kapitolám bude předcházet obecné zhodnocení jednak procesu koncipování rodinné politiky v ČR, včetně inspirace ze zahraniční praxe, a jednak zhodnocení demografického vývoje jako jednoho ze základních kontextů pro formulování jejích cílů. Jednotlivé kapitoly monografie budou zaměřeny na následující oblasti:

- proměny obsahu a cílů rodinné politiky,
- východiska rodinné politiky v demografickém vývoji,
- společnost příznivá rodině,
- slučitelnost práce a rodiny,
- aktivní rodičovství,
- životní úroveň a materiální situace rodin,
- senioři v rodině – možnosti rodiny a podpora ze strany společnosti,
- sociální služby a rodina se závislými členy
- rodina a rodinná politika ve veřejném mínění.

V rámci projektu **"Vybrané otázky politiky zaměstnanosti"** bude pozornost v roce 2008 věnována zejména řešení některých dílčích okruhů, jejichž společným jmenovatelem je úsilí snížení nezaměstnanosti (sledování účinnosti nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, včasná identifikace rizikových uchazečů na trhu práce a její možnosti pro efektivní načasování a cílení aktivní politiky zaměstnanosti, z pohledu flexicity, analýza toků pracovních sil, mezinárodní komparace systémů vzdělávání dospělých v evropských zemích). V tomto smyslu je proto cílem projektu

- ❖ přispět ke včasné identifikaci rizikových skupin uchazečů na trhu práce a posoudit možnosti efektivního načasování a působení nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti,
- ❖ posoudit přínosy Evropského sociálního fondu (Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost) z pohledu ohrožených skupin na trhu práce,
- ❖ dále prohloubit analýzy toků pracovních sil,
- ❖ provést mezinárodní komparaci systémů vzdělávání dospělých v evropských zemích.

V rámci projektu **"Vybrané sociálně ekonomické aspekty transformace sociálních služeb"** bude pozornost věnována několika problémovým okruhům.

Nový způsob financování sociálních služeb významným způsobem posílí snahu o hledání optimální formy zabezpečení sociálních a zdravotních potřeb občanů v

nepříznivé sociální situaci, významným způsobem se zvýší důraz na efektivitu celého systému. Jeví se proto jako vhodné pokusit se zkonstruovat určitý model efektivnosti celého systému sociálních služeb a zmapovat nejzávažnějších problémů ve financování ošetrovatelské a rehabilitační péče. Opomenout nelze ani skutečnost, že změna způsobu financování sociálních služeb klade na management jednotlivých zařízení nové nároky, v tomto smyslu bude proto věnována pozornost analýze možnosti promítnutí obecných marketingových strategií do praktické činnosti managementu sociálních zařízení.

Pozornost bude rovněž věnována snaze koncipovat soubor nástrojů na účinnou ochranu zařízení poskytujících sociální a zdravotní služby (a jejich zaměstnanců) před právními důsledky v případě újmy klienta způsobené špatným postupem. Stanovení pravidel při poskytování sociálních služeb bude sloužit nejen poskytovatelům sociálních a zdravotních služeb, ale i jejich příjemcům.

Projekt se dále bude zabývat:

- hledáním odpovědi na otázku "Jak implementace vlastní politiky osobních sociálních služeb vybraného subjektu ovlivňuje kulturu poskytování osobních sociálních služeb v konkrétní organizaci?"
- otázkám bezdomovectví (typologie, kategorizace, měření a strategie řešení tohoto společenského jevu),
- otázkou tzv. asistenčních psů.

Projekt **"Mezinárodní migrace osob v ČR a její sociální a ekonomické souvislosti"** bude pozornost orientována na 3 samostatné okruhy problémů, které si před sebe kladou tři cíle:

Prvním cílem projektu je získat konkrétní výpovědi od českých kvalifikovaných občanů o jejich zkušenostech, názorech a postojích, týkajících se pobytu a práce v zahraničí. Empirické šetření bude sledovat několik cílů - kromě informací o konkrétních zkušenostech s prací v zahraničí bude pozornost soustředěna i na míru adaptace po návratu do České republiky a postoje k návratu těch migrantů, kteří dosud v zahraničí žijí. Získané poznatky umožní porozumět a analyzovat motivy a důvody, které vedou české občany k rozhodnutí vrátit se ze zahraničí, nebo naopak v zahraničí zůstat.

Druhým cílem projektu je identifikovat integrační mechanismy cizinců na lokální úrovni s důrazem na otázky institucionální provázanosti opatření a identifikovat institucionální bariéry integrace cizinců na lokální úrovni.

Třetím cílem bude odhalit hlavní nedostatky v naplňování základních potřeb cizinců a formulovat možnosti jejich odstranění. V tomto smyslu bude studován vliv rodiny (a to jak té, která je v hostitelské zemi společně s imigrantem, tak i té, kterou zanechal imigrant v zemi původu) na životní strategie imigrantů, jejich pozici na trhu práce a životní úroveň.

Vedle těchto stěžejních cílů budou rovněž vydána další dvě čísla Bulletinu „Mezinárodní pracovní migrace“ a bude zpracována Zpráva o mezinárodní pracovní migraci za rok 2007, která zhodnotí zaměstnanost cizinců na českém trhu práce.

V rámci projektu **"Informační otevřenost VÚPSV, v.v.i."** bude v r. 2008 pozornost zaměřena na tyto oblasti:

- rozvoj systému zpracování a poskytování informací,
- výměna informací, účast v mezinárodním projektu Referent,
- publikační činnost (budou vydána další čísla odborného recenzovaného časopisu "FÓRUM sociální politiky"),
- správa a aktualizace internetových a intranetových stránek VÚPSV, v.v.i.,
- zveřejňování relevantních statistických údajů, získaných z domácích i zahraničních zdrojů,
- vytváření a průběžná aktualizace datového archivu, obsahujícího data z různých terénních šetření,
- rozšiřování a aktualizace databáze expertů a institucí z oblasti práce a sociálních věcí.

5. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva o splnění opatření k odstranění nedostatků uložených v r. 2006

1. Ve dnech 4. a 6.10.2006 byla ve VÚPSV Pražskou správou sociálního zabezpečení provedena kontrola pojistného, provádění nemocenského pojištění a plnění úkolů v důchodovém pojištění. Kontrolou bylo zjištěno opomenutí zahrnovat do vyměřovacího základu pro odvod pojistného plnění poskytovaná zaměstnanci k životnímu jubileu s výjimkou plnění při jubileu 50 let věku a prvního skončení zaměstnání po nabytí nároku na starobní nebo invalidní důchod. Organizace doplatila dlužné pojistné, penále bylo na žádost organizace prominuto.

V organizaci byla přijata opatření k tomu, aby plnění poskytovaná zaměstnancům k životnímu jubileu byla zahrnována do vyměřovacího základu pro odvod pojistného.

2. Ve dnech 24. 3. 2006 až 30. 6. 2006 byla ve VÚPSV na základě pověření ministra práce a sociálních věcí č. 2006/13 provedena pracovníky MPSV průběžná a následná veřejnoprávní kontrola podle zákona č. 320/2001 Sb. u čtyř vybraných projektů, na které byla poskytnuta účelová dotace a institucionální podpora. Kontrolováno bylo období od 30. 1. 2004 do 31. 12. 2005. Kontrola konstatovala, že personální změny v řešitelském týmu nebyly předem odsouhlaseny, účetní doklady nebyly průkazné, nebyla vedena oddělená evidence o uznaných nákladech, průběžné a závěrečné zprávy projektu nehodnotily předmět plnění a cíle čerpání. Námitky organizace k výsledkům kontroly byly zamítnuty.

V organizaci je zavedeno oddělené sledování nákladů na realizaci výzkumného záměru z institucionální podpory a nákladů jednotlivých účelových dotací. Podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých dalších zákonů (zákon o finanční kontrole), v platném znění a prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb. je zaveden vnitřní kontrolní systém. Schvalování finančních operací je prováděno se zřetelem na kritéria účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti a především s ohledem na soulad se schváleným rozpočtem, programem, projektem nebo s uzavřenými smlouvami. O schválení veškerých změn, týkajících se řešení výzkumných projektů, organizace písemně žádá poskytovatele dotace. Schválení změn lze doložit písemným dodatkem ke smlouvě nebo souhlasným záznamem.

3. Ve dnech 24. 4. až 27. 4. 2006 byla na základě pověření č. 2006/144 pracovníky MPSV provedena veřejnoprávní kontrola podle zákona č. 320/2001 Sb. Kontrola byla zaměřena na dodržování právních předpisů, zajištění ochrany veřejných prostředků proti rizikům způsobeným porušením právních předpisů, dodržování zásad efektivního nakládání s veřejnými prostředky a účelný, hospodárný a efektivní výkon státní správy.

Závěr kontroly: významná zjištění - žádná, podstatná zjištění - organizace nemá směrnici pro práci s riziky, dílčí zjištění - organizace upřesní a dopracuje nebo aktualizuje vnitřní směrnice pro oblast finanční kontroly, kritéria 3E, autoprovaz a oblast ICT.

Vnitřní směrnice pro práci s riziky byla s účinností od 1. 8. 2006 dopracována, ostatní vnitřní směrnice byly aktualizovány nebo upřesněny tak, aby odpovídaly užívané praxi v organizaci.

6. Stanoviska Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i.

Záznamy z jednání dozorčí rady VÚPSV, v.v.i. jsou uvedeny v příloze č. 8.

7. Údaje z řádné účetní uzávěrky

Údaje z řádné účetní uzávěrky jsou uvedeny v příloze č. 9

8. Výrok auditora k účetní uzávěrce

Výrok auditora k účetní uzávěrce je uveden v příloze č. 10

příloha č. 1:

Nová zřizovací listina VÚPSV, v.v.i. platná od 1. ledna 2007

Ing. Zdeněk Škromach
místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí

Ministerstvo práce a sociálních věcí vydává na základě § 3 zákona č. 341/2005 Sb.,
o veřejných výzkumných institucích tuto

ZŘIZOVACÍ LISTINU

Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i.

I.

(1) Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i. byl zřízen rozhodnutím ministra práce a sociálních věcí ze dne 15.9.1992, včetně jeho dodatku ze dne 23.12.1992, kterým byla provedena změna zřizovací listiny v souladu s čl. II., odst. 2, písm. f) usnesení vlády ČR ze dne 27.11.1992 č. 663 tak, že se Výzkumný ústav práce a sociálních věcí změnil z rozpočtové na příspěvkovou organizaci.

(2) Na základě zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, se právní forma Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí dnem 1. ledna 2007 změnila ze státní příspěvkové organizace na veřejnou výzkumnou instituci.

II.

Název a sídlo veřejné výzkumné instituce, určení doby, na kterou je veřejná výzkumná instituce zřízena

(1) Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i. (dále jen „VÚPSV, v. v. i.“), IČ 45773009, je právnickou osobou zřízenou na dobu neurčitou se sídlem Palackého nám. 4, 128 01 Praha 2.

III.

Označení zřizovatele

(1) Zřizovatelem VÚPSV, v. v. i. je Ministerstvo práce a sociálních věcí – organizační složka státu, IČ 00551023, se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2.

IV.

Účel, ke kterému je veřejná výzkumná instituce zřízena a tomu odpovídající druh činnosti, předmět další činnosti a jiné činnosti

(1) Účelem zřízení VÚPSV, v. v. i. je vědecký výzkum v sociální oblasti. Hlavním cílem vědeckovýzkumné činnosti VÚPSV, v. v. i. je přispívat k poznání a k prognózování sociálně ekonomického rozvoje ve společnosti.

(2) Předmětem hlavní činnosti je vědecký výzkum v oblasti politiky zaměstnanosti, trhu práce, rozvoje lidských zdrojů, otázek příjmové a mzdové politiky, pracovních podmínek, sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání, systémů sociální ochrany (sociálního pojištění, státní sociální podpory, sociální pomoci), problematiky rodiny, rovných příležitostí, demografického vývoje, vývoje sociální struktury, životních podmínek a životní úrovně. Na podporu vlastní výzkumné činnosti a pro potřeby vědecké veřejnosti a občanů ústav rozvíjí dokumentační, rešeršní, ediční a vydavatelskou činnost, provozuje a rozšiřuje odbornou knihovnu, a to v rámci Českého informačního centra sociální ochrany (ČICSO), které je jeho nedílnou součástí. Svou činností VÚPSV, v. v. i. přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi.

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2
tel.: +420 221 922 511, +420 221 922 542, fax: +420 221 922 444
e-mail: zdenka.novosadova@mpsv.cz, ruzsina.volkanova@mpsv.cz
www.mpsv.cz, www.noviny-mpsv.cz

Ve spolupráci s vysokými školami se spolupodílí na zabezpečení doktorandského studia a vychovává vědecké pracovníky.

Dále je předmětem hlavní činnosti příprava podkladů a doporučení pro orgány státní správy, zejména pak zřizovatele, a to na základě využití jak aplikovaného, tak i základního výzkumu a činnost prováděná na základě požadavků i jiných organizačních složek státu nebo územních samosprávných celků ve veřejném zájmu a podporovaná z veřejných prostředků tak, jak stanoví § 21 odst. 2 písm. a) zákona č. 341/2005 Sb.

(3) Předmětem další činnosti jsou činnosti navazující na vědeckou, výzkumnou, vývojovou činnost a dále činnosti sloužící k účinnějšímu využití lidských zdrojů a majetku instituce. Jedná se zejména o odborné poradenství, konzultace a informační činnost v oblastech působení ústavu, vydavatelskou činnost, školicí a vzdělávací činnost, průzkumy a poradenství v oblasti marketingu, poradenství v oblasti personalistiky, certifikaci a posuzování kvality programů a služeb z oblastí působení ústavu, zajišťování a organizování konferencí. Ve výše uvedených oblastech provádí VÚPSV, v.v.i. i odbornou publikační činnost.

(4) Předmětem jiné činnosti VÚPSV, v.v.i. ve smyslu § 21 odst. 2 písm. b) zákona č. 341/2005 Sb. jsou činnosti navazující na vědeckou, výzkumnou, vývojovou činnost a dále činnosti sloužící k účinnějšímu využití lidských zdrojů a majetku instituce. Jedná se zejména o odborné poradenství, konzultace a informační činnost v oblastech působení ústavu, vydavatelskou činnost, školicí a vzdělávací činnost, průzkumy a poradenství v oblasti marketingu, poradenství v oblasti personalistiky, certifikaci a posuzování kvality programů a služeb z oblastí působení ústavu, zajišťování a organizování konferencí a o obchodní činnost.

V.

Stanovení základní organizační struktury veřejné výzkumné instituce

(1) Orgány VÚPSV, v.v.i. jsou ředitel, rada instituce a dozorčí rada. Ředitel je statutárním orgánem VÚPSV, v.v.i. a je oprávněn jednat jménem VÚPSV, v.v.i.

(2) Základními organizačními jednotkami VÚPSV, v.v.i. jsou výzkumné pracovní skupiny, ekonomicko-správní oddělení a Českého informačního centra sociální ochrany.

(3) Podrobné organizační uspořádání VÚPSV, v.v.i. upravuje jeho statut, který vydává ředitel po schválení radou instituce.

VI.

Zřizovací listina nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2007.

V Praze dne 30. června 2006

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčím/právo 1, 125 01 Praha 2
tel.: +420 221 922 511, +420 221 922 542, fax: +420 221 922 444
e-mail: zdenka.povesadova@mpsv.cz, roman.vojkanova@mpsv.cz
www.mpsv.cz, www.nadany-mpsv.cz

příloha č. 2:

**Opatření o změně zřizovací listiny VÚPSV, v.v.i.
ze dne 29. prosince 2006**

RNDr. Petr Nečas
místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí

V Praze dne 29. prosince 2006
Čj.: 2006/77275-63

O p a t ř e n í

o změně zřizovací listiny Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v.v.i. IČ 45773009

Ministerstvo práce a sociálních věcí vydává na základě § 3 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích tento dodatek ke zřizovací listině Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v.v.i. ze dne 29. června 2006:

K dosavadnímu znění článku IV. zřizovací listiny se připojuje nový bod (5), který zní:

„(5) Další a jiná činnost VÚPSV, v.v.i. bude prováděna za podmínek daných § 21 odst. 3 bodu a) až f) zákona č. 341/2005 Sb. Rozsah těchto činností bude takový, aby nebyla ohrožena hlavní činnost této veřejné výzkumné instituce“.

* Ostatní ustanovení zřizovací listiny zůstávají beze změny.

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčích právo 1, 128 01 Praha 2
tel.: +420 221 922 511, +420 221 922 512, fax: +420 221 922 444
e-mail: romana.volkanova@mps.v.cz
www.mps.v.cz, www.roviny-mps.v.cz

**Anotace
publikací vydaných VÚPSV v r. 2007**

Vavrečková, Jana a kol.

Riziko odlivu lékařů a odborníků IT/ICT z České republiky do zahraničí.

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 100 s., lit., obr., tab., příl.

ISBN 978-80-87007-50-1

ISBN 978-80-87007-47-1 (angl. verze) .

Kvalifikovaní odborníci jsou požadováni ve všech vyspělých ekonomikách světa a význam kvalifikace má všeobecně zvyšující se tendenci. Přes relativně vysokou míru nezaměstnanosti pociťuje řada zemí nedostatek kvalifikovaných, odborných pracovních sil. Všeobecně žádáni jsou zejména uchazeči o moderní technické obory informačních a komunikačních technologií a rovněž vysoká poptávka je po celé škále zdravotnických profesí.

Publikace plynule navazuje na první etapu řešení projektu „Riziko možného odlivu kvalifikovaných odborníků z ČR do zahraničí“. Po analýze nejžádanějších (nedostatkových) profesí na českém a evropském trhu práce se soustřeďuje na hloubkovou analýzu konkrétních migračně rizikových odborníků. Je rozdělena na dvě základní části. První část zahrnuje profesní skupinu lékařů, druhá část experty z informačních a komunikačních technologií. Obě migračně rizikové profesní skupiny jsou analyzovány podle stejných metodologických kritérií - z hlediska potřeb a požadavků zaměstnavatelů, jejich počtu na českém trhu práce v kontextu mezinárodního srovnání, očekávaného budoucího vývoje a příjmové motivace pro práci v zahraničí.

Použity byly statistické analýzy, ekonomické analýzy a sociologické metody poznání. Konkrétně se jednalo o dotazníkové, sondážní šetření migrační připravenosti lékařů a pracovníků IT/ICT. Součástí hloubkové analýzy jsou i kvalitativní řízené rozhovory s představiteli uvedených skupin ze státní, odborové, profesní, akademické a podnikové hospodářské sféry.

Publikace zahrnuje základní, souhrnné poznatky za obě sledované skupiny odborníků a některé vybrané výsledky terénního šetření lékařů a zaměstnanců IT/ICT oboru. Výzkumné aktivity byly realizované ve Výzkumném ústavu práce a sociálních věcí (VÚPSV) v roce 2006.

Horáková, Milada

Mezinárodní pracovní migrace v ČR. Bulletin č. 18.

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 59 s., tab.

ISBN 978-80-87007-48-8

978-80-87007-49-5 (angl. verze)

technická spolupráce: Ivana Macounová

Bulletin obsahuje aktuální data a dostupné časové řady o průběhu základních forem mezinárodních pracovních migrací v České republice (cizinci s povolením k zaměstnání v ČR, občané SR registrovaní ÚP a cizinci s živnostenským oprávněním v ČR od roku 1993 po současnost) v členění podle okresů, krajů a regionů a podle státního občanství. Součástí bulletinu jsou i dostupné statistické údaje o průběhu pracovních migrací českých občanů do Slovenské republiky a Německa. Statistické údaje jsou doplněny o výpočty podílu základních forem pracovních migrací cizinců na pracovní síle ČR. Údaje o pracovních migracích v ČR jsou doplněny o statistická data o počtu cizinců s povolením k dlouhodobému a trvalému pobytu v ČR podle zemí původu v dostupných časových řadách. Aktuální údaje o zaměstnanosti cizinců jsou dány do vztahu k počtu vydaných povolení k pobytu cizinců v ČR podle okresů a zemí původu cizinců. Nově zařazené tabulky vypovídají o složení cizinců podle pohlaví.

Poznámka: Zaměstnavatelé nebo právnické či fyzické osoby, k nimž jsou vázáni svým zaměstnáním občané EU (Evropské unie), EHP (Evropského hospodářského prostoru) a ESVO (Evropského sdružení volného obchodu), nemusejí mít povolení k získávání cizinců, mají pouze povinnost písemně informovat místně příslušný úřad práce o tom, že zaměstnávají občana EU/EHP/ESVO. Tato povinnost se vztahuje na zahájení i ukončení zaměstnání. Ostatní cizinci (z tzv. „třetích zemí“) mohou být zaměstnáni pouze tehdy, jestliže jim bylo vystaveno povolení k zaměstnání. Povolení k zaměstnání se nevyžaduje k zaměstnání cizinců s trvalým pobytem a cizinců uvedených v § 98 písmeno a) až e) j) a k) zákona 435, o zaměstnanosti. Tito cizinci tvoří na trhu práce v ČR novou skupinu a jsou v bulletinu uvedeni samostatně.

Údaje o povoleních k pobytu cizinců vypovídají na rozdíl od minulých let o skutečném místě bydliště cizinců v okresech ČR a nikoli o tom, ve kterém okrese jim bylo vystaveno povolení k pobytu.

Kozelský, Tomáš

Monitoring nákladů práce v ČR a ve státech Evropské unie. Bulletin No 1.

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 29 s., tab.

ISBN 978-80-87007-52-5

Roční monitoring nákladů práce shrnuje roztržštěná data za státy Evropské unie v oblastech úplných nákladů práce, zdanění práce ve vazbě na financování sociálního a zdravotního zabezpečení a jednotkových nákladů práce. Pro vystihnoutí trendů se data týkají roku 2000, běžného a předchozího roku. S ohledem na metodickou roztržštěnost sledování nákladů práce se vymezují jako zdroje aktuální (leden 2007) a mezinárodně srovnatelná data z Eurostatu, konkrétně statistika práce a národní účty, OECD a Statní závěrečný účet ČR. Precizace či doplnění některých údajů se opírá o specifické metody renomovaných institucí v zahraničí a VÚPSV, v.v.i. Roční zpoždění vyplývá z termínů zpracování vstupních údajů Eurostatem a ČSÚ.

Kux, Jaroslav - Ettlerová, Sylva - Baštýř, Ivo - Šťastná, Anna

Vývoj hlavních ekonomických a sociálních ukazatelů České republiky 1990 - 2006. Bulletin No 22.

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 63 s., obr., tab.

ISBN 978-80-87007-53-2

Publikace vychází v roční periodicitě s ročními údaji v časové řadě počínaje zpravidla rokem 1990. Podává souhrnný přehled základních ekonomických ukazatelů (výroby, produktivity, zaměstnanosti, nezaměstnanosti, cen, mezd, zahraničního obchodu a platební bilance) a vybraných sociálních ukazatelů. Zahrnuje oblast daní, pojistného a sociálně zdravotního systému. Dále se zabývá demografickými charakteristikami, odvětvovou strukturou zaměstnanosti a mezinárodním srovnáním vybraných ukazatelů trhu práce v zemích EU.

Nešporová, Olga

Rodiny přistěhovalců I.

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 62 s., lit., obr., tab., příl.

ISBN 978-80-87007-55-6

Problematika migrací nabývá v dnešním globalizovaném světě na významu s tím, že to často nejsou pouze jedinci, ale celé rodiny nebo jejich části, které se přesouvají mezi státy. Publikace představuje jednak teoretická východiska a základní údaje týkající se migračních procesů, jednak jsou popsány základní oblasti života cizinců a jejich rodin. První část práce shrnuje hlavní vývojové trendy a poznatky z evropského a amerického studia migrací a přináší přehled evropských politik uplatňovaných vůči imigrantům. Druhá část je věnována aktuální situaci cizinců v ČR. Pojednáno je o základních životních podmínkách přistěhovalců, jejich postavení na pracovním trhu, přístupu k bydlení, vzdělání, zdravotnímu ošetření, dávkám státní sociální podpory a důchodům. Dále jsou řešeny legislativní úpravy a reálné možnosti slučování rodin cizinců na území ČR. V závěru práce je na základě zjištěných poznatků poukazováno na vhodné zaměření dalšího studia rodin přistěhovalců a je stanoveno několik prioritních oblastí, kterým by měla být věnována podrobnější pozornost s cílem vyřešit zjištěná sporná či nedostatečná opatření. Využity přitom byly tři základní prameny zdroje. Odborná literatura a data o cizincích v ČR vycházející především z údajů Českého statistického úřadu a Ministerstva vnitra ČR. Třetím a nejdůležitějším pramenem byly rozhovory s odborníky z praxe, kteří na základě vlastních zkušeností ze styku s cizinci poukazovali na pozitivní i negativní aspekty současných řešení a jejich možné úpravy. Práce přináší vstupní poznatky pro další výzkum, který bude prováděn přímo v přistěhovaleckých rodinách.

Musil, Libor - Hubíková, Olga - Kubalčíková, Kateřina - Havlíková, Jana

Působení politiky sociálních služeb na kulturu poskytování osobních sociálních služeb ve vybrané organizaci.

Praha, VÚPSV, v.v.i. - výzkumné centrum Brno 2007. 68 s., lit., tab., příl.

ISBN 978-80-87007-56-3

Zpráva shrnuje závěry výzkumného projektu „Působení Standardů kvality sociálních služeb v období před jejich uzákoněním“. Tento projekt byl zaměřen na zkoumání vlivu obecní politiky sociálních služeb vybrané municipality na poskytování sociálních služeb na jejím území. Konkrétně jsme se soustředili na identifikaci pozice Standardů kvality sociálních služeb v rámci obecní politiky a její význam pro pronikání tohoto nástroje do kultury poskytování osobních sociálních služeb vybrané nestátní neziskové organizace.

Případová studie odhalila řadu vnitřních a vnějších faktorů, které zásadním způsobem ovlivnily pozorovaný způsob implementace Standardů kvality na úrovni vybrané sociální služby. Zejména jsme se zaměřili na zachycení různých typů překážek, které se mohou postavit do cesty reálnému prosazení Standardů kvality do kultury poskytování služeb. Zjištění byla následně podrobena široké diskusi teoretiků i praktiků a zobecněna do dvou typů pojetí implementace Standardů kvality v poskytovatelských organizacích: administrativní pojetí a pojetí orientované na službu.

Studie je určena nejen tvůrcům sociální politiky na různých úrovních, ale rovněž obsahuje cenné poznatky a doporučení přímo pro poskytovatele sociálních služeb, která jim mohou pomoci při zavádění Standardů kvality v jejich organizacích.

Stupnytskyy, Oleksandr

Struktura rozdílů ve výdělcích mužů a žen v managementu.

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 44 s., lit., obr., tab., příl.

ISBN 978-80-87007-58-7

Studie se zabývá otázkou nerovnosti výdělků žen a mužů v managementu v České republice a podílem žen v řízení podle odvětví, řídicí úrovně a typu organizací. Práce popisuje a analyzuje výdělkový rozdíl na základě pracovní pozice, osobních charakteristik a charakteristik zaměstnavatele metodou Oaxaca-Blinder. Relevantní data autor čerpá z Informačního systému o průměrném výdělku MPSV (ISPV) za léta 2000 a 2005. Z důvodu rozdílného utváření mezd a platů studie zkoumá zvlášť podnikatelskou a nepodnikatelskou sféru.

Vidovičová, Lucie - Gregorová, Eva

Mainstreaming věku jako strategie managementu populací se stárnoucí demografickou strukturou.

Praha, VÚPSV, v.v.i. - výzkumné centrum Brno 2007. 76 s., lit., obr., tab., příl.

ISBN 978-80-87007-57-0

Zpráva přináší analýzu metody mainstreamingu věku a stárnutí. Prezentuje koncept věkového mainstreamingu, nástrojů jeho implementace ve společnosti a modelové ověření této metody. Studie se věnuje především oblasti politického rozhodování, tvorby strategií vývoje a možnostem eliminace vzniku nových věkových nerovností a sociální exkluze seniorů v budoucnosti. Práce je cílena na pracovníky ve veřejné správě, manažery neziskových organizací, podnikatelské sféry tak, aby lidé v pozicích, na kterých činí zásadní rozhodnutí týkající se široké veřejnosti, dokázali koncentrovat svoji pozornost a zájem na přítomnost stále vyššího počtu seniorů ve společnosti a na jejich případné specifické potřeby. Mainstreaming věku a stárnutí je vztažen ke třem základním modelům politického rozhodování (top-down, bottom-up, model sítě) a diskuse doplněna o roli jednotlivých aktérů při vytváření a překonávání implementačních bariér. Praktická část zprávy přináší ukázky této metody, čtenář se seznámí se základními předpoklady pro zavedení nebo zahájení mainstreamingu věku a s nástroji, kterých by v rámci mainstreamingu mělo být užito. K nim jsou řazeny analytické metody, metody vzdělávací, metody konzultační a metody umožňující participaci při tvorbě politik a programů. Manuál zahrnuje i indikátory úspěšné implementace mainstreamingu - zabývá se měřením kvality života seniorů a měřením úspěšnosti politických programů.

Horáková, Milada

Mezinárodní pracovní migrace v ČR. Bulletin č. 19.

Technická spolupráce: Ivana Macounová

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 63 s., tab.

ISBN 80-87007-59-4

80-87007-60-0 (angl. verze)

Bulletin obsahuje aktuální data a dostupné časové řady o průběhu základních forem mezinárodních pracovních migrací v České republice (cizinci s povolením k zaměstnání v ČR, občané SR registrovaní ÚP a cizinci s živnostenským oprávněním v ČR od roku 1993 po současnost) v členění podle okresů, krajů a regionů a podle státního občanství. Součástí bulletinu jsou i dostupné statistické údaje o průběhu pracovních migrací českých občanů do Slovenské republiky a Německa. Statistické údaje jsou doplněny o výpočty podílu základních forem pracovních migrací cizinců na pracovní síle ČR. Údaje o pracovních migracích v ČR jsou doplněny o statistická data o počtu cizinců s povolením k dlouhodobému a trvalému pobytu v ČR podle zemí původu v dostupných časových řadách. Aktuální údaje o zaměstnanosti cizinců jsou dány do vztahu k počtu vydaných povolení k pobytu cizinců v ČR podle okresů a zemí původu cizinců. Nově zařazené tabulky vypovídají o složení cizinců podle pohlaví.

Poznámka: Zaměstnavatelé nebo právnické či fyzické osoby, k nimž jsou vázáni svým zaměstnáním občané EU (Evropské unie), EHP (Evropského hospodářského prostoru) a ESVO (Evropského sdružení volného obchodu), nemusejí mít povolení k získávání

cizinců, mají pouze povinnost písemně informovat místně příslušný úřad práce o tom, že zaměstnávají občana EU/EHP/ESVO. Tato povinnost se vztahuje na zahájení i ukončení zaměstnání. Ostatní cizinci (z tzv. „třetích zemí“) mohou být zaměstnání pouze tehdy, jestliže jim bylo vystaveno povolení k zaměstnání. Povolení k zaměstnání se nevyžaduje k zaměstnání cizinců s trvalým pobytem a cizinců uvedených v § 98 písmeno a) až e) j) a k) zákona 435, o zaměstnanosti. Tito cizinci tvoří na trhu práce v ČR novou skupinu a jsou v bulletinu uvedeni samostatně.

Údaje o povoleních k pobytu cizinců vypovídají na rozdíl od minulých let o skutečném místě bydliště cizinců v okresech ČR a nikoli o tom, ve kterém okrese jim bylo vystaveno povolení k pobytu.

Ettlerová. Sylva

Rodina a zaměstnání I. Svobodní jedinci. (Deskriptivní fáze analýzy)

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 55 s.

ISBN 978-80-87007-61-7

Studie je první z pěti výzkumných zpráv vycházejících ze série empirických šetření, které byly zaměřeny na vybrané rodinné typy v různých fázích rodinného (životního) cyklu. Cílem této studie je poznání reálného chování a životních hodnot, postojů a strategií mladých svobodných a bezdětných jedinců ve věku 20-29 let. Důraz je přitom kladen na sféru rodiny, práce a vzdělávání, a to jak samostatně, tak v jejich vzájemné provázanosti. Zpráva je členěna do pěti hlavních tematických kapitol. První část (2. kapitola) se věnuje hodnotám a postojům určujícím život mladých lidí. Ve třetí kapitole je zjišťována jejich současná životní situace z hlediska partnerských vztahů, ekonomického postavení, příjmové situace a účasti na dalším vzdělávání. Analýza je dále zaměřena na budoucí partnerské a rodičovské plány mladých lidí, skloubení pracovních povinností s péčí o domácnost a děti a na vzdělanostní aspirace. Pátá kapitola popisuje, do jaké míry mohou některé životní události způsobovat určité napětí, příp. vytvářet nějaké bariéry v jejich životě. Závěrečná kapitola seznamuje s názory mladých lidí na opatření rodinné a sociální politiky.

Bartáková, Helena - Kulhavý, Václav

Rodina a zaměstnání II. Mladé rodiny. (Deskriptivní fáze analýzy)

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 82 s.

ISBN 978-80-87007-62-4

Tato studie je jednou z pěti výzkumných zpráv vycházejících ze série empirických šetření realizovaných v rámci grantového projektu "Rodina, zaměstnání a vzdělání". Cílem realizace série pěti sond vybraných rodinných typů v různých etapách rodinného (životního) cyklu je poznat základní souvislosti mezi aspiracemi a životními strategiemi v oblasti profese, rodinného života a vzdělávání. Tato studie má záměrně deskriptivní charakter a využívá převážně základní metody třídění statistických dat. Studie snahou o zachycení komplexních vzorců chování v daných oblastech života poskytuje, jak věříme, jedinečný a obsahově zajímavý podklad pro různé využití výstupů v praxi i pro další podobně zaměřené výzkumy. Sonda sledovala mladé rodiny, konkrétně manžele

(i z opakovaných sňatků), oba ve věku 20 - 36 let. Záměrně byly do vzorku vybrány tři čtvrtiny respondentů s alespoň jedním dítětem ve věku 3 - 7 let, čtvrtinu souboru tvořili manželé bez dětí. Zabývali jsme se oblastí životních hodnot a postojů, životních strategií a plánů do budoucna, stávající situací respondentů v oblasti rodiny, partnerských vztahů, zaměstnání a vzdělání a souvisejícími zdroji napětí v daných oblastech života. Pozornost byla věnována i rodinné politice a preferencím respondentů v tomto ohledu.

Šťastná, Anna

Rodina a zaměstnání III. Rodiny se školními dětmi. (Deskriptivní fáze analýzy)

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 70 s.

ISBN 978-80-87007-63-1

Studie je třetí ze série pěti výzkumných zpráv vycházejících ze souboru empirických šetření, která byla zaměřena na vybrané rodinné typy v různých fázích rodinného (životního) cyklu. Cílem této studie je poznání vazeb mezi postoji a životními hodnotami a strategiemi i reálným chováním mužů a žen ve věku 36 - 50 let, kteří žijí v společné domácnosti s alespoň jedním dítětem školního věku. Důraz je přitom kladen na sféru rodiny, práce a vzdělávání, a to jak samostatně, tak v jejich vzájemné provázanosti. Zpráva je členěna do pěti hlavních tematických kapitol. Po deskripci výběrového souboru se 2. kapitola věnuje životním hodnotám a postojům respondentů. Ve třetí kapitole je zjišťována současná životní situace respondentů zejména z hlediska rodinné situace a partnerských vztahů, ekonomického postavení, příjmové a materiální situace, jejich zaměstnání a účasti na dalším vzdělávání. Dále jsou v textu postihnuty životní strategie a plány do budoucna, především rodičovské plány českých mužů a žen, skloubení pracovních povinností s péčí o rodinu a domácnost a otázky spojené s výkonem zaměstnání. Pátá kapitola popisuje, do jaké míry mohou některé životní události vytvářet napětí, příp. bariéry uskutečňování životních cílů. Závěrečná kapitola porovnává zkušenosti a názory osob s menšími dětmi na opatření rodinné a sociální politiky.

Svobodová, Kamila

Rodina a zaměstnání IV. Rodiny po odchodu dětí. (Deskriptivní fáze analýzy)

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 67 s.

ISBN 978-80-87007-64-8

Studie je čtvrtou ze série pěti výzkumných zpráv vycházejících ze souboru empirických šetření, která byla zaměřena na vybrané rodinné typy v různých fázích rodinného (životního) cyklu. Cílem této studie je poznání vazeb mezi postoji a životními hodnotami a strategiemi i reálným chováním ženatých/vdaných osob ve věku 45 - 60 let, které mají děti, jež se již osamostatnily a vedou vlastní domácnost. Důraz je přitom kladen na sféru rodiny, práce a vzdělávání, a to jak samostatně, tak v jejich vzájemné provázanosti. Zpráva je členěna do pěti hlavních tematických kapitol. První část (2. kapitola) se věnuje samostatně životním hodnotám a postojům. Ve třetí kapitole je zjišťována jejich současná životní situace zejména z hlediska rodinné situace a partnerských vztahů, ekonomického postavení, příjmové a materiální

situace, účasti na dalším vzdělávání a z hlediska zdravotního stavu. Analýza je dále zaměřena na naplnění rodičovských plánů, skloubení pracovních povinností s péčí o rodinu a domácnost a na otázky přípravy na stáří. Pátá kapitola popisuje, do jaké míry mohou některé životní události vytvářet napětí, příp. bariéry uskutečňování životních cílů. Závěrečná kapitola porovnává zkušenosti a názory osob ve starším středním věku na opatření rodinné a sociální politiky.

Kuchařová, Věra

Rodina a zaměstnání V. Neúplné rodiny. (Deskriptivní fáze analýzy)

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 57 s.

ISBN 978-80-87007-65-5

Studie je poslední ze série pěti výzkumných zpráv vycházejících ze souboru empirických šetření, která byla zaměřena na vybrané rodinné typy v různých fázích rodinného (životního) cyklu. Cílem této studie je poznání vazeb mezi postoji a životními hodnotami a strategiemi i reálným chováním svobodných, rozvedených a ovdovělých žen, matek dětí předškolního a mladšího školního věku. Série studií tak umožní jejich porovnání s ženami z úplných rodin s dětmi obdobného věku. Důraz je přitom kladen na sféru rodiny, práce a vzdělávání, a to jak samostatně, tak v jejich vzájemné provázanosti. Zpráva je členěna do pěti hlavních tematických kapitol. První část (2. kapitola) se věnuje samostatně životním hodnotám a postojům. Ve třetí kapitole je zjišťována jejich současná životní situace, zejména z hlediska ekonomického postavení, příjmové situace a účasti na dalším vzdělávání. Analýza je dále zaměřena na naplnění rodičovských plánů, skloubení pracovních povinností s péčí o domácnost a děti a na realizaci vzdělanostních aspirací. Pátá kapitola popisuje, do jaké míry mohou některé životní události vytvářet napětí, příp. bariéry uskutečňování životních cílů. Závěrečná kapitola porovnává zkušenosti a názory osamělých matek na opatření rodinné a sociální politiky.

Sirovátka, Tomáš – Kulhavý, Václav

Programy aktivní politiky zaměstnanosti v ČR v roce 2005: Hodnocení efektů na nezaměstnanost v roce 2006.

Praha, VÚPSV, v.v.i. – výzkumné centrum Brno 2007. 106 s., lit., obr., tab. příl.

ISBN 978-80-87007-66-2

V této analytické zprávě se zabýváme hodnocením efektů APZ v České republice. Vedle efektů různých programů APZ (rekvalifikace, VPP, SÚPM, absolventských míst, chráněných dílen a míst, SVČ a IAP) sledujeme vliv parametrů programů (podle typů, délky, nákladů a kombinace programů). Efekty analyzujeme v období až jeden a půl roku po ukončení programů. Cílem je tedy odpovědět na tři otázky: (1) Jaká je cílenost jednotlivých programů? (2) Jak sledované programy ovlivnily pozici nezaměstnaných lidí na trhu práce? (3) Jaké faktory ovlivňují efekty programů APZ? Tato práce navazuje na poznatky zjištěné v posledních studiích VÚPSV (VC Brno) a vychází přitom z individuálních dat shromážděných jednotlivými úřady práce (OK práce). V každém kroku usilujeme o to, abychom poznání posunuli dále nejenom věcně, ale i metodologicky. Hlavní inovací předložené zprávy je aplikace nového

výzkumného přístupu - tzv. párování, kdy na základě známých vlastností hledáme stejné jedince a zjišťujeme míru rizika. Aby se efekty APZ mohly dostatečně projevit, účastníky programů sledujeme nejméně šest měsíců po ukončení APZ. V analýze vycházíme ze souboru všech nezaměstnaných v České republice k 1.1.2005. Celkově bylo v roce 2005 realizováno cca 138 tis. různých programů APZ, kdežto u kohorty nezaměstnaných k 1.1.2005 to bylo cca 96 tis. umístěných uchazečů o zaměstnání do některého z programů APZ. Ukazuje se, že programy APZ (s výjimkou VPP) směřují spíše ke kvalifikovaným, mladším nezaměstnaným, kteří jsou v lepší pozici na trhu práce. Výrazné snížení rizika nezaměstnanosti je dosaženo zejména u programů tvorby a podpory pracovních míst, kdy jde o pokles v řádu desítek procent. Oproti tvorbě míst programy rekvalifikací a IAP dosahují spíše smíšených výsledků (kdy zejména v delším období - po 6 měsících - je riziko nezaměstnanosti účastníků téměř shodné s úrovní u neúčastníků). Programy VPP spoluvytvářejí specifický segment pracovní síly, který má tendenci (po cca 6 měsících od ukončení podpory) setrvávat v nezaměstnanosti dokonce déle než neúčastníci. Převážně se však zdá, že faktory úspěšnosti programů APZ jsou podobné rizikům odchodu z nezaměstnanosti. Například se ukazuje, že rekvalifikace spíše nesnižují riziko nezaměstnanosti, protože pravděpodobnost výskytu v nezaměstnanosti je vyšší u skupin, kde je obecně vyšší riziko nezaměstnanosti (pokud tedy kontrolujeme všechny známé proměnné).

Horáková, Milada

Zpráva o vývoji pracovních migrací 1993 – 2006.

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 97 s., lit., obr., tab., příl.

ISBN 978-80-87007-67-9

Zpráva informuje o aktuálním vývoji migrací v České republice k 31.12.2006. Vychází z dat Ministerstva práce a sociálních věcí - Správy služeb zaměstnanosti (MPSV-SSZ), Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO), Ministerstva vnitra - Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie (ŘSCPP-MV) a Českého statistického úřadu ČSÚ). Bulletin č. 18 „Mezinárodní pracovní migrace v České republice“ slouží jako základ pro vyhodnocení dlouhodobých trendů ve vývoji pracovních migrací. Vývoj pracovních migrací je uváděn v kontextu s vývojem na trhu práce s využitím dat MPSV-SSZ a ČSÚ - Výběrového šetření pracovních sil ve 4. čtvrtletí 2006. Zpráva zachycuje pouze určitý výsek pracovních migrací, a to cizince evidované na úřadech práce a cizince podnikající na základě živnostenského oprávnění, kteří pobývají v České republice na základě povolení k přechodnému pobytu v ČR (s vízem k pobytu za účelem zaměstnání či podnikání nebo s povolením k dlouhodobému pobytu nad 1 rok, respektive vízem nad 90 dnů za účelem zaměstnání či podnikání). Kvalifikované odhady celkového podílu cizinců na celkové zaměstnanosti v ČR vytvořené ČSÚ pro publikaci Cizinci v České republice uvádíme se svolením autora. Analýza pracovních migrací cizinců v kontextu s vývojem zaměstnanosti obyvatelstva a celkovým vývojem na trhu práce je pravidelnou součástí výzkumného programu VÚPSV. Česká republika je pro cizince stále atraktivnější. Na trhu práce působí cizinci ze 170 zemí. Nejpočetněji jsou zastoupeni občané Slovenska, Ukrajiny, Polska, Vietnamu a Moldavska. Poptávka cizinců po práci v Česku převyšuje nabídku. Výběrové migrace organizované státem představují doposud marginální složku pracovních migrací, přestože se pomalu zvyšují. Rozhodující složku reprezentují spontánní migrace reagující na aktuální potřeby trhu práce, jejichž vzestup je očekáván i v budoucnu. Moderní trhy práce potřebují flexibilní pracovní sílu, která může být získána v

požadovaném počtu a kvalifikační struktuře jak z domácích, tak i zahraničních zdrojů. Cizinci se stali trvalou součástí pracovního trhu. To by však nemělo odrazovat odpovědné orgány od přípravy mladé generace na povolání, po nichž je dlouhodobě neuspokojená poptávka.

Svobodová, Kamila

Životní situace vícedětných rodin.

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 44 s., lit., obr., tab.

ISBN 978-80-87007-68-6

Předkládaná studie, jež je rozdělena do čtyř hlavních částí, si klade za cíl zmapovat aktuální charakteristiky a životní podmínky rodin se třemi a více dětmi. První část se zabývá vývojem a současnou úrovní porodnosti a plodnosti v ČR se zaměřením na třetí a další děti, s poukazem na věk, vzdělání, rodinný stav, národnost a náboženské vyznání matek. Další část obsahuje srovnávací analýzu ideálních a reálných počtů dětí v rodině. V posledních dvou částech je zaměřena pozornost na vícedětné rodinné domácnosti a především na ekonomickou situaci a životní podmínky rodin se třemi a více dětmi. Kromě statistických dat jsou v publikaci zpracovány výsledky empirických výzkumů.

Jahoda, Robert – Kofroň, Pavel

Domácnosti a sociální dávky v letech 2000 až 2005 (analýza dostupných dat).

Praha, VÚPSV, v.v.i. - výzkumné centrum Brno 2007. 65 s.+nestr. příl., lit, obr., tab., příl. (celkem 184 s.)

ISBN 978-80-87007-69-3

Výzkumná studie navazuje na předchozí obdobné výzkumné studie zpracované VÚPSV. Hlavním cílem je prezentovat, k jakým změnám došlo v oblasti příjmů, resp. sociálních dávek v období let 2000 - 2005 a jejich srovnání s předchozím obdobím. Analýza je provedena podle jednotlivých typů domácností (domácnosti celkem a domácnosti s minimálními příjmy) Statistiky rodinných účtů a šetření Mikrocensus nebo EU-SILC. Třídící charakteristikou pro zařazení domácnosti je čistý peněžní příjem na jednoho člena domácnosti nebo na spotřební jednotku. Pro analýzu jsou taktéž použita data o příjemcích sociálního příplatku za roky 2000 až 2005.

Data o vývoji peněžních příjmů domácností ukazují, že ve sledovaném období se celková příjmová situace domácností (v reálných příjmech) zlepšila. U průměrné domácnosti byl zaznamenán setrvalý růst čistých peněžních příjmů, na kterém se velkou měrou podílel růst „tržních příjmů“. Sociální příjmy, které jsou z hlediska skladby čistých peněžních příjmů méně významné než příjmy tržní, rostly dokonce rychleji než příjmy tržní. To bylo způsobeno jednak růstem počtu důchodců u průměrné domácnosti a dále tím, že důchody jsou částečně indexovány podle růstu reálné mzdy. Ostatní dávky zaznamenaly buď stagnaci nebo pokles. Zvláště výrazný je trend snižování dávek směrem k dítěti. Uvedené tendence mají vliv na pokračující přesun důchodcovských domácností z nižších do středních decilových skupin a domácností s dětmi do nižších decilových skupin. Nezáleží přitom, jestli třídíme

domácnosti podle ukazatele čisté peněžní příjmy na osobu nebo na spotřební jednotku. Uvedené trendy byly dále potvrzeny analýzou na datech doplňkového souboru k SRÚ. Klesající význam sociálních dávek směrem k dítěti navíc ukázala analýza příjemců sociálního příplatku. Podle ní dochází k poklesu počtu příjemců sociálního příplatku, se změnou počtu příjemců se dále mění i struktura, kdy se výrazně snižuje podíl úplných domácností oproti neúplným domácnostem. Analýza výdajů domácností poukázala na rostoucí vliv výdajů souvisejících s bydlením, které jsou pro domácnosti do jisté míry „mandatorní“. To může do určité míry rozostřit současný pohled na sociální situaci českých domácností.

Bruthansová, Daniela – Červenková, Anna

Analýza možnosti oddělení invalidního pojištění od starobního pojištění včetně sociálně zdravotních aspektů vývoje invalidity.

technická spolupráce: Marie Pechanová

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 94 s., lit., obr., tab., příl.

ISBN 978-80-87007-70-9

Účelem uvedené studie je zjištění, zda by bylo možné vydělit invalidní pojištění ze systému důchodového pojištění a přiřadit k pojištění nemocenskému. Při řešení projektu bylo vycházeno z popisu stávajícího systému, a to jak z hlediska ekonomického (analýza příjmové a výdajové stránky nemocenského a důchodového pojištění), tak z hlediska zdravotního (srovnání příčin morbidit a invalidity podle skupin diagnóz - kapitola MKN-10).

Na základě popisu stávajícího systému v ČR, jeho podrobné statistické analýzy a popisu uspořádání v některých evropských zemích bylo zjištěno, že oddělení invalidního pojištění od ostatních typů důchodového pojištění možné je. Projekt obsahuje tři možné varianty řešení při zachování současné výše pojistného na sociální pojištění a řeší i pojistné osob samostatně výdělečně činných. Poukazuje na některé výhody takového řešení, k nimž patří zejména kontinuální sociální ochrana osob se zhoršeným zdravotním stavem a posílení úlohy rehabilitace v péči o tyto osoby. V závěru doporučuje provést některé legislativní změny, k nimž patří zejména automatická konverze invalidního důchodu ve starobní.

Mertl, Jan

Přístupy k hodnocení efektivnosti sociálních služeb v národním hospodářství - syntéza teoretických východisek a konceptů.

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 48 s., lit., obr., tab.

ISBN 978-80-87007-72-3

Cílem předkládané výzkumné studie je na základě syntézy klíčových teoretických poznatků a aktuálních empirických trendů poukázat na sociální a ekonomické aspekty ovlivňující otázky efektivnosti sociálních služeb. Význam a očekávaný nárůst spotřeby sociálních služeb je v současné společnosti, charakterizované demografickým stárnutím, širokým spektrem výskytu civilizačních chorob a změnami tradičního způsobu života, mimo vši pochybnost. Analýza se věnuje především službám sociální

péče, které tyto změny postihnou nejvýznamněji. Studie se nejprve zabývá jejich ekonomickými charakteristikami, vazbami zdravotní a sociální péče a ukazuje komplexnost produkce blahobytu v oblasti sociálních služeb. Dále s ohledem na splnění cíle stručně shrnuje aktuální trendy v oblasti rodin a populačního vývoje a také změny ve zdravotnictví, které mají vliv na spotřebu a charakter sociálních služeb. Ve třetí kapitole je pak rozebrána typologie a motivace poskytovatelů sociálních služeb, a to jak z pohledu teorie, tak i v kontextu deetatizace a rozvoje neziskových organizací a přístupů Evropské unie k tzv. službám obecného zájmu. Studie vychází z dostupné domácí i zahraniční literatury, je výběrová vzhledem k uvedeným cílům a předmětu zkoumání a nabízí čtenáři syntézu poznatků, které mohou rozšířit současný český diskurz v otázce efektivní existence sociálních služeb v rámci tržní ekonomiky.

Průša, Ladislav

Efektivnost sociálních služeb: vybrané prvky a aspekty.

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 38 s., lit., obr., tab., příl.

ISBN 978-80-87007-73-0

Zavedení nového systému financování sociálních služeb vytváří předpoklady pro nalezení optimální formy zabezpečení potřeb člověka v nepříznivé sociální situaci, což by mělo přispět ke zvýšení efektivnosti vynakládaných finančních prostředků. Cílem této studie, která je jednou z prvních, jež se tomuto tématu věnuje, je analyzovat vybrané prvky a aspekty, které se bezprostředně dotýkají efektivnosti tohoto systému sociální ochrany obyvatelstva.

Stupnytskyy, Oleksandr – Kotíková, Jaromíra – Michalička, Ludvík

Prognózování vzdělanostních potřeb na období 2007 až 2011.

Zpráva o stavu a rozvoji modelu pro předvídání vzdělanostních potřeb ROA - CERGE v roce 2006

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 45 s., lit., obr., tab., příl.

ISBN 978-80-87007-74-7

Studie popisuje stav vývoje Modelu pro odhadování vzdělanostních potřeb v roce 2006. Poskytuje také prognózu vzdělanostních potřeb na období 2007 až 2011. Je demonstrována potřeba statistické interpretace výsledků a za tímto účelem je aplikována metoda Monte Carlo. Výsledkem jsou intervalové odhady výsledků predikce vzdělanostních potřeb.

(Vypracováno pro část grantového projektu **1J020/04-DP1** „Společnost vědění - nároky na kvalifikaci lidských zdrojů a na další vzdělávání“)

Kozelský, Tomáš – Prušvic, David

Výdělky žen a mužů v podnikatelské a nepodnikatelské sféře (podle speciálního šetření ISPV v roce 2004).

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 37 s.+netr. příl., lit., obr., tab. (celkem 48 s.)

ISBN 978-80-87007-79-2

Studie se zabývá výděly zaměstnanců podle pohlaví v České republice zvlášť za podnikatelskou a nepodnikatelskou sféru (rozdílné utváření mezd a platů). Popisuje a analyzuje relaci výdělků mezi ženami a muži a jejich zastoupení na zaměstnanosti. Data byla sledována s ohledem na osobní charakteristiky a charakteristiky zaměstnavatele. Autoři čerpali údaje z podrobného šetření v rámci Informačního systému o průměrném výdělku MPSV (ISPV) za rok 2004.

Baštýř, Ivo

Porovnání úrovně, vývoje a postavení minimálních mezd a minimálních nákladů práce ve státech Evropské unie. Analýza statistických údajů.

Praha, VÚPSV, v.v.i. 2007. 64 s., lit., tab., příl.

ISBN 978-80-87007-80-8

Studie je zaměřena na mezinárodní porovnání úrovní a vývoje zákonných (statutárních) minimálních mezd (jejich absolutní výše a relací k průměrným výdělkům) a minimálních nákladů práce odvozených ze statutárních minimálních mezd zvýšením o mimomzdové náklady. Analyzuje rovněž úroveň reálné kupní síly čistých minimálních mezd a souhrnně se hodnotí politika jednotlivých států (jejich vlád) v nákladovém, motivačním a ochranném působení statutárních mzdových minim. Informační základ analýz tvoří datové báze OECD a Eurostatu za období 2000 až 2007.

Přehled publikační činnosti pracovníků VÚPSV, v.v.i. v r. 2007

ČLÁNKY

Bruthansová, Daniela - Červenková, Anna - Šteflová, Alena

Podpora ekonomické aktivity stárnoucí populace v Rakousku.

In: FÓRUM sociální politiky. Roč. 1, č. 2(2007), s. 5-8 (4 s.)

ISSN: 1802-5854

Bruthansová, Daniela a kol.

Podpora zdraví na pracovišti u stárnoucí ekonomicky aktivní populace.

In: Praktický lékař. Roč. 87, č. 5(2007), s. 272-278 (7 s.)

ISSN 0032-6739

Bruthansová, Daniela - Červenková, Anna - Pechanová, Marie

Několik poznámek k lůžkové péči o seniory v regionech ČR.

In: Regiony - Měsíčník krajů, měst, obcí pro rozvoj regionů, podnikání a turistického ruchu. Roč. 1, č. 10(2007), s. 39-41 (3 s.)

ISSN 1802-6672

Ettlerová, Sylva

Dostupnost služeb péče o děti v předškolním věku.

In: Práce a sociální politika. Roč. 4, č. 1(2007), s. 3

ISSN 0049-0962

Havlíková, Jana - Hubíková, Olga

Rovnoprávný uživatel: Nový trend v sociálních službách na bedrech pracovníků pobytového zařízení.

In: Biograf: časopis nejen pro biografickou a reflexivní sociologii. č. 42(2007), s. 33-60 .

ISSN 1211-5770

Höhne, Sylva - Svobodová, Kamila - Šťastná, Anna

Z konferencí: „ Rodičovská práce nebo rodičovská dovolená“.

In: FÓRUM sociální politiky. Roč. 1, č. 3(2007), s. 31

ISSN 1802-5854

Horák, Pavel - Horáková, Markéta - Sirovátka, Tomáš

„Zemřely“ na českých úřadech práce profesionálně poskytované individuální akční plány zaměstnanosti?

In: FÓRUM sociální politiky. Roč. 1, č. 3(2007), s. 7-13 (7 s.)

ISSN 1802-5854

Hubíková, Olga - Havlíková, Jana

Význam komunitního plánování sociálních služeb při řešení problému sociální exkluze na lokální úrovni.

In: Sociológia. Roč. 39, č. 1(2007), s. 5-28 (24 s.)

ISSN 0049-1225

Kořánová, Marie - Kuchařová, Věra

Otcovská (rodičovská) dovolená.

In: FÓRUM sociální politiky. Roč. 1, č. 1(2007), s. 25-26 (2 s.)

ISSN 1802-5854

Kotrusová, Miriam

Flexibilitou v zaměstnání k větší harmonizaci rodinných a profesních rolí.

In: Práce a sociální politika. Roč. 4, č. 4(2007), s. 4

ISSN 0049-0962

Kotrusová, Miriam

Reforma politiky zaměstnanosti v Německu.

In: Práce a sociální politika. Roč. 4, č. 5(2007), s. 8

ISSN 0049-0962

Kuchařová, Věra

Seminář o podpoře rodin s dětmi.

In: FÓRUM sociální politiky. Roč. 1, č. 1(2007), s. 31

ISSN 1802-5854

Kuchařová, Věra

Family Policy in the Czech Republic - Why and What

In: Czech Demography. Vol.1 (2007), s. 87-99

ISSN 1802-7881

Kux, Jaroslav

Směrnice EU o pracovní době: stručná charakteristika vývoje a přetrvávajících problémů.

In: FÓRUM sociální politiky. Roč. 1, č. 1(2007), s. 23-24 (2 s.)

ISSN 1802-5854

Kyzlinková, Renata - Svobodová, Kamila

Práce z domova a její zásah do rodinného života.

In: FÓRUM sociální politiky. Roč. 1, č. 1(2007), s. 11-17 (7 s.)

ISSN 1802-5854

Lisá, Helena

Od závislosti na dávkách k zapojení na trhu práce.

In: FÓRUM sociální politiky. Roč.1, č. 1 (2007), s. 28-29.

ISSN 1802-5854

Mareš, Petr - Krňák, Tomáš

Segmenty zaměstnaných a nezaměstnaných v České republice v letech 1998 až 2004.

In: Sociologický časopis. Roč. 43, č. 2 (2007), s. 281-303 (23 s.)

ISSN 0038-0288

Musil, Jakub

Monitoring cílových skupin na regionálním trhu práce.

In: FÓRUM sociální politiky. Roč. 1, č. 1(2007), s. 30

ISSN 1802-5854

Musil, Libor - Janebová, Radka

Mýty o roli sociálních pracovníků a pracovníc.

In: Sociální práce/Sociálna práca. č. 1(2007), s. 50-61 (12 s.)

ISSN 1213-6204

Navrátil, Pavel - Musil, Libor

Posouzení životní situace klienta - jak na to !

In: Sociální práce/Sociálna práca. č. 1(2007), s. 117-121 (5 s.)

ISSN 1213-6204

Nešporová, Olga

Mění se rodičovství v kontextu podmínek trhu práce.

In: FÓRUM sociální politiky. Roč. 1, č. 2(2007), s. 13-17 (5 s.)

ISSN 1802-5854

Nešporová, Olga

Mezinárodní konference „Advances in Qualitative Computing“ ve Velké Británii.

In: Český lid. Etnologický časopis. Roč. 94, č. 2(2007), s. 177-178 (2 s.)

ISSN 0009-0794

Nešporová, Olga

Smrt, umírání a pohřební rituály v české společnosti ve 20. století.

In: Soudobé dějiny. Roč. 14, č. 2-3(2007), s. 354-378 (25 s.)

ISSN 1210-7050

Nešporová, Olga

Believer Perspectives on Death and Funeral Practices in a Non-believing Country.

In: Sociologický časopis/Czech Sociological Review. Roč. 43, č. 6(2007), s. 1175-1193

ISSN 0038-0288

Průša, Ladislav

Odpovídají sociální služby v ČR současným evropským trendům?

In: FÓRUM sociální politiky. Roč. 1, č. 2(2007), s. 2-4

ISSN 1802-5854

Průša, Ladislav

Projekt "Cesta ke kvalitě" s podporou Iniciativy Společenství EQUAL.

In: FÓRUM sociální politiky. Roč. 1, č. 1(2007), s. 21-23 (3 s.)

ISSN 1802-5854

Průša, Ladislav

Plán rozvoje sociálních služeb jako nástroj pro odstranění dlouhodobých problémů v sociální oblasti.

In: Národohospodářský obzor. č. 1(2007), s. 47-53 (7 s.)

ISSN 1213-2446

Průša, Ladislav - Vlach, Jan

Osoby samostatně výdělečně činné v České republice.

In: Scientia et Societas. Roč. 3, č. 1(2007), s. 48-60 (13 s.)

ISSN 1801-7118

Průša, Ladislav

Zamyšlení nad dosavadními výsledky dotačního řízení v oblasti poskytování sociálních služeb.

In: Rezidenční péče. Roč. 3, č. 1(2007), s. 4-6

ISSN 1801-8718

Průša, Ladislav

Dotace na sociální služby ještě jednou.

In: Rezidenční péče. Roč. 3, č. 3(2007), příl. nestr. (4 s.)

ISSN 1801-8718

Průša, Ladislav

Jaká je optimální forma organizace poskytující veřejné služby?

In: Rezidenční péče. - Roč.3, č. 4 (2007), s. 4.

ISSN 1801-8718

Rákoczyová, Miroslava

Mainstreaming sociálního začleňování v České republice: výzva české veřejné politiky.

In: FÓRUM sociální politiky. Roč. 1, č. 2(2007), s. 9-12 (4 s.)

ISSN 1802-5854

Svobodová, Kamila

Gender a poskytování péče starším osobám.

In: Právo a rodina. Roč. 9, č. 2(2007), s. 20-23 (4 s.)

ISSN 1212-866X

Svobodová, Kamila

Gender a poskytování péče starším osobám (2.).

In: Právo a rodina. Roč. 9, č. 3(2007), s. 22-24

ISSN 1212-866X

Svobodová, Kamila

Gender a poskytování péče starším osobám (3.).

In: Právo a rodina. Roč. 9, č. 4(2007), s. 20-24 (5 s.)

ISSN 1212-866X

Svobodová, Kamila

Sociálně psychologické aspekty stárnutí.

In: Demografie. Roč.49, č. 2(2007), s. 87-95 (9 s.)

ISSN 0011-8265

Šlapák, Milan – Soukup, Tomáš

Finanční gramotnost jako součást přípravy na stáří.

In: FÓRUM sociální politiky. Roč. 1, č. 3(2007), s. 28-29 (2 s.)

ISSN 1802-5854

Šlapák, Milan – Holub, Martin

Důchodové pojištění v Chile.

In: Práce a sociální politika. Roč. 4, č. 4(2007), s. 8

ISSN 0049-0962

Šťastná, Anna

Druhé dítě v rodině - preference a hodnotové orientace českých žen.

In: Sociologický časopis/Czech Sociological Review. Roč.43, č. 4 (2007), s. 721-745 (25 s.)

ISSN 0038-0288

Šťastná, Anna

The Intergenerational Transmission of Divorce Behaviour - the Example of the Czech Republic and an International Comparison.

In: Czech Demography. Vol.1 (2007), s. 46-57

ISSN 1802-7881

Šteflová, A. - Cikrt, M. - Seifert, B. - Struk, P. - Bruthansová, D. - Vavrinová J. - Bruthans, J., jr.

Podpora zdraví na pracovišti u stárnoucí ekonomicky aktivní populace.

In: Praktický lékař. Roč. 87, č. 5(2007), s.272-278 (7 s.)

ISSN 0032-6739

Vavrečková, Jana

Mezinárodní migrace odborníků a riziko odchodu českých lékařů do zahraničí.

In: FÓRUM sociální politiky. Roč. 1, č. 1(2007), s. 6-10 (5 s.)

ISSN 1802-5854

Vidovičová, Lucie – Sedláková, Renata

Neviditelná agenda aneb stáří a zdraví v českých médiích.

In: FÓRUM sociální politiky. Roč. 1, č. 3(2007), s. 13-17 (5 s.)

ISSN 1802-5854

Vychová, Helena

Z konferencí: „Interessen: Konflikte und Integration in Europa“.

In: FÓRUM sociální politiky. Roč. 1, č. 3(2007), s. 32

ISSN 1802-5854

KAPITOLY

Bareš, Pavel

Realizace sociálních služeb na úrovni obce s pověřeným obecním úřadem.

In: Územní samospráva v České republice a Evropě. Sborník příspěvků z mezinárodní konference „Územní samospráva v České republice a Evropě. Její problémy a perspektivy v XXI. století.“ / Grospič, Jiří - Louda, Tomáš - Vostrá, Lenka (eds.) Plzeň, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o. 2007. s. 403-413 (11 s.)

ISBN 978-80-7380-028-4

Bareš, Pavel

Sociální problémy obcí a opatření realizovaná za účelem jejich řešení.

In: Společenské podmínky vzniku sociálních deviací/ Večerka, Kazimír (ed.)

Praha, Masarykova česká sociologická společnost 2007, s. 239-245 (7 s.)

ISBN 80-903541-4-9

Bareš, Pavel - Horáková, Milada - Hejná, Běla

Možnosti reflexe fenoménu „dětí ulice“ z třetích zemí v Praze a institucionální kapacity k jeho řešení.

In: Acta Universitatis Palackianae Olomucensis Facultas Philosophica. Psychologica 37, Supplementum.

Kvalitativní přístup a metody ve vědách o člověku VI. Vybrané teorie aspekty teorie a praxe. / Řehan, Vladimír - Šucha, Matúš (eds.)

Olomouc, Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta 2007, s. 15-23 (9 s.)

ISBN 978-80-244-1813 / ISSN 1214-3251

Bruthansová, Daniela - Červenková, Anna

Některé problémy financování sociální a zdravotní lůžkové péče.

In: The XIIth International Conference. Theoretical and Practical Aspects of Public Finance.

Praha, VŠE v Praze, Nakladatelství Oeconomica 2007. nestr. (9 s.) - CD

ISBN 978-80-245-1188-7

Bruthansová, Daniela - Červenková, Anna - Pechanová, Marie - Žitníková, Dagmar

Sociální a zdravotní lůžková péče o seniory.

In: Sociální ekonomika, sociální podnik a sociální kapitál

Ústí nad Labem, KFÚ UJEP v Ústí nad Labem 2007. nestr.

ISBN 978-80-7044-954-7

Ettlerová, Sylva - Šťastná, Anna

Aspekty slučitelnosti rodiny a zaměstnání – dělba rolí v rodině a opatření ze strany zaměstnavatelů.

In: Vztahy, jazyky, těla. Texty z 1. konference českých a slovenských feministických studií. /Heczková, Libuše (ed.)

Praha, FHS UK 2007. nestr. CD (7 s.)

ISBN 978-80-903086-6-4

Fischlová, Drahomíra

Analýza rozdílu pracovních příjmů mužů a žen.

In: Vztahy, jazyky, těla. Texty z 1. konference českých a slovenských feministických studií. /Heczková, Libuše (ed.)

Praha, FHS UK 2007. nestr. CD (14 s.)

ISBN 978-80-903086-6-4

Höhne, Sylva

Příjmy a majetek.

In: Rodina, partnerství a demografické stárnutí. /Rychtaříková, Jitka - Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (10 s.)

ISBN 978-80-87007-75-4

Höhne, Sylva

Incomes and Household Possessions.

In: Family, Partnership and Demographic Aging. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (10 s.)

ISBN 978-80-87007-77-8

Höhne, Sylva

Osamostatňování mladých lidí a odchod z domova rodičů.

In: Partnerství, rodina a mezigenerační vztahy v české společnosti. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (17 s.)

ISBN 978-80-87007-76-1

Höhne, Sylva

The Transition to Adulthood and Leaving the Parental Home

In: Partnership, Family and Intergenerational Relationships in Czech Society.

/Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (17 s.)

ISBN 978-80-87007-78-5

Horáková, Milada - Hejná, Běla - Bareš, Pavel

The Case of Prague. Phenomenon of Third Country National Street Children in Prague.

In: The Situation of Third Country National Street Children in Four European Cities.

Berlin, Edition Parabolis 2007. s. 199-252 (54 s.)

ISBN 978-3-88402-364-8

Jahoda, Robert

Ovlivní schválená reforma pracovní pobídky?

In: Daně - teorie a praxe.

Brno, Akademie Sting 2007. s. 33-34 (2 s.)

ISBN 978-80-86342-71-9

Jahoda, Robert

Zavedení daňového zvýhodnění na dítě a pobídkovost k práci v ČR. Modelová analýza současného a žádoucího stavu.

In: Determinanty sociálního rozvoje - Sociálne podnikanie V. Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie.

Banská Bystrica, Ekonomická fakulta Univerzity Mateja Bela 2007. s. 261- 274 (14 s.)

ISBN 978-80-8083-494-4

Kofroň, Pavel – Trbola, Robert

Pojetí sociálně-ekonomických práv v současném globalizovaném světě.

In: Determinanty sociálního rozvoje - Sociálne podnikanie V. Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie.

Banská Bystrica, Ekonomická fakulta Univerzity Mateja Bela 2007. s. 146-163 (18 s.)

ISBN 978-80-8083-494-4

Kuchařová, Věra

Ekonomická aktivita

In: Rodina, partnerství a demografické stárnutí. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (17 s.)

ISBN 978-80-87007-75-4

Kuchařová, Věra

Economic Activity

In: Family, Partnership and Demographic Aging. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (17 s.)

ISBN 978-80-87007-77-8

Kuchařová, Věra

Stabilita manželství a životní podmínky neúplných rodin

In: Partnerství, rodina a mezigenerační vztahy v české společnosti. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (42 s.)

ISBN 978-80-87007-76-1

Kuchařová, Věra

The Stability of Marriages and the Living Conditions of Single-parent Families

In: Partnership, Family and Intergenerational Relationships in Czech Society.

/Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (42 s.)

ISBN 978-80-87007-78-5

Kuchařová, Věra - Höhne, Sylva - Nešporová, Olga – Svobodová, Kamila - Šťastná, Anna

Sociální a ekonomický vývoj české společnosti.

In: Rodina, partnerství a demografické stárnutí. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (25 s.)

ISBN 978-80-87007-75-4

Kuchařová, Věra - Höhne, Sylva - Nešporová, Olga – Svobodová, Kamila - Šťastná, Anna

The Socio-economic Development of Czech Society.

In: Family, Partnership and Demographic Aging. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (25 s.)

ISBN 978-80-87007-77-8

Kyzlinková, Renata

Důležitost kariérního růstu a profesního rozvoje: dva vzájemně se vzdalující koncepty.

In: Svět práce a kvalita života v globalizované ekonomice. Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference. /Dvořáková, Zuzana - Stříteský, Marek (eds.)

Praha, VŠE 2007. nestr. (9 s.) - CD

ISBN 978-80-245-1207-5

Kyzlinková, Renata - Dokulilová, Lenka

Czech Republic: Increased risks alongside involuntary flexibility.

In: The evolving world of work in the enlarged EU. Progress and vulnerability. /Eyraud, Francois - Vaughan-Whitehead, Daniel (eds.)

Geneva, ILO 2007. s. 141-181 (41 s.)

ISBN 978-92-2-119547-4

Mareš, Petr

Úvod: Co s konceptem sociální exkluze v české společnosti?

In: Sociální reprodukce a integrace: ideály a meze. Sborník z konference. / Mareš, Petr – Hofírek, Ondřej (eds.)

Brno, Masarykova univerzita 2007. s. 11-23 (13 s.)

ISBN 978-80-210-4439-5

Nekolová, Markéta

Jak je to s flexibilitou trhu práce v ČR? Mezinárodní srovnání míry regulace podle OECD a Světové banky.

In: Svět práce a kvalita života v globalizované ekonomice. Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference. /Dvořáková, Zuzana - Strítěský, Marek (eds.)

Praha, VŠE 2007. nestr. (12 s.,) - CD

ISBN 978-80-245-1207-5

Nešporová, Olga

Identita v procesu integrace imigrantů.

In: Evropská identita v podmínkách evropské integrace. Sborník z mezinárodní vědecké konference konané ve dnech 26.-27. října 2006 v Opavě

Opava, Slezské zemské muzeum Opava 2007. s. 55-62 (8 s.)

ISBN 978-80-86224-62-6

Nešporová, Olga

Muži na rodičovské dovolené – posun genderových rolí?

In: Vztahy, jazyky, těla. Texty z 1. konference českých a slovenských feministických studií. /Heczková, Libuše (ed.)

Praha, FHS UK 2007. nestr. CD (5 s.)

ISBN 978-80-903086-6-4

Nešporová, Olga

Rodiče a domov rodičů.

In: Rodina, partnerství a demografické stárnutí. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (9 s.)

ISBN 978-80-87007-75-4

Nešporová, Olga

Parents and Parental Home.

In: Family, Partnership and Demographic Aging. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (9 s.)

ISBN 978-80-87007-77-8

Nešporová, Olga

Náboženské vyznání a rodinné chování.

In: Partnerství, rodina a mezigenerační vztahy v české společnosti. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (18 s.)

ISBN 978-80-87007-76-1

Nešporová, Olga

Religious Belief and Family Behaviour.

In: Partnership, Family and Intergenerational Relationships in Czech Society.

/Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (18 s.)

ISBN 978-80-87007-78-5

Průša, Ladislav

Sociální zabezpečení.

In: Veřejné finance. /Hamerníková, Bojka - Maaytová, Alena a kol.

Praha, ASPI, a.s. 2007. s. 155-177 (23 s.)

ISBN 978-80-7357-301-0

Průša, Ladislav

Výdaje měst a krajů na sociální služby v r. 2004.

In: Územní samospráva v České republice a Evropě. Sborník příspěvků z mezinárodní konference „Územní samospráva v České republice a Evropě. Její problémy a perspektivy v XXI. století.“ / Grospič, Jiří - Louda, Tomáš - Vostrá, Lenka (eds.)

Plzeň, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o. 2007. s. 391-402 (12 s.)

ISBN 978-80-7380-028-4

Průša, Ladislav

Financování sociálních služeb.

In: Sociální služby: legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení. /Matoušek, Oldřich a kol.

Praha, Portál 2007. s. 65-78 (14 s.)

ISBN 978-80-7367-310-9

Průša, Ladislav - Krebs, Vojtěch

Plán rozvoje sociálních služeb jako nástroj prevence sociálního vyloučení handicapovaných skupin obyvatelstva.

In: Veřejná ekonomika a správa; Inovace ve veřejném sektoru jako faktor rozvoje územních samosprávných celků. /Vaňková, Ivana (ed.)

Ostrava, Katedra veřejné ekonomiky EkF VŠB – TU 2007. nestr. (8 s.)

ISBN 978-80-248-1601-2

Prušvic, David

Interakce měnové a fiskální politiky v malé otevřené ekonomice v systému s autonomní měnovou politikou a fiskálním pravidlem.

In: Teoretické a praktické aspekty veřejných financí.

Praha, VŠE v Praze 2007. nestr. (14 s.)

Sirovátka, Tomáš

The individual approach in activation policy in the Czech Republic.

In: Making it Personal. Individualising activation services in the EU. /van Berkel, Rik – Valkenburg, Ben

Bristol, University of Bristol 2007. s. 193-216 (24 s.)

ISBN 978-1-86134-797-8

Sirovátka, Tomáš

Dynamika soudobého trhu práce: flexibilita, segmentace a inkluze.

In: Sociální reprodukce a integrace: ideály a meze. Sborník z konference. / Mareš, Petr – Hofírek, Ondřej (eds.)

Brno, Masarykova univerzita 2007. s. 85-99 (15 s.)

ISBN 978-80-210-4439-5

Svobodová, Kamila

Ženy ve stáří a v rodině.

In: Vztahy, jazyky, těla. Texty z 1. konference českých a slovenských feministických studií. /Heczková, Libuše (ed.)

Praha, FHS UK 2007. nestr. CD (7 s.)

ISBN 978-80-903086-6-4

Svobodová, Kamila

Partnerství.

In: Rodina, partnerství a demografické stárnutí. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (8 s.)

ISBN 978-80-87007-75-4

Svobodová, Kamila

Partnerships.

In: Family, Partnership and Demographic Aging. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (8 s.)

ISBN 978-80-87007-77-8

Svobodová, Kamila

Organizace domácnosti a kvalita partnerství.

In: Rodina, partnerství a demografické stárnutí. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (6 s.)

ISBN 978-80-87007-75-4

Svobodová, Kamila

Household Organisation and Partnership Quality.

In: Family, Partnership and Demographic Aging. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (6 s.)

ISBN 978-80-87007-77-8

Svobodová, Kamila

Seniorská generace a její životní situace.

In: Partnerství, rodina a mezigenerační vztahy v české společnosti. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (16 s.)

ISBN 978-80-87007-76-1

Svobodová, Kamila

Senior Citizens and Their Living Conditions.

In: Partnership, Family and Intergenerational Relationships in Czech Society.

/Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (16 s.)

ISBN 978-80-87007-78-5

Šťastná, Anna

Děti a plodnost.

In: Rodina, partnerství a demografické stárnutí. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (17 s.)

ISBN 978-80-87007-75-4

Šťastná, Anna

Children and Fertility.

In: Family, Partnership and Demographic Aging. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (17 s.)

ISBN 978-80-87007-77-8

Šťastná, Anna

Zakládání rodiny a narození prvního a druhého dítěte.

In: Partnerství, rodina a mezigenerační vztahy v české společnosti. /Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (19 s.)

ISBN 978-80-87007-76-1

Šťastná, Anna

Family Formation and the Birth of First and Second-order Children.

In: Partnership, Family and Intergenerational Relationships in Czech Society.

/Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007. (19 s.)

ISBN 978-80-87007-78-5

Veverková, Soňa

Evropský sociální dialog v ČR a jeho limity.

In: Svět práce a kvalita života v globalizované ekonomice. Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference. /Dvořáková, Zuzana – Stříteský, Marek (eds.)

Praha, VŠE 2007. nestr. (8 s.) -CD

ISBN 978-80-245-1207-5

Vychová, Helena

Vzdělávací politika.

In: Sociální politika.

Praha, ASPI 2007. s. 422-428; 439-447 (16 s.), 4. přepracované a aktualizované vydání

ISBN 978-80-7357-276-1

ELEKTRONICKÉ PUBLIKOVÁNÍ

Bareš, Pavel

Odhad počtu a hodnocení situace uživatelů sociálních služeb.

http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku=&artclID=439

Demografie – demografické informace, analýzy a komentáře 2007 (elektronický časopis, ISSN 1801-2914)

Baštýř, Ivo - Vlach, Jan

Proportion of self-employed people on the rise.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2007/05/articles/cz0705039i.html>

Eurofond 2007

Brachtl, Miloš - Holec, František

High level of self-employment in construction industry.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2007/03/articles/cz0703019i.html>

Eurofond 2007

Dokulilová, Lenka

Workers on low incomes disadvantaged in terms of job quality.

<http://eurofound.europa.eu/working/2007/01/CZ0701019I.htm>

Eurofond 2007

Dokulilová, Lenka - Kroupa, Aleš - Kyzlinková, Renata

Place of work and working conditions - Czech Republic.

<http://www.eurofound.europa.eu/ewco/studies/tn0701029s/cz0701029q.htm>

Eurofond 2007

Dokulilová, Lenka - Kroupa, Aleš - Kyzlinková, Renata - Nekolová, Markéta

Quality in work and employment - Czech Republic.

<http://www.eurofound.europa.eu/ewco/studies/tn0612036s/cz0612039q.htm>

Eurofond 2007

Ettlerová, Sylva

Cooperation between employers and employees regarding parental leave.

<http://www.eurofound.eu.int/ewco/2006/11/CZ0611029I.htm>

EWCO New Updates 2007

Hála, Jaroslav

Building Workers Trade Union holds fifth congress.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2007/05/articles/cz0705029i.html>

Eurofond 2007

Hála, Jaroslav

Collective bargaining in the hotels and tourism sector.

<http://eurofound.europa.eu/eiro/2006/12/articles/cz0612069i.html>

Eurofond 2007

Hála, Jaroslav

Controversy over new workplace health and safety legislation.

<http://www.eiro.eurofound.eu.int/2006/11/articles/cz0611039i.html>

Eurofond 2007

Hála, Jaroslav

Economically dependent workers in the Czech Republic.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2007/02/articles/cz0702089i.html>

Eurofond 2007

Hála, Jaroslav

Employee financial participation in the New Member States - Czech Republic.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/studies/tn0701018s/cz0701019q.html>

(publication date: 2007-07-24)

Eurofond 2007

Hála, Jaroslav

Employer organisation plays active role in human resources projects.

<http://eurofound.europa.eu/eiro/2006/12/articles/cz0612079i.html>

Eurofond 2007

Hála, Jaroslav

Employers opposed to wage increase demand by union.

<http://eurofound.europa.eu/eiro/2006/11/articles/cz0611089i.html>

Eurofond 2007

Hála, Jaroslav

Final Questionnaire for EIRO comparative analytical report on the impact of the working time directive for the road transport sector on collective bargaining – Czech Republic.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/studies/tn0704039s/cz0704039q.htm>

Eurofond 2007 (Do 1416)

Hála, Jaroslav

Gender pay gap shown to be highest in top jobs.

<http://eurofound.europa.eu/eiro/2006/12/articles/cz0612049i.html>

Eurofond 2007

Hála, Jaroslav

Industrial relations developments 2006 - Czech Republic.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/studies/tn0703019s/cz0703019q.html>

Eurofond 2007

Hála, Jaroslav

Industrial relations in the postal sector – Czech Republic.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/studies/tn0704018s/cz0704019q.htm>

Eurofond 2007 (Do 1411)

Hála, Jaroslav

Metalworkers' federation completes project on European Works Councils.

<http://eurofound.europa.eu/eiro/2006/11/articles/cz0611079i.html>

Eurofond 2007

Hála, Jaroslav

Opposition to new law on union plurality in collective bargaining.

<http://www.eiro.eurofound.eu.int/2006/11/articles/cz0611059i.html>

Eurofond 2007

Hála, Jaroslav

Security forces protest against new legislation.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2007/05/articles/cz0705019i.html>

Eurofond 2007

Hála, Jaroslav

Social partners hold mixed views on temporary agency work.

<http://eurofound.europa.eu/eiro/2006/12/articles/cz0612059i.html>

Eurofond 2007

Hála, Jaroslav

Union confederation evaluates sectoral-level collective bargaining in 2007.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2007/06/articles/cz0706039i.html>

Eurofond 2007

Hála, Jaroslav

Unions at Škoda Auto threaten strike action for higher wages.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2007/03/articles/cz0703029i.html>

Eurofond 2007

Hála, Jaroslav

Unions criticise unequal treatment of temporary agency workers.

<http://eurofound.europa.eu/eiro/2006/11/articles/cz0611049i.html>

Eurofond 2007

Hála, Jaroslav – Veverková, Soňa

Government to grant residence permits to selected foreign workers.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2007/02/articles/cz0702069i.html>

Eurofond 2007

Hála, Jaroslav – Veverková, Soňa

Social partners agree to Labour Code amendments.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2007/06/articles/cz0706029i.html>

Eurofond 2007

Holub, Martin

Analýza nepříspěvkových dob v důchodovém systému ČR.

http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artclID=504

Demografie – demografické informace, analýzy a komentáře 2007 (elektronický časopis, ISSN 1801-2914)

Horáková, Milada

Employment and working conditions of migrant workers — Czech Republic.

<http://www.eurofound.europa.eu/ewco/studies/tn0701038s/cz0701039q.htm>

Eurofond 2007

Horáková, Milada

Migranti v České republice.

[http://www.steptonet.cz/file/prezentace_podebrady/StN-](http://www.steptonet.cz/file/prezentace_podebrady/StN-Migranti_v_Ceske_republice.ppt)

[Migranti_v_Ceske_republice.ppt](http://www.steptonet.cz/file/prezentace_podebrady/StN-Migranti_v_Ceske_republice.ppt)

Horáková, Milada

Trendy v mezinárodních pracovních migracích v České republice.

[http://www1.osu.cz/igeography/m-d-conference/papers/Horakova%20-](http://www1.osu.cz/igeography/m-d-conference/papers/Horakova%20-%20International%20labour%20migration%20trends.pdf)

[%20International%20labour%20migration%20trends.pdf](http://www1.osu.cz/igeography/m-d-conference/papers/Horakova%20-%20International%20labour%20migration%20trends.pdf) 2007 (uložené 844)

Horáková, Milada

Žadatelé o azyl a možnosti jejich zaměstnávání.

<http://www.konzorcium.cz/cz/projekty/AECTT.php>

[http://www.uprchlici.cz/cs/aktualne/clanky/zadatele-o-azyl-a-moznosti-jejich-](http://www.uprchlici.cz/cs/aktualne/clanky/zadatele-o-azyl-a-moznosti-jejich-zamestnavani_0126.html)
[zamestnavani_0126.html](http://www.uprchlici.cz/cs/aktualne/clanky/zadatele-o-azyl-a-moznosti-jejich-zamestnavani_0126.html) 2007 (Do 1407)

Jahoda, Robert

Společné zdanění manželů pomáhá rodinám s dětmi.

In: Rovné příležitosti do firem. Roč. 8 (2007), nestr. (2 s.)

ISSN 1802-7202

[http://zpravodaj.feminismus.cz/clanek.shtml?x=2021043&als\[nm\]=2020860](http://zpravodaj.feminismus.cz/clanek.shtml?x=2021043&als[nm]=2020860) (Do 1415)

Kuchařová, Věra

Lone mothers at the labour market: Their requirements and their entitlement to social protection measures.

<http://www.issa.int/engl/homef.htm>

konference ISSA 2007

Kyzlinková, Renata

Earnings of older employees lagging behind.

<http://www.eurofound.europa.eu/working/2007/06/CZ0706019I.htm>

Eurofond 2007

Kyzlinková, Renata

Employers' attitudes towards part-time work.

<http://www.eurofound.europa.eu/ewco/2007/10/CZ0710019I.htm>

Eurofond 2007 (EWCO 209)

Kyzlinková, Renata – Dokulilová, Lenka – Kroupa, Aleš

Teamwork and high performance work organisation.

<http://www.eurofound.europa.eu/ewco/reports/TN0507TR01/TN0507TR01.pdf>

Eurofond 2007 (MZ1364)

Kyzlinková, Renata - Svobodová, Kamila

Gender differences in reasons for working from home.

<http://www.eurofound.europa.eu/ewco/2007/02/CZ0702099I.htm>

Eurofond - EWCO 2007

Nekolová, Markéta

Labour market flexibility and employment protection.

<http://www.eurofound.europa.eu/working/2007/08/CZ0708019I.htm>

Eurofond - EWCO 2007

Nekolová, Markéta - Hála, Jaroslav

Contribution to EIRO thematic feature on Youth and work - case of the Czech Republic.

<http://eurofound.europa.eu/eiro/2005/12/tfeature/cz0512101t.html>

Eurofond 2007

Novák, Ondřej

Government stalls on adopting new Service Act.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2007/09/articles/cz0709029i.htm>

Eurofond 2007 (Do 1410)

Novák, Ondřej

Government proposes extending working hours of doctors.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2007/11/articles/cz0711019i.htm>

Eurofond 2007 (Do 1417)

Sirovátka, Tomáš - Horák, Pavel - Horáková, Markéta

Implementation of Activation Policies: Fragmentation or Synergy?

<http://www.issa.int/engl/homef.htm>

konference ISSA 2007

Stupnytskyy, Oleksandr

Attractive Workplace for All: a contribution to the Lisbon Strategy at company level - A feasibility study for the Czech Republic.

<http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2007/263/en/1/ef07263en.pdf>

Eurofond 2007 (Do 1406)

Svobodová, Kamila

Přesnost populačních prognóz se zaměřením na seniory.

http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku=&artclID=466

Demografie – Demografické informace, analýzy a komentáře 2007 (elektronický časopis, ISSN: 1801-2914)

Svobodová, Kamila - Šťastná, Anna

Rodičovská práce nebo rodičovská dovolená?

http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku=&artclID=509

Demografie – demografické informace, analýzy a komentáře 2007 (elektronický časopis, ISSN: 1801-2914)

Svobodová, Kamila - Šťastná, Anna

Raná péče o děti mezi rodinou a státem.

http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku=&artclID=517&PHPSESSID=575a2f651206cd480ad77b1d58318651

Demografie – demografické informace, analýzy a komentáře 2007 (elektronický časopis, ISSN: 1801-2914)

Šlapák, Milan - Holub, Martin

Důchodové pojištění v Chile.

<http://www.mpsv.cz/cs/3978>

MPSV 2007

Veverková, Soňa

Czech doctors strike in protest against low wages.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2007/04/articles/cz0704029i.html>

Eurofond 2007

Veverková, Soňa

Final questionnaire for EIRO comparative analytical report on gender and career development.

<http://eurofound.europa.eu/eiro/2006/12/questionnaires/cz0612019q.html>

Eurofond 2007

Veverková, Soňa

Government to entice foreign workers in bid to counter labour shortage.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2007/07/articles/cz0707029i.htm>

Eurofond 2007

Veverková, Soňa

Labour market opened to Bulgarian and Romanian workers.

<http://eurofound.europa.eu/eiro/2006/12/articles/cz0612029i.html>

Eurofond 2007

Veverková, Soňa

Ongoing dispute between public bus company and regional authority.

<http://eurofound.europa.eu/eiro/2006/12/articles/cz0612019i.html>

Eurofond 2007

Veverková, Soňa

Representativeness of the social partners: Agricultural sector – Czech Republic.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/studies/tn0608017s/cz0608019q.htm>

Eurofond 2007

Veverková, Soňa

Representativeness of the social partners: Telecommunications sector - Czech Republic.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2006/06/questionnaires/cz0606019q.html>

Eurofond 2007

Veverková, Soňa

Shortage of hospital doctors due to new Labour Code provisions.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2007/02/articles/cz0702079i.html>

Eurofond 2007

Veverková, Soňa

Trade union developments at major car manufacturer.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2007/06/articles/cz0706059i.html>

Eurofond 2007

Veverková, Soňa

Trade unions protest at planned public finance reform.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2007/06/articles/cz0706049i.html>

Eurofond 2007

Veverková, Soňa

Unions resolutely opposed to public finance reforms.

<http://www.eurofound.europa.eu/eiro/2007/07/articles/cz0707019i.html>

Eurofond 2007

Vidovičová, Lucie

Employment and labour market policies for an ageing workforce and initiatives at the workplace - National overview report: Czech Republic.

<http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2007/0512/en/1/ef070512en.pdf>

Eurofond 2007 (Do 1405)

MONOGRAFIE

Mareš, Petr – Hofírek, Ondřej (eds.)

Sociální reprodukce a integrace: ideály a meze. Sborník z konference

Brno, Masarykova univerzita 2007. 324 s.

ISBN 978-80-210-4439-5

Mertl, Jan - Vychová, Helena

Úloha vzdělání a zdraví v ekonomickém rozvoji. Teoretická analýza a její aplikace v podmínkách ČR.

Praha, Národohospodářský ústav Josefa Hlávky 2007. 171 s.

ISBN 80-86729-32-X

Průša, Ladislav

Ekonomie sociálních služeb.

Praha, ASPI, a.s. 2007. 179 s.

ISBN 978-80-7357-255-6

Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)

Rodina, partnerství a demografické stárnutí.

Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007.

ISBN 978-80-87007-75-4

Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)
Partnerství, rodina a mezigenerační vztahy v české společnosti.
Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007.
ISBN 978-80-87007-76-1

Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)
Family, Partnership and Demographic Aging.
Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007.
ISBN 978-80-87007-77-8

Rychtaříková, Jitka – Kuchařová, Věra (eds.)
Partnership, Family and Intergenerational Relationships in Czech Society.
Praha, VÚPSV a PŘF UK 2007.
ISBN 978-80-87007-78-5

Srb, Jan – Boušková, Petra – Dušánková, Olga – Hajšman, Josef – Havlíňová, Eva –
Holá, Bohdana – Horáková, Milada – Hudák, Vladimír – Kleňhová, Michaela – Mejstřík,
Bohuslav – Nováková, Elena – Pintová, Jana – Rabová, Michaela – Steinbauerová,
Jaroslava
Cizinci v České republice.
Praha, ČSÚ 2007. 238 s. + nestr.příl.

Vavrečková, Jana – Baštýř, Ivo – Michalička, Ludvík – Bruthansová, Daniela –
Fischlová, Drahomíra
Riziko odlivu lékařů a odborníků IT/ICT z České republiky do zahraničí.
Brno, Vydavatelství Masarykovy univerzity 2007. 100 s.
ISBN 978-80-87007-50-1
ISBN 978-80-87007-47-1 (angl. verze)

P ř e h l e d
o účasti pracovníků VÚPSV na seminářích a konferencích,
kde v r. 2007 prezentovali získané poznatky

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Bareš Pavel	Kašperské Hory 18. – 20.4. 2007	Společenské podmínky vzniku sociálních deviací	Sekce sociální patologie Masarykovy české sociologické společnosti	Sociální problémy obcí a opatření realizovaná za účelem jejich řešení
Bareš Pavel	České Budějovice 23. 4. 2007	Sociální služby a jejich poskytování, financování, rozvoj, plánování	Magistrát města České Budějovice	Přiměřenost sociálních služeb aktuálním potřebám. Možnosti a limity uplatnění výsledků studie v praxi a jejich souhrn.
Bareš Pavel	Ostrava 4. - 5. 9. 2007	Migration and Development	Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje PŘF OU a Evropský polytechnický institut - Institut pro výzkum migrace a rozvoje	Delineating the state of research into the family life of foreigners in the Czech Republic
Bareš Pavel	Olomouc 15. – 16. 1. 2007	VI. česko-slovenská konference Kvalitativní přístup a metody ve vědách o člověku „Analýza a interpretace kvalitativních dat“	Filozofická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci Centrum adiktologie 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova Praha	Fenomén „dětí ulice“ ze třetích zemí v Praze? Jak lze problematiku podchytit a řešit?

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Baštýř Ivo	Praha 19. 9. 2007	Lidské zdroje ve zdravotnictví	Česká lékařská společnost J. E. Purkyně a Společnost sociálního lékařství a řízení péče o zdraví	Příjmová motivace lékařů k migraci za prací do zahraničí
Bruthansová Daniela	Praha 14. 4. 2007	LOK školící kurz pro praktické lékaře	LOK Praha	Vztah lékař-pacient, právní odpovědnost při poskytování zdravotnických služeb
Bruthansová Daniela	Praha 4. 5. 2007	Česko-německá společnost pro rehabilitaci ve spolupráci se strukturálními fondy EU	1. lékařská fakulta UK Praha, klinika rehabilitace	Aktuální vývoj rehabilitace v České republice a v Německu
Bruthansová Daniela	Praha 28. 6. 2007	Vědecká konference ústavu a práva	AV ČR a VŠAP	Právní politika boje proti terorismu a demokracie: otevřená otázka současnosti
Bruthansová Daniela	Praha 27. 8. 2007	Mezinárodní seminář	Gerontocentrum Praha	Vzdělávání seniorů
Bruthansová Daniela	Praha 23. - 24. 10. 2007	Celostátní konference s mezinárodní účastí	MPSV ČR a ESF	Celoživotní vzdělávání v sociálních službách
Červenková Anna	Praha 12. - 13. 4. 2007	Teoretické a praktické aspekty veřejných financí	VŠE Praha, katedra veřejných financí	Některé problémy financování sociální a zdravotní lůžkové péče
Ettlerová Sylva	Praha 19. 4. 2007	Seminář k systému dávek a služeb pro rodiny s dětmi	VÚPSV, v.v.i. Praha	Podpora rodiny – poznatky z empirických výzkumů

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Ettlerová Sylva	Praha 16. 10. 2007	Rodičovská práce nebo rodičovská dovolená?	Sociologický ústav AV ČR, oddělení Gender a sociologie	Raná fáze rodičovství – péče o děti ve vybraných evropských zemích
Ettlerová Sylva	Praha 9. - 11. 3. 2007	Gender & Generations	The Department of Gender Studies, School of Humanities, Charles University, Prague	Family and work from the point of view of three generations
Havlíková Jana	Brno 28. - 30. 6. 2007	Life in Motion, 8th Postgraduate Conference	FSS MU, Brno School of Slavonic and East European Studies, University College London	The Transition from Youth to Adulthood under Conditions of Unemployment in the Czech Republic
Horáková Milada	Olomouc 15. - 16.1. 2007	VI. česko-slovenská konference Kvalitativní přístup a metody ve vědách o člověku „Analýza a interpretace kvalitativních dat“	Filozofická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci Centrum adiktologie Psychiatrické kliniky, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova v Praze	Fenomén „děti ulice“ ze třetích zemí v Praze? Jak lze problematiku podchytit a řešit?
Horáková Milada	Ostrava 4. - 5. 9. 2007	Migration and Development	Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje PŘF OU a Evropský polytechnický institut - Institut pro výzkum migrace a rozvoje	Trendy v mezinárodních pracovních migracích v ČR
Horáková Milada	Ostrava 4. - 5. 9. 2007	Migration and Development	Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje PŘF OU a Evropský polytechnický institut - Institut pro výzkum migrace a rozvoje	Immigration to the Czech Republic and Families of Foreigners

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Horáková Milada	Poděbrady 25. – 26. 10. 2007	Přístup na legální trh práce v Evropské Unii. Migrace v Evropské unii	Evropský sociální Fond, program Společenství Equal; hlavní město Praha	Migranti v České republice
Jahoda Robert	Brno 14. - 15. 9. 2007	Daně - teorie a praxe	Akademie Sting, o.p.s. Brno	Ovlivní schválená reforma pracovní pobídky?
Jahoda Robert	Praha 25. 9. 2007	Modelování interakce dávkového a daňového systému	VŠE a VÚPSV, v.v.i.	Jak modelovat efektivní zdanění po schválení zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi
Kofroň Pavel	Slovensko, Banská Bystrica, 24. - 25. 5. 2007	Determinanty sociálneho rozvoja – Sociálne podnikanie V	Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ekonomická fakulta	Pojetí sociálně-ekonomických práv v současném globalizovaném světě
Kofroň Pavel	Maďarsko Budapešť 6. – 8. 9. 2007	Social exclusion and the changing demographic portrait of Europe	Demographic Research Institute (Budapest), EAPS Working group	Analysis of the demand for foreign labour – mid-term outcomes from the survey of employers who legally employ foreigners in the Czech Republic The situation of foreign workers on the Czech labour market a demand-side point of view
Kubalčíková Kateřina	Brno 12. 1. 2007	Vzdělávací kurs pro instruktory praxe	Fakulta sociálních studií, Centrum praktických studií	Odborná přednáška Komunitní plánování a jeho rizika
Kubalčíková Kateřina	Velká Británie Birmingham 14. 2. 2007	International Research Seminar	University Birmingham, Institute of Applied Social Studies	Researching Home Care Service in the Czech Republic: Dilemmas for Social Work and Social Service

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Kubalčíková Kateřina	Praha 9. 3. 2007	Kvalitní péče o seniory: Umíme ji rozpoznat? Umíme ji řídit?	Fakulta humanitních studií UK, Katedra řízení a supervize v sociálních a zdravotnických organizacích	Člen panelu – průřezová prezentace výsledků výzkumů VÚPSV souvisejících s tématem služeb pro seniory
Kubalčíková Kateřina	Slovensko Trnava 24. - 25.10. 2007	Sociálna práca v kontexte interdisciplinárneho tímu	Trnavská Universita, Katedra aplikovanej socialnej práce a European Research Institute for Social Work	Role sociálního pracovníka v lokálním systému sociálních služeb pro seniory
Kuchařová Věra	Rumunsko Bukurešť 25. - 26. 1. 2007	The Gender Dimension of Pension Reform in European Countries: Experiences, Solutions and Lessons learned	ILO + Center for Partnership and Equality, Bucurest	Gender impacts of reluctance to essential reform in pension system in the C.R.
Kuchařová Věra	Polsko Varšava 5. - 7. 3. 2007	5th International Research Conference on Social Security,	International Social Security Association	Lone mothers at the labour market
Kuchařová Věra	Praha 21. 6. 2007	mezinárodní kolokvium „Možnosti a hranice státní rodinné politiky“	Česká křesťanská akademie, Union Schiftung	Rodiny v ČR na počátku 21. století
Kyzlinková Renata	Praha 13. - 14. 9. 2007	Svět práce a kvalita pracovního života v globalizované ekonomice	Výzkumný ústav bezpečnosti práce, Sociologický ústav AV ČR	Důležitost kariérního růstu a profesního rozvoje: dva vzájemně se vzdalující koncepty?
Musil Jakub	Německo Frankfurt nad Mohánem, 22. - 24. 4. 2007	„Target Group Monitoring - New Perspectives on Regional Labour Market Monitoring“	Institut für Wirtschaft, Arbeit und Kultur	Foreigners in the Czech Republic

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Musil Libor	Velká Británie Birmingham 14. 2. 2007	International Research Seminar	University Birmingham, Institute of Applied Social Studies	How Social Workers Do Cope with Their Dilemmas?
Musil Libor	Hradec Králové 12. – 13. 10. 2007	IV. Hradecké dny: Sociální práce mezi pomocí a kontrolou, konference s mezinárodní účastí	Katedra sociální práce a sociální politiky, FF UHK	Způsoby zvládání dilematu jednostrannosti a symetrie
Nekolová Markéta	Praha 13. – 14. 9. 2007	Svět práce a kvalita pracovního života v globalizované ekonomice	Výzkumný ústav bezpečnosti práce, Sociologický ústav AV ČR	Jak je to s flexibilitou trhu práce v ČR? Mezinárodní srovnání míry regulace podle OECD a Světové banky.
Nešporová Olga	Praha 6.10. 2007	Jak se umírá v české republice?	Asociace poskytovatelů hospicové a paliativní péče	Tabuizace smrti v moderní společnosti
Pechanová Marie	Ústí nad Labem 1. – 2. 11. 2007	Sociální ekonomika, sociální podnik a sociální kapitál	UJEP fakulta sociálně ekonomická katedra financí a účetnictví	Sociální a zdravotní lůžková péče o seniory
Prušvic David	Praha 13. – 14. 4. 2007	Teoretické a praktické aspekty veřejných financí (XII. ročník)	VŠE v Praze	Interakce měnové a fiskální politiky v malé otevřené ekonomice v systému s autonomní měnovou politikou a fiskálním pravidlem
Průša Ladislav	Praha 6. 4. 2007	Workshop CESTA	Vysoká škola finanční a správní	Vzájemná interakce sociálních systémů – sociální pasti a motivační stimuly

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Průša Ladislav	České Budějovice 23. 4. 2007	Sociální služby a jejich poskytování, financování, rozvoj, plánování	Magistrát města České Budějovice, Zdravotně sociální fakulta Jihočeské univerzity	Model optimálního uspořádání sociálních služeb na regionální úrovni
Průša Ladislav	Rakousko Vídeň 26. 4. 2007	On the right way – the way to duality	Fachhochschule St. Pölten	První zkušenosti z implementace zákona o sociálních službách v ČR
Průša Ladislav	Ostrava 4. – 6. 9. 2007	Inovace ve veřejném sektoru jako faktor rozvoje územních samosprávných celků	Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava	Plán rozvoje sociálních služeb jako nástroj prevence sociálního vyloučení handicapovaných skupin obyvatelstva
Průša Ladislav	Zlín 8. – 9. 11. 2007	Senior Living 2007	Zdravotně sociální fakulta Jihočeské univerzity České Budějovice a Ledax, o.p.s.	Důsledky stárnutí populace a potřeba sociálních služeb v dlouhodobém regionu
Průša Ladislav	Praha 14. 11. 2007	Sociální služby v České republice a v mezinárodním kontextu	Úřad práce v Chrudimi	Komparace systémů sociálních služeb v evropských zemích
Průša Ladislav	Praha 4. 12. 2007	Solidarita a ekvivalence v sociálních systémech	Vysoká škola ekonomická	Solidarita a ekvivalence v systému státních dávek
Průša Ladislav	České Budějovice 10. 12. 2007	Ekonomika a plánování sociálních služeb	Magistrát města České Budějovice	Ekonomika a plánování sociálních služeb
Rákoczyová Miroslava	Španělsko Seville 26. – 28.9. 2007	Immigration from outside the EU and Social Security	EISS Conference 2007; Casa de la provincia, Diputacion de Sevilla	The situation of foreign workers on the Czech labour market – a demand-side point of view

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Rákoczyová Miroslava	Rakousko Vídeň, 20. – 22. 9. 2007	The Annual ESPAnet Conference 2007	ESPAnet – The Network for European Social Policy Analysis	The Strategy of Social Inclusion in the Czech Republic
Sirovátka Tomáš	Polsko Warszawa 3.- 5. 3. 2007	5th International Social Security Association Research Conference	ISSA	Implementation of activation strategies: Fragmentation or synergy?
Sirovátka Tomáš	Praha 16. – 17. 2. 2007	CINEFOGO konference (Network of Excellence, 6. RP EU)	FSV UK	Governance, Activation and Citizenship
Sirovátka Tomáš	Bulharsko Plovdiv 19. - 20. 4.2007	CINEFOGO workshop	Univerzita Plovdiv	Reconciling work and family in the Czech rep.
Sirovátka Tomáš	Polsko Varšava 3. -7. 6. 2007	RECOWOWE annual konference (Network of Excellence, 6. RP EU)	Univerzita Varšava	Activation in conditions in weak governance. Czech and Slovak cases compared.
Sirovátka Tomáš	Velká Británie Glasgow 3. - 6. 9. 2007	ESA annual conference	ESA	Refamilisation of social policies in CZ and its causes
Sirovátka Tomáš	Vídeň, Rakousko 20. – 22.9. 2007	The Annual ESPAnet Conference 2007	ESPAnet – The Network for European Social Policy Analysis	The Strategy of Social Inclusion in the Czech Republic
Sirovátka Tomáš	Montreal, Kanada 8. - 9. 11. 2007	Social Inovation and Governance	CRISES, Montreal University	Activation, social innovation and labour market inclusion

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Sirovátka Tomáš	Praha 7. 12. 2007	The New Social Europe	CESES FSV UK a Fridrich Ebert Stiftung	Social Challenges Arising from Social Trends: Czech Republic
Svobodová Kamila	Praha 9. - 11. 3. 2007	Gender & Generations	The Department of Gender Studies, School of Humanities, Charles University, Prague	Family and work from the point of view of three generations
Šimíková Ivana	Opava 4. – 5. 10. 2007	Mainstreaming sociálního začleňování - efektivní změna ve vládních politikách, strategickém plánování a přístupu k veřejnosti	SKOK – Spolek oborové konference nestátních neziskových organizací působících v sociální a zdravotně sociální oblasti	Sociální začleňování romské populace
Šimíková Ivana	Brno 14. 12. 2007	Jihomoravský kraj oceňuje rovné příležitosti	IQ Roma servis, o. s., Krajský úřad Jihomoravského kraje	Postavení Romů na trhu práce s ohledem na možnosti účelových programů na lokálních trzích práce
Šťastná Anna	Brno 29. 11. - 2. 12. 2007	International Doctoral Seminar in Social Science	EUSOC (European Graduate School for Social Sciences)	A Second Child in the Family – the consequences of changing family and fertility patterns in the Czech Republic
Trbola Robert	Slovensko Banská Bystrica, 24. - 25. 5. 2007	Determinanty sociálneho rozvoja – Sociálne podnikanie V	Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ekonomická fakulta	Pojetí sociálně-ekonomických práv v současném globalizovaném světě

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Trbola Robert	Maďarsko Budapešť, 6. – 8. 9. 2007	Second Demographic Transition Social exclusion and the chnging demographic portrait of Europe	The Fourth International Konference of the EAPS Working Group; Hungarian Central Statistical Office	Prezentace - Poster: Analysis of the demand for foreign labour – mid-term outcomes from the survey of employers who legally employ foreigners in the Czech Republic. The situation of foreign workers on the Czech labour market - a demand-side point of view
Trbola Robert	Španělsko Sevilla, 26. – 28.9. 2007	Immigration from outside the EU and Social Security	EISS Conference 2007; Casa de la provincia, Diputacion de Sevilla	Prezentace – Poster: Analysis of the demand for foreign labour – mid-term outcomes from the survey of employers who legally employ foreigners in the Czech Republic. The situation of foreign workers on the Czech labour market – a demand-side point of view
Vavrečková Jana	Praha 6. 9. 2007	Zielgruppenmonitoring zur Unterstützung der Integration von Migranten in Beschäftigung	IWAK Frankfurt	Die Migranten in der CR und ihre Arbeitsmarktintegration
Vavrečková Jana	Praha 19. 9. 2007	Lidské zdroje ve zdravotnictví	Česká lékařská společnost J. E. Purkyně a Společnost sociálního lékařství a řízení péče o zdraví	Migrační úmysly českých lékařů (výsledky empirického průzkumu)
Veverková Soňa	Praha 13. – 14. 9. 2007	Svět práce a kvalita pracovního života v globalizované ekonomice	Výzkumný ústav bezpečnosti práce, Sociologický ústav AV ČR	Evropský sociální dialog a jeho limity

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Veverková Soňa	Ústí nad Labem 1. – 2. 11. 2007	Sociální ekonomika, sociální podnik a sociální kapitál	Katedra financí a účetnictví, Fakulta sociálně ekonomická, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem + Česká ekonomická společnost, pobočka Ústí nad Labem	Význam informačních technologií na trhu práce
Vidovičová Lucie	Slovinsko Lublaň, 7. - 18. 8. 2006	Interpretative methods	European Consortium for Political Research	Age of the city
Vidovičová Lucie	Praha 7. - 8. 11. 2006	Podpora zdravého stárnutí - age mainstreaming a práce s komunitou	Škola veřejného zdravotnictví Institutu pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví	Věkový mainstreaming
Vidovičová Lucie	Brno 17. 10. 2007	Rovné příležitosti pro všechny – stejné podmínky nejen na trhu práce	Úřad vlády ČR, HospiMedica	Věková diskriminace a antidiskriminační legislativa ve veřejném mínění
Vlach Jan	Praha 13. – 14. 4. 2007	Teoretické a praktické aspekty veřejných financí (XII. ročník)	VŠE v Praze	Možnosti a přínosy integrace výběru pojistného a daně z příjmu v ČR
Vlach Jan	Strážnice 26. 4. 2007	Komunikace emancipačních hnutí	Tiskoví mluvčí a odborníci v public relations	Gender v managementu

Statistické údaje dokumentující činnost ČICSO v roce 2007

Přírůstky fondu knihovny: 862, z toho 413 stažených z internetu

Zpracovávané časopisy: 74 (40 ČR, 34 zahr.)

Přírůstky bibliografických záznamů publikací, časopiseckých článků, právních předpisů a jiných dokumentů: 5 310 záznamů

Počet materiálů stažených z monitorovaných webových stránek: 413

Počet návštěv uživatelů knihovny ČICSO: 640

Počet výpůjček: 1 698

Počet návštěv internetových stránek VÚPSV, v.v.i.: 22 483 návštěv, tj. průměrně 432 návštěvy týdně

příloha č. 7:

Rámcová kvantifikace nákladů na jednotlivé projekty v r. 2008

Údaje v tis. Kč

	název projektu	mzdy	OON	pojistné +FKSP	věcné náklady	celkem
1.	Aktuální otázky vývoje systému sociální ochrany obyvatelstva	4 052	104	1 499	1 608	7 263
2.	Vybrané aspekty reforem sociálního pojištění	1 677	43	621	666	3 007
3.	Postavení úplných nákladů práce v reprodukci ekonomických a sociálních vztahů v ČR	2 983	77	1 104	1 184	5 348
4.	Aktuální problémy rodinné politiky s ohledem na specifika různých fází rodinného cyklu	2 266	59	838	899	4 062
5.	Politika zaměstnanosti v novém tisíciletí	1 601	41	592	635	2 869
6.	Vybrané sociálně ekonomické aspekty transformace sociálních služeb	1 677	43	621	666	3 007
7.	Mezinárodní migrace osob v ČR a její sociální a ekonomické souvislosti	1 601	41	592	635	2 869
8.	Informační otevřenost VÚPSV, v.v.i.	3 512	92	1 300	1 395	6 299
celkem		19 369	500	7 167	7 688	34 724

příloha č. 8:

**Zápis z jednání Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i.,
která se uskutečnila v r. 2007**

V Praze dne 6. června 2007
č.j. 305/07

Z á p í s
z 1. zasedání Dozorčí Rady VÚPSV, v.v.i.,
které se uskutečnilo dne 6. června 2007

přítomni: V. Kužel, B. Myšička, K. Příhodová, M. Žárský, L. Průša

omluveni: E. Holánová, Z. Krejčíková, B. Listíková

Dozorčí rada VÚPSV, v.v.i. byla usnášeníschopná.

program jednání:

1. Volba předsedy a místopředsedy Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i.
2. Projednání návrhu Jednacího řádu Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i.

k jednotlivým bodům programu:

ad 1.

Přítomní členové Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i. po diskusi dospěli k závěru, že nejvhodnějším kandidátem na funkci předsedkyně Dozorčí Rady VÚPSV, v.v.i. by byla ing. E. Holánová. Vzhledem k tomu, že z jednání byla řádně omluvena, přítomní členové Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i. zaujali stanovisko, že je nezbytné vyčkat se zvolením předsedy a návazně i místopředsedy na příštím zasedání Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i., které se uskuteční dne 25. června 2007 ve 13,00 hod. v pracovně ředitele VÚPSV, v.v.i.

ad 2.

Dozorčí rada VÚPSV, v.v.i. projednala předložený návrh Jednacího řádu Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i., navrhla upravit dikci čl. 1 odst. 2 a doporučila L. Průšovi požádat ředitele odb. 63 MPSV ing. M. Dvořáka o posouzení upraveného návrhu (viz příloha k zápisu) z právního hlediska do 21. června tak, aby ho na příštím zasedání Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i. mohla přijmout a doporučit ministru práce a sociálních věcí ke schválení.

zapsal: L. Průša

příloha

Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i., Palackého nám 4, 128 01 Praha 2
tel. 224 922 381, fax: 224 972 873, e-mail: ladislav.prusa@vupsv.cz

Zápis z jednání Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i. dne 25. června 2007

Přítomni: E. Holánová, Z. Krejčíková, V. Kužel, B. Listíková, B. Myšička, M. Žárský

Omluvena: K. Příhodová

Dozorčí rada VÚPSV, v.v.i. byla usnášeníschopná.

Hosté: L. Průša, J. Vlach

Začátek jednání 13,00 hod., konec 13,30 hod.

Program

- 1) Schválení programu
- 2) Odsouhlasení zápisu z 1. zasedání
- 3) Schvalování Jednacího řádu Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i.
- 4) Jmenování tajemníka Dozorčí rady
- 5) Volba předsedy Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i.
- 6) Volba místopředsedy Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i.
- 7) Informace za zasedání Rady VÚPSV, v.v.i.
- 8) Závěr

Průběh jednání

Ad. 1) Schválení programu

Žádný z členů rady neměl připomínky k navrženému programu jednání

Ad. 2) Odsouhlasení zápisu z 1. zasedání Dozorčí rady

Žádný z členů rady neměl připomínky k zápisu z 1. zasedání Dozorčí rady

Ad. 3) Schvalování Jednacího řádu Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i.

Pan Ing. Dvořák, ředitel Odboru správy majetku, investic a veřejných zakázek MPSV, svým dopisem z 21. června 2007 sdělil, že z právního hlediska nemá připomínky k Návrhu jednacího řádu Dozorčí rady. Návrh se postupuje zřizovateli k odsouhlasení.

Ad. 4) Jmenování tajemníka Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i.

Doc. Ing. Průša, CSc., pověřený řízením VÚPSV, informoval Dozorčí radu, že v souladu s Jednacím řádem dozorčí rady VÚPSV, v.v.i. a Rady VÚPSV, v.v.i. a jmenoval tajemníkem obou orgánů Ing. Vlacha.

Ad. 5) Volba předsedy Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i.

Dozorčí rada zvolila za svého předsedu Ing. Evu Holánovou.

Výsledky hlasování:

Pro: 5 hlasů,

Proti: 0 hlasů,

Zdržel se hlasování: 1 hlas

Ad. 6) Volba místopředsedy Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i.

Dozorčí rada zvolila za svého místopředsedu Mgr. Václava Kužela.

Výsledky hlasování:

Pro: 5 hlasů,

Proti: 0 hlasů,

Zdržel se hlasování: 1 hlas

Ad. 7) Informace za zasedání Rady VÚPSV, v.v.i.

L.Průša, předseda Rady VÚPSV, v.v.i. informoval o výsledcích jednání Rady ze dne 20. června 2007.

Ad. 8) Závěr

Příští zasedání dozorčí rady se plánuje na 2. polovinu září 2007.

Usnesení

Dozorčí rada VÚPSV, v.v.i. na svém zasedání dne 25. června 2007

A) Vzala na vědomí

- postup schvalování svého jednacího řádu,
- jmenování pana Jana Vlacha tajemníkem Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i.

B) Zvolila

- předsedkyni – Ing. Evu Holánovou,
- místopředsedu – Mgr. Václava Kužela.

V Praze dne 25. června 2007

Zapsal: Jan Vlach

Eva Holánová.
předsedkyně Dozorčí rady VÚPSV, v.v.i

příloha č. 9:

Údaje z řádné účetní uzávěrky

Rozvaha a výkaz zisku a ztrát budou zaslány dodatečně po odsouhlasení auditorem

Další vybrané účetní údaje VÚPSV, v.v.i. za rok 2007

Údaje o majetku

Organizace nevlastní nemovitý majetek.

Dlouhodobý majetek, evidovaný na účtech účtové třídy 0 k 31.12.2006 příspěvkovou organizací, byl k 1.1.2007 převeden na veřejnou výzkumnou instituci. Drobný dlouhodobý majetek bude veden na svých účtech do vyřazení. Zůstatková účetní hodnota dlouhodobého majetku k 31.12.2007 činila 1 546 tis.Kč.

Pohledávky a závazky k 31.12.2007 :

Pohledávky krátkodobé (vydané žádosti o platbu vztahující se k řešeným výzkumným projektům)	332 tis.Kč
z toho po lhůtě splatnosti	0 Kč

Závazky krátkodobé (mzdy za měsíc 12/2007 51tis. Kč, na dohadném účtu pasivním předpoklad doplatku za nájemné a služby za rok 2007 88 tis. Kč)	139 tis.Kč
--	------------

Účty časového rozlišení

Náklady příštích období (předplatné tisku a časopisů)	325 tis. Kč
Příjmy příštích období (za stravenky 12/2007)	2 tis. Kč
Výdaje příštích období (vratky nespotřebovaných účelových dotací 194tis. Kč, neuhrazené platby za služby měsíce 12/2007 59tis. Kč)	253 tis. Kč

Údaje o podílu státního rozpočtu na financování činnosti (přehled nákladů v tis. Kč)

a) ze státního rozpočtu	43 278	89 %
v tom:		
Institucionální podpora	34 449	
Účelové dotace od zřizovatele	2 877	
Účelové dotace převedené od příjemců dotací	3 108	
Účelové dotace z jiné kapitoly státního rozpočtu	2 844	
b) ostatní zdroje	5 366	11 %
v tom:		
Použití fondu účelových prostředků – zahraniční projekty	4 456	
Použití rezervního fondu	764	
Ostatní příjmy (úroky, prodej majetku, kurzové zisky)	146	
celkem	48 644	100%

příloha č. 10:

Výrok auditora k účetní uzávěrce

**ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA URČENÁ
pro Výzkumný ústav práce a sociálních věcí,
v.v.i.,
se sídlem Palackého náměstí 4, Praha 2, PSČ 120 00**

Auditorská zpráva určená zřizovateli a vedení veřejné výzkumné instituce

Ověřil jsem rozvahu, výkaz zisku a ztráty, včetně související přílohy veřejné výzkumné instituce Výzkumný ústav práce a sociálních věcí v.v.i., sestavené k 31.12.2007.

Za vedení účetnictví a sestavení této účetní závěrky je odpovědné vedení veřejné výzkumné instituce Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí. Úkolem auditora je vydat na základě provedeného ověření výrok k této účetní závěrce.

Ověření jsem provedl v souladu se zákonem o auditorech, Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují aby auditor naplánoval a provedl ověření tak, aby získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významná zkreslení. Ověření zahrnuje výběrovým způsobem provedené ověření důkazních informací prokazujících částky a skutečnosti uvedené v účetní závěrce. Ověření též zahrnuje posouzení použitých účetních zásad a významných odhadů provedených vedením a dále posouzení přiměřenosti celkové prezentace účetní závěrky. Jsem přesvědčen, že provedené ověření poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku auditora. Účetní závěrka byla sestavena na základě zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů, vyhl. č. 505/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů a Českých účetních standardů č. 501 až 522. Zpráva je vyhotovena v souladu s aplikační doložkou ISA 700.

Veřejná výzkumná instituce oceňuje majetek nabytý dle § 31/5 2005 Sb., zákona o veřejných výzkumných institucích, postupem předpokládaným Ministerstvem financí ČR, tj. pokračuje v jeho účetním odepisování z pořizovacích cen, evidovaných na subjektu z důvodu práva hospodaření, před jeho přeměnou. Veřejná výzkumná instituce Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí tedy nepředpokládá, že jsou u tohoto majetku, který je nově v jejím vlastnictví, splněny podmínky dle § 25/1 k zákona o účetnictví.

Podle mého názoru účetní závěrka podává ve všech významných ohledech věrný a poctivý obraz aktiv, závazků, vlastních zdrojů krytí stálých a oběžných aktiv, cizích zdrojů a finanční situace Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v.v.i. k 31.12.2007 a výsledků jejího hospodaření za rok 2007 v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými předpisy platnými v České republice. Výrok auditora k účetní závěrce za období od 1.1.2007 do 31.12.2007 je

„bez výhrad“.

V Litoměřicích, dne 16. května 2008

AUDIT Litoměřice s.r.o.
číslo osvědčení 474
Vrchlického 248/17, Litoměřice

Ing. Josef Běloubek
a u d i t o r
číslo osvědčení 1022

ORGANIZACE: 45773009

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 504/2002 Sb.
s účinností pro účetní jednotky
účtující podle účtové osnovy
pro nevýdělečné organizace

ROZVAHA (BALANCE)

k 31.12.2007
(v tisících Kč)

IČO
45773009

Název nadřízeného orgánu

Název, sídlo a právní forma
účetní jednotky

Výzkumný ústav práce
a sociálních věcí
Palackého nám. 4
128 01 Praha 2
VEŘEJNÁ VÝZKUMNÁ INSTITUTE

AKTIVA

Název položky	Účet	Pol. čís.	Stav k 01.01.	Stav k 31.12.2007
			1	2
Dlouhodobý majetek celkem	p.2+10+21+29	001	1 751	1 546
Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	p.3 až 9	002	3 626	3 593
1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	(012)	003	0	0
2. Software	(013)	004	185	277
3. Ocenitelná práva	(014)	005	0	0
4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	(018)	006	3 441	3 316
5. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	(019)	007	0	0
6. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	(041)	008	0	0
7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	(051)	009	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	p.11 až 20	010	11 536	10 158
1. Pozemky	(031)	011	0	0
2. Umělecká díla, předměty a sbírky	(032)	012	36	36
3. Stavby	(021)	013	0	0
4. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	(022)	014	5 962	5 377
5. Pěstitelské celky trvalých porostů	(025)	015	0	0
6. Základní stádo a tažná zvířata	(026)	016	0	0
7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	(028)	017	5 538	4 745
8. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	(029)	018	0	0
9. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	(042)	019	0	0
10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	(052)	020	0	0
Dlouhodobý finanční majetek celkem	p.22 až 28	021	0	0
1. Podíly v ovládaných a řízených osobách	(061)	022	0	0
2. Podíly v osobách pod podstatným vlivem	(062)	023	0	0
3. Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	(063)	024	0	0
4. Půjčky organizačním složkám	(066)	025	0	0
5. Ostatní dlouhodobé půjčky	(067)	026	0	0
6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	(069)	027	0	0
7. Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	(043)	028	0	0
Oprávy k dlouhodobému majetku celkem	p.30 až 40	029	-13 411	-12 205
1. Oprávy k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	(072)	030	0	0
2. Oprávy k softwaru	(073)	031	- 185	- 192
3. Oprávy k ocenitelným právům	(074)	032	0	0
4. Oprávy k drobnému dlouhodobému nehm. majetku	(078)	033	-3 441	-3 316
5. Oprávy k ostatnímu dlouhodobému nehm. majetku	(079)	034	0	0
6. Oprávy ke stavbám	(081)	035	0	0
7. Oprávy k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	(082)	036	-4 247	-3 952
8. Oprávy k pěstitelským celkům trvalých porostů	(085)	037	0	0
9. Oprávy k základnímu stádu a tažným zvířatům	(086)	038	0	0
10. Oprávy k drobnému dlouhodobému hmot. majetku	(088)	039	-5 538	-4 745
11. Oprávy k ostatnímu dlouhodobému hmot. majetku	(089)	040	0	0

		Pol. čís.	Stav k 01.01.	Stav k 31.12.2007
Název položky	Účet		1	2
Krátkodobý majetek celkem	p.42+52+72+81	041	13 721	14 826
Zásoby celkem	p.43 až 51	042	0	0
1.Materiál na skladě	(112)	043	0	0
2.Materiál na cestě	(119)	044	0	0
3.Nedokončená výroba	(121)	045	0	0
4.Polotovary vlastní výroby	(122)	046	0	0
5.Výrobky	(123)	047	0	0
6.Zvířata	(124)	048	0	0
7.Zboží na skladě a v prodejnách	(132)	049	0	0
8.Zboží na cestě	(139)	050	0	0
9.Poskytnuté zálohy na zásoby	(z 314)	051	0	0
Pohledávky celkem	p.53 až 71	052	13 109	332
1.Odběratelé	(311)	053	84	282
2.Směnky k inkasu	(312)	054	0	0
3.Pohledávky za eskontované cenné papíry	(313)	055	0	0
4.Poskytnuté provozní zálohy	(z 314)	056	1	31
5.Ostatní pohledávky	(315)	057	2	2
6.Pohledávky za zaměstnanci	(335)	058	30	17
7.Pohledávky za institucemi soc.zabezp. a veř.zdrav.poj	(336)	059	0	0
8.Daň z příjmů	(341)	060	0	0
9.Ostatní přímé daně	(342)	061	0	0
10.Daň z přidané hodnoty	(343)	062	0	0
11.Ostatní daně a poplatky	(345)	063	0	0
12.Nároky na dotace a ostatní zúčtování se st.rozpočtem	(346)	064	0	0
13.Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem orgánů ÚSC	(348)	065	0	0
14.Pohledávky za účastníky sdružení	(358)	066	0	0
15.Pohledávky z pevných termínovaných operací a opci	(373)	067	0	0
16.Pohledávky z vydaných dluhopisů	(375)	068	0	0
17.Jiné pohledávky	(378)	069	12 992	0
18.Dohadné účty aktivní	(388)	070	0	0
19.Opravná položka k pohledávkám	(391)	071	0	0
Krátkodobý finanční majetek celkem	p.73 až 80	072	285	14 167
1.Pokladna	(211)	073	0	122
2.Ceniny	(213)	074	40	20
3.Účty v bankách	(22x)	075	0	14 025
4.Majetkové cenné papíry k obchodování	(251)	076	0	0
5.Dluhové cenné papíry k obchodování	(253)	077	0	0
6.Ostatní cenné papíry	(256)	078	0	0
7.Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	(259)	079	0	0
8.Peníze na cestě	(261)	080	245	0
Jiná aktiva celkem	p.82 až 84	081	327	327
1.Náklady příštích období	(381)	082	323	325
2.Příjmy příštích období	(385)	083	4	2
3.Kursově rozdíly aktivní	(386)	084	0	0
AKTIVA CELKEM	p. 1+41	085	15 472	16 372

PASIVA

		Pol. čís.	Stav k 01.01.	Stav k 31.12.2007
Název položky	Účet		3	4
Vlastní zdroje celkem	p.87+91	086	15 054	15 891
Jméni celkem	p.88 až 90	087	10 688	14 826
1.Vlastní jmění	(901)	088	1 751	1 546
2.Fondy	(91x)	089	8 937	13 280
3.Oceňovací rozdíly z přecenění fin.majetku a závazků	(921)	090	0	0
Výsledek hospodaření celkem	p.92 až 94	091	4 366	1 065
1.Účet výsledku hospodaření	(963)	092	X	1 065
2.Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	(931)	093	4 366	X
3.Nerozdělený zisk,neuhrazená ztráta minulých let	(932)	094	0	0
Cizí zdroje celkem	p.96+98+106+130	095	418	481
Rezervy celkem	p.97	096	0	0
1.Rezervy	(941)	097	0	0
Dlouhodobé závazky celkem	p.99 až 105	098	0	0
1.Dlouhodobé bankovní úvěry	(951)	099	0	0
2.Vydané dluhopisy	(953)	100	0	0
3.Závazky z pronájmu	(954)	101	0	0
4.Přijaté dlouhodobé zálohy	(955)	102	0	0
5.Dlouhodobé směnky k úhradě	(958)	103	0	0
6.Dohadné účty pasivní	(z 389)	104	0	0
7.Ostatní dlouhodobé závazky	(959)	105	0	0
Krátkodobé závazky celkem	p.107 až 129	106	325	228
1.Dodavatelé	(321)	107	0	0
2.Směnky k úhradě	(322)	108	0	0
3.Přijaté zálohy	(324)	109	0	0
4.Ostatní závazky	(325)	110	0	0
5.Zaměstnanci	(331)	111	245	51
6.Ostatní závazky vůči zaměstnancům	(333)	112	0	0
7.Závazky k institucím soc.zabexp. a veř.zdrav.pojištění	(336)	113	0	0
8.Daň z příjmu	(341)	114	0	89
9.Ostatní přímé daně	(342)	115	0	0
10.Daň z přidané hodnoty	(343)	116	0	0
11.Ostatní daně a poplatky	(345)	117	0	0
12.Závazky ze vztahu ke státnímu rozpočtu	(346)	118	0	0
13.Závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů územních samosprávných celků	(348)	119	0	0
14.Závazky z upsaných nesplac.cen. papírů a podílů	(367)	120	0	0
15.Závazky k účastníkům sdružení	(368)	121	0	0
16.Závazky z pevných termínovaných operací a opcí	(373)	122	0	0
17.Jiné závazky	(379)	123	0	0
18.Krátkodobé bankovní úvěry	(231)	124	0	0
19.Eskontní úvěry	(232)	125	0	0
20.Vydané krátkodobé dluhopisy	(241)	126	0	0
21.Vlastní dluhopisy	(255)	127	0	0
22.Dohadné účty pasivní	(z 389)	128	80	88
23.Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	(249)	129	0	0

		Pol. čís.	Stav k 01.01.	Stav k 31.12.2007
Název položky	Účet		3	4
Jiná pasiva celkem	p.131 až 133	130	93	253
1.Výdaje příštích období	(383)	131	93	253
2.Výnosy příštích období	(384)	132	0	0
3.Kursově rozdíly pasivní	(387)	133	0	0
PASIVA CELKEM	p.86+95	134	15 472	16 372

Odesláno dne:

Razítko:

Podpis odpovědné
osoby:

Podpis osoby odpovědné
za sestavení:

Okamžik sestavení:

22.04.2008, 11:52:39

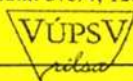
VÝZKUMNÝ ÚSTAV PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ
veřejná výzkumná instituce
Palackého nám. 375/4, 128 01 Praha 2

doc. Ing. L. Průša, CSc.

Zuzana Krejčíková

Telefon:

224 923 177

ORGANIZACE:45773009

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

Název nadřízeného orgánu

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 504/2002 Sb.
s účinností pro účetní jednotky
účetující podle účtové osnovy
pro nevýdělečné organizace

k 31.12.2007

(v celých tis. Kč)

IČO
45773009

Název, sídlo a právní forma
účetní jednotky

Výzkumný ústav práce
a sociálních věcí
Palackého nám. 4
128 01 Praha 2
VEŘEJNÁ VÝZKUMNÁ INSTITUTE

Účet	Název položky	Položka číslo	Činnost	
			hlavní	doplňková
			1	2
	A. Náklady			
	I. Spotřebované nákupy celkem	p.2 až 5	1 741	0
501	1.Spotřeba materiálu	2	1 741	0
502	2.Spotřeba energie	3	0	0
503	3.Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	4	0	0
504	4.Prodané zboží	5	0	0
	II.Služby celkem	p.7 až 10	11 009	0
511	5.Opravy a udržování	7	63	0
512	6.Cestovné	8	861	0
513	7.Náklady na reprezentaci	9	25	0
518	8.Ostatní služby	10	10 060	0
	III.Osobní náklady celkem	p.12 až 16	33 951	0
521	9.Mzdové náklady	12	24 635	0
524	10.Zákonné sociální pojištění	13	8 409	0
525	11.Ostatní sociální pojištění	14	0	0
527	12.Zákonné sociální náklady	15	469	0
528	13.Ostatní sociální náklady	16	438	0
	IV.Daně a poplatky celkem	p.18 až 20	8	0
531	14.Daň silniční	18	8	0
532	15.Daň z nemovitostí	19	0	0
538	16.Ostatní daně a poplatky	20	0	0
	V.Ostatní náklady celkem	p.22 až 29	166	0
541	17.Smluvní pokuty a úroky z prodlení	22	0	0
542	18.Ostatní pokuty a penále	23	0	0
543	19.Odpis nedobytné pohledávky	24	0	0
544	20.Úroky	25	0	0
545	21.Kursově ztráty	26	18	0
546	22.Dary	27	0	0
548	23.Manka a škody	28	0	0
549	24.Jiné ostatní náklady	29	148	0
	VI.Odpisy,prodaný majetek,tvorba rezerv a opr.položek celkem	p.31 až 36	614	0
551	25.Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	31	614	0
552	26.Zůstatková cena prodaného dlouhod. nehmot. a hmot.maj.	32	0	0
553	27.Prodané cenné papíry a podíly	33	0	0
554	28.Prodaný materiál	34	0	0
556	29.Tvorba rezerv	35	0	0
559	30.Tvorba opravných položek	36	0	0
	VII.Poskytnuté příspěvky celkem	p.38 a 39	0	0
581	31.Poskyt. příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	38	0	0
582	32.Poskytnuté členské příspěvky	39	0	0
	VIII.Daň z příjmů celkem	p.41	0	0
595	33.Dodatečné odvody daně z příjmů	41	0	0
	Náklady celkem	p.1+6+11+17+21+30+37+40	47 489	0

Účet	Název položky	Položka číslo	Činnost	
			hlavní	doplňková
			1	2
	B. Výnosy			
	I.Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	p.44 až 46	43	125
601	1.Tržby za vlastní výrobky	44		0
602	2.Tržby z prodeje služeb	45		125
604	3.Tržby za prodané zboží	46		0
	II.Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem	p.48 až 51	47	0
611	4.Změna stavu zásob nedokončené výroby	48		0
612	5.Změna stavu zásob polotovarů	49		0
613	6.Změna stavu zásob výrobků	50		0
614	7.Změna stavu zvířat	51		0
	III.Aktivace celkem	p.53 až 56	52	0
621	8.Aktivace materiálu a zboží	53		0
622	9.Aktivace vnitroorganizačních služeb	54		0
623	10.Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	55		0
624	11.Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	56		0
	IV.Ostatní výnosy celkem	p.58 až 64	57	5 228
641	12.Smluvní pokuty a úroky z prodlení	58		0
642	13.Ostatní pokuty a penále	59		0
643	14.Platby za odepsané pohledávky	60		0
644	15.Úroky	61		5
645	16.Kursově zisky	62		3
648	17.Zúčtování fondů	63		5 220
649	18.Jiné ostatní výnosy	64		0
	V.Tržby z prodeje maj. zúčtování rezerv a opr.pol.celkem	p.66 až 72	65	13
652	19.Tržby z prodeje dlouhodobého nehmot. a hmot. majetku	66		13
653	20.Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	67		0
654	21.Tržby z prodeje materiálu	68		0
655	22.Výnosy z krátkodobého finančního majetku	69		0
656	23.Zúčtování rezerv	70		0
657	24.Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	71		0
659	25.Zúčtování opravných položek	72		0
	VI.Přijaté příspěvky celkem	p.74 až 76	73	0
681	26.Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	74		0
682	27.Přijaté příspěvky (dary)	75		0
684	28.Přijaté členské příspěvky	76		0
	VII.Provozní dotace celkem	p.78	77	43 278
691	29.Provozní dotace	78		43 278
	Výnosy celkem	p.43+47+52+57+65+73+77	79	48 644
	C. Výsledek hospodaření před zdaněním	p.79 - 42	80	1 155
591	34.Daň z příjmů	81		89
	D. Výsledek hospodaření po zdanění	p.80 - 81	82	1 066
	Výsledek hospodaření po zdanění za účetní jednotku celkem	p.82/1+p.82/2	83	1 066

Odesláno dne:

Razítko:

Podpis odpovědné osoby:

doc. Ing. L. Brůša, CSc.

Podpis osoby odpovědné za sestavení:

Zuzana Krejčíková

Okamžik sestavení:

22.04.2008, 11:59:19

VÝZKUMNÝ ÚSTAV PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ
veřejná výzkumná instituce
Palackého nám. 375/4, 128 01 Praha 2

VÚPSV

Telefon:

224 923 177

